

Національний університет “Львівська політехніка”
Міжнародний інститут освіти, культури та зв’язків з діаспорою

МАРІЯ ДЖУРА

ВИВЧАЙМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ!

Let's learn Ukrainian!

Львів 2007

**ББК 81.2Укр.-96
УДК 81'243**

Д 46 Навчальний посібник “Вивчаймо українську мову!” – курс української мови як іноземної створено в Міжнародному інституті освіти, культури та зв’язків з діаспорою як навчальний посібник української мови для представників діаспори та всіх тих, хто вивчає українську мову як іноземну. Посібник складається з 23 уроків, ключів з відповідями до вправ, українсько-англійського словника, словника мовознавчих термінів та диска з записами діалогів.

Рецензенти:

O. Сербенська, доктор філологічних наук, професор
(Львівський Національний університет ім. І. Франка)

I. Фаріон, кандидат філологічних наук, доцент
(Національний університет “Львівська політехніка”)

За редакцією **Ірини Ключковської**, канд. пед. наук, доцент
(директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв’язків з діаспорою, Національний університет “Львівська політехніка”)

Англійську частину тексту вивірила **Джін Заяц**, фахівець з англійської мови (Peel Board of Education in Ontario, Канада)

Рекомендовано Вченого радиою Інституту гуманітарних та соціальних наук Національного університету “Львівська політехніка” як навчальний посібник української мови для представників діаспори та усіх тих хто вивчає українську мову як іноземну

Усі права застережено. Жодна частина цієї книги не може бути відтворена у будь-якому вигляді та жодним способом без письмової згоди автора.

ISBN 978-966-441-044-8

© М. Джура, текст, 2007
© С. Нікіпчук, макет, 2007
© Д. Конюхов, худ. оформлен., 2007

ПОДЯКИ

Хотіла б висловити щиру подяку:

n. **Василю Гутковському** за підтримку та сприяння у видавництві цієї книги.

n. **Джін Заяць** за допомогу та поради у виві-ренні англійської частини тексту.

Студентам груп AP-14, AP-16 (2006 рік вступу) Інституту Архітектури Національного університету „Львівська політехніка” за створення малюнків до діалогів в уроках.

Acknowledgements

I should like to express my deepest gratitude to:

pan Vasyl Hutkovskyy for assistance with publishing this book.

Mrs. J. Zajac for advice and correction of the English part of the textbook.

Students of the Department of Architecture, National University “Lvivska polytechnika” for designing pictures for the dialogues in the textbook.

Foreword

The course book “**Вивчаймо українську мову!**” (“Let’s learn Ukrainian!”) is designed as a course of Ukrainian as a foreign language. The aim of the book is to teach the student to express himself in Ukrainian.

The course consists of **23 Lessons**, **Keys**, a **Vocabulary** list, a **Glossary** of terms and a **Disk**.

Lesson description: Each lesson begins with a **dialogue** in Ukrainian accompanied by its English translation in brackets. We have tried to translate the dialogues as closely as possible to the original text, but, given the very different structure of the two languages, we could not do a word-for-word translation. All the dialogues are related by content. Each dialogue is followed by a list of words. The words are arranged in alphabetical order and presented in the same form as they are used in the dialogue with their base form given in brackets. F. ex: **дякую** (“**дякувати**”) – I thank (“to thank”); **міста** (P. v.; “**місто**”) – town (Gen.). As for the latter word, it should be noted that English nouns do not have case distinctions, which is why in the English translation of a Ukrainian noun we only indicate the case in brackets to show in which case the Ukrainian noun is used.

The following section is called “**Related words**”, where we give more words on the topic dealt with in the dialogue.

In section 3 we deal with “**Grammar**”. In it we explain the grammar that the content and vocabulary of the dialogues made us address. Thus, we managed to encompass in 22 lessons all the main grammar categories of the Ukrainian language, those of case, tense, aspect and mood.

Lesson 23 is a concluding lesson and conveys cultural information rather than strictly language.

The section “**Exercises**” consists of exercises on the grammar dealt with in each lesson. We tried to build exercises using the vocabulary from a given lesson and the previous lessons, always bearing in mind the communicative aspect of the course book.

Keys

The Keys contain answers to most of the exercises from the Exercise section.

Vocabulary

The words from the dialogues are presented in the Vocabulary section in their base form. As for verbs, we also indicate the conjugation group they belong to by the figures (1) and (2) in round brackets.

Glossary of terms

The Glossary of terms is a list of Ukrainian grammar terms with their English equivalents.

Disk

All the dialogues are recorded on a disk.

Table of contents

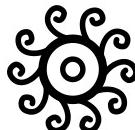
Lesson 1	10
1.1. The Ukrainian alphabet	10
1.2. Exercises on Ukrainian sounds	12
Lesson 2	14
2.1. Dialogues “Знайомство”, “Телефон”, “Ранок”. Words to the dialogues.	14
2.2. Further Explanations	16
2.3. Related words to the topic “Сім’я та родина”	17
2.4. Grammar	17
– gender of nouns and the Nominative case	
– the Vocative case	
– Possessive pronouns	
– cardinal and ordinal numerals from 1–10	
2.5. Exercises	21
Lesson 3	24
3.1. Dialogue “Кав’ярня”. Words to the dialogue.	24
3.2. Related words to the topics “Кав’ярня”, “Їжа”	26
3.3. Grammar	27
– the Present tense of verbs of the first conjugation	
– the Genitive case of nouns and pronouns	
– cardinal and ordinal numerals from 11–19	
3.4. Exercises	31
Lesson 4	34
4.1. Dialogue “Запрошення”. Words to the dialogue.	34
4.2. Related words to the topic “Час”	36
4.3. Grammar	37
– the Present tense of verbs of the second conjugation	
– the Accusative case of nouns and pronouns	
4.4. Exercises	39
Lesson 5	42
5.1. Dialogue “Новина”. Words to the dialogue.	42
5.2. Related words to the topic “Національність та мови”	43
5.3. Grammar	44
– the verb “мати” expressing necessity	
– the Ablative case of nouns and pronouns	
– the emphatic adjective “такий, а, е”	
– the Adverb and the emphatic adverb “так”	
– cardinal and ordinal numerals from 20 –100	
5.4. Exercises	46

Lesson 6	50
6.1. Dialogues “Ранковий туалет”, “У перукарні”. Words to the dialogues.	50
6.2. Related words to the topics “Тіло”, “Гігієна”	52
6.3. Grammar	52
– reflexive verbs with the particle “ся”	
– the adjective of necessity “потрібен, а, е” and the adverb “потрібно”	
6.4. Exercises	54
Lesson 7	56
7.1. Dialogue “Крамниця одягу”. Words to the dialogue.	56
7.2. Related words to the topics: “Кольори”, “Одяг”	58
7.3. Grammar	59
– verbs with the particle “ся” (continuation)	
– the verb “ходити” and its derivatives	
– spacial meanings expressed by prefixes	
– the Dative case of nouns and pronouns	
– degrees of comparison of adjectives and adverbs	
– the use of the prefix “за” with adjectives	
7.4. Exercises	64
Lesson 8	67
8.1. Dialogue “У центрі міста”. Words to the dialogue.	67
8.2. Related words “Прислівники місця”, “Місто”	68
8.3. Grammar	70
– the Locative case of nouns and pronouns	
– the prepositions “на” and “у” with the Locative or the Accusative cases	
– the verbs “йти” and “іхати”	
8.4. Exercises	71
Lesson 9	74
9.1. Dialogues “Остан купує квитки”, “У театрі”. Words to the dialogues.	74
9.2. Related words to the topic “Мистецтво”	76
9.3. Grammar	77
– declension of nouns in plural	
– the use of the cases with numerals	
9.4. Exercises	79
Lesson 10	81
10.1. Dialogue “Як все було...”. Words to the dialogue.	81
10.2. Related words to the topic “Емоції”	83
10.3. Grammar	83

– the Past Imperfect	
– declension of adjectives in singular and plural	
10.4. Exercises	85
Lesson 11	89
11.1. Dialogue “Домовляємося про зустріч”. Words to the dialogue.	89
11.2. Related words “Вирази з часом”, “Прийменники з часом”	91
11.3. Grammar	91
– the Future Imperfect: simple and complex	
– polite forms of the verbs “могти” and “хотіти”	
– How to tell time	
11.4. Exercises	94
Lesson 12	97
12.1. Dialogue “Нема на то ради... ” Words to the dialogue.	97
12.2. Related words to the topics “Гроші”, “Банк”	98
12.3. Grammar	99
– cardinal and ordinal numerals from 100 – 1000	
– declension of cardinal numerals from 1 – 10	
– collective cardinal numerals from 1 – 10	
12.4. Exercises	101
Lesson 13	104
13.1. Dialogues “Довідкове бюро”, “Готель “Світанок”. Words to the dialogues.	104
13.2. Related words to the topics “Вокзал”, “Летовище”	107
13.3. Grammar	107
– the possessive pronoun “свій, я, е” and its declension	
– the reflexive pronoun “себе”	
13.4. Exercises	108
Lesson 14	111
14.1. Dialogue “Несхасливий день”. Words to the dialogue.	111
14.2. Grammar	113
– the perfect and the imperfect verb	
– the Past Perfect	
14.3. Exercises	118
Lesson 15	121
15.1 Dialogue “Побачимось”. Words to the dialogue.	121
15.2. Related words to the topic “Пошта”	123
15.3. Grammar	123
– the Future Perfect	
– the perfective prefix “по-”	
– the irregular verb “відповісти” in the Future	
15.4. Exercises	126

Lesson 16	129
16.1. Text “Лист до Орисі”. Words to the text.	129
16.2. Grammar	130
– declension of feminine nouns with a zero ending	
16.3. Exercise	130
Lesson 17	131
17.1. Dialogue “Крадіжка”. Words to the dialogue.	131
17.2. Related words to the topic “Закон і порядок”	133
17.3. Grammar	133
– the verb in the third person plural	
– Indefinite pronouns and their declension	
– Negative pronouns	
17.4. Exercises	135
Lesson 18	138
18.1. Dialogue “Мені щось недобре”. Words to the dialogue.	138
18.2. Related words to the topic “Лікарня”	140
18.3. Grammar	140
– the Imperative mood	
– the imperative particles “Хай!” and “Нехай!”	
18.4. Exercises	142
Lesson 19	145
19.1. Dialogue “Прогноз погоди”. Words to the dialogue.	145
19.2. Related words to the topics: “Клімат”, “Природа”	146
19.3. Grammar	147
– one-word sentences	
– the verb “дати” and its derivatives	
19.4. Exercises	149
Lesson 20	151
20.1. Dialogue: “Перепитуючи про все ще раз”. Words to the dialogue.	151
20.2. Related words: Verbs of thought, speech, movement	152
20.4. Grammar	153
– the Perfect Adverbial Participle and the Imperfect Adverbial Participle	
20.5. Exercises	155
Lesson 21	158
21.1. Dialogue “Карпати”. Words to the dialogue.	158
22.1. Related words to the topic “Почуття”	160
22.3. Grammar	160
– the Conditional mood	
– the verb “мати” and its derivatives	

22.4. Exercises	163
Lesson 22	165
22.1 Dialogue “На роботі”. Words to the dialogue.	165
22.2 Grammar	168
– the Perfect Adjectival Participle	
– the Impersonal Participial Form in -но, -то	
– the verb “іхати” and “іздити”	
– the verb “їхати” and its derivatives	
22.3. Exercises	171
Lesson 23	173
23.1 Text “Christmas night” with a carol “Нова радість стала”	173
22.2 Ukrainian Holidays	174
23.3 Additional texts for reading	175
– Ukraine	
– Ukrainian national symbols	
24.4 The State Anthem of Ukraine	177
24.5 The Spiritual Anthem of Ukraine	178
Keys	179
Vocabulary	190
Glossary of grammar terms	210

УРОК 1

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА (THE UKRAINIAN ALPHABET)

The Ukrainian alphabet has 33 letters. As a rule, a letter denotes a sound, so, there will be as many sounds in a word as there are letters.

The Ukrainian graphic system uses **the Cyrillic alphabet**, as do other Slavic languages such as: Belorusian, Russian, Bulgarian, Macedonian and Serbian (the latter two have two graphic systems in use: Cyrillic and Latin).

A table of the Ukrainian alphabet:

Nº	Typed letters	Cursive letters	name of a letter in English transcription	Name of a letter in Ukrainian transcription	Sound	Examples
1	2	3	4	5	6	7
1	А а	А а	[a]	[а]	[a]	А! Like the English: Aha!
2	Б б	Б б	[be]	[бe]	[b]	Ба! Like the English: bed
3	В в	В в	[ve]	[вe]	[v]	Бав! Like the English: van
4	Г г	Г г	[he]	[гe]	[h]	Га? A glottal sound more like the German Hh : Hut, Haus
5	Ґ ґ	Ґ ґ	[ge]	[гe]	[g]	гава, like the English: get
6	Д д	Д д	[de]	[дe]	[d]	дав, like the English: dad
7	Е е	Е е	[e]	[е]	[e]	Ева, like the English: Ted
8	Є є	Є є	[ye]	[јe]	[ye]	Єва, like the English: yellow
9	Ж ж	Ж ж	[zhe]	[жe]	[zh]	жаба, like the English: pleasure
10	З з	З з	[ze]	[зe]	[z]	забава, like the English: Zed
11	И и	И и	[I]	[и]	[I]	ви, more like the English [I], but longer: thin
12	І і	І і	[i]	[і]	[i]	дід, like the English: piece
13	Ї ї	Ї ї	[yi]	[їi]	[i]	їв, like the English: yeast
14	Й ї	Й ї	[yot]	[йот]	[y]	Йосип, the palatalizing sound like the English:

Yy+a vowel: Yes, young

A table of the Ukrainian alphabet (continuation)

1	2	3	4	5	6	7
15	К к	<i>K k</i>	[ka]	[ка]	[k]	Київ , like the English: <i>kid</i>
16	Л л	<i>L l</i>	[el]	[ел]	[l]	лев , like the English: <i>lot</i>
17	М м	<i>M m</i>	[em]	[ем]	[m]	ми , like the English: mum
18	Н н	<i>N n</i>	[en]	[ен]	[n]	ніж , like the English: <i>nice</i>
19	О о	<i>O o</i>	[o]	[о]	[o]	сон , like the English: <i>on</i>
20	П п	<i>P p</i>	[pe]	[пе]	[p]	під , like the English: <i>pet</i>
21	P p	<i>P p</i>	[er]	[ep]	[r]	pід, the Ukrainian [r] is pronounced by vibrating the front part of the tongue, like the Spanish, or the Italian [r]: America
22	С с	<i>C c</i>	[es]	[ec]	[s]	син , like the English: <i>son</i>
23	Т т	<i>T t</i>	[te]	[те]	[t]	ти , like the English: <i>Ted</i>
24	У у	<i>Y y</i>	[u]	[у]	[u]	вуса , like the English: <i>group</i>
25	Ф ф	<i>F f</i>	[ef]	[еф]	[f]	фарба , like the English: <i>fine</i>
26	X x	<i>X x</i>	[kha]	[xa]	[kh]	xата, pronounced by the friction of the air passing through the gap created by the back of the tongue being brought up closely to the soft palate. The [kh] is somewhat like the glottal English [h], but it is velar.
27	Ц ц	<i>Ц ц</i>	[tse]	[тсе]	[ts]	цемент , is pronounced as the sounds [ts] together: it's
28	Ч ч	<i>Ч ч</i>	[tshe]	[тше]	[tsh]	час , like the English: <i>child</i>
29	Ш ш	<i>Ш ш</i>	[sha]	[ша]	[sh]	шана , like the English: <i>she</i>
30	Щ щ	<i>Щ щ</i>	[shtsha]	[штша]	[shtsh]	щит , is pronounced as the sounds [sh + tsh] together
31	Ь	ь		знак м'як- шення	[']	тінь, the Ukrainian Ь does not denote any sound of its own, it only palatalizes (makes softer) the preceding consonant sound by bringing the middle of the tongue up to the hard palate while articulating it.
32	Ю ю	<i>Ю ю</i>	[yu]	[йу]	[yu]	Юра , like the English: <i>you</i>
33	Я я	Я я	[ya]	[ÿа]	[ya]	уява , like the English: <i>yard</i>

Such letters of the Cyrillic alphabet as: **Бб, Гг, Іі, Дд, Єє, Жж, Зз, Ии, Її, Йй, Нн, Пп, Фф, Цц, Чч, Шш, Щщ, ь, Юю, Яя** are new for the users of the Latin alphabet. As for the letters: **Аа, Вв, Ее, Іі, Кк, Мм, Оо, Рр, Сс, Тт, Уу, Хх**, they can be found in the Latin alphabet too, though, in some cases, denoting quite different sounds.

Nota Bene: When writing by hand Ukrainian language speakers use the cursive system of writing (with all the letters of a word joined and slanted to the right). Compare: Доброго ранку! (Good morning!) – *Доброго ранку!*

Доброго дня! (Good afternoon!) – *Доброго дня!*

Доброго вечора! (Good evening!) – *Доброго вечора!*

Word stress in Ukrainian is not fixed, and thus, it must be remembered. The stem vowel of a word is often stressed, but stressed endings occur too.

ВПРАВУЙМОСЯ!!! – PRACTISING!!!

☒ Вправа 1 (Exercise 1)

Complete each line space with a letter of the Ukrainian alphabet:

F.ex.: Aa, Aa, Aa, Aa ...

☒ Вправа 2

Write Ukrainian letters for the following sounds:

[a], [d], [zh], [h], [e], [v], [yi], [z], [ye], [I], [g], [y], [r], [k], [n], [t], [kh], [f], [u], [tsh], [sh], [shtsh], [o], [ts], [p], [m], [s], [ya].

☒ Вправа 3

Pronounce the following consonant sounds after the speaker:

Бб, Вв, Гг, Іі, Дд, Жж, Зз, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Пп, Рр, Сс, Тт, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ.

☒ Вправа 4

Pronounce the following vowel sounds after the speaker:

Аа, Ее, Ии, Іі, Оо, Уу.

☒ Вправа 5

Pronounce the following sound combinations after the speaker:

1. ба, ва, га, га, да, жа, за, ка, ла, ма, на, па, ра, са, та, фа, ха, ца, ча, ша, ща.
2. бе, ве, ге, ге, де, же, зе, ке, ле, ме, не, пе, ре, се, те, фе, хе, це, че, ще, ще.
3. би, ви, ги, ги, ди, жи, зи, ки, ли, ми, ни, пи, ри, си, ти, фи, хи, ци, чи, щи.
4. бі, ві, гі, гі, ді, жі, зі, кі, лі, мі, ні, пі, рі, сі, ті, фі, хі, ці, щі, щі.
5. бо, во, го, го, до, жо, зо, ко, ло, мо, но, по, ро, со, то, фо, хо, цо, що, що.

6. бу, ву, гу, гу, ду, жу зу, ку, лу, му, ну, пу, ру су, ту, фу, ху, цу, шу, шу

☒ Вправа 6

Pronounce the following sound pairs after the speaker:

1. **□ – ь:** д – дъ, з – зъ, н – нъ, л – лъ, с – съ, т – тъ, ц – цъ.
2. **и – і:** ди – ді, зи – зі, ни – ні, ли – лі, си – сі, ти – ті, ци – ці.
3. **е – є:** де – дє, зе – зє, не – нє, ле – лє, се – сє, те – тє, це – цє.
4. **у – ю:** ду – дю, зу – зю, лу – лю, ну – ню, су – сю, ту – тю, цу – цю.
5. **а – я:** да – дя, за – зя, ла – ля, на – ня, са – ся, та – тя, ца – ця.

☒ Вправа 7

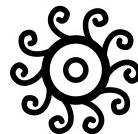
Pronounce the following sound combinations (the apostrophe indicates separate pronunciation of the two sounds):

м'я, з'я, п'я, р'я, в'я, п'є, б'є, б'ю, п'ю, з'ї

☒ Вправа 8

Pronounce the following sound pairs after the speaker:

1. **д – ж – дж:** да – жа – джа, де – же – дже, ди – жи – джи, ді – жі – джі, до – жо – джо, ду – жу – джу..
2. **д – з – дз:** да – за – дза, де – зе – дзе, ди – зи – дзи, ді – зі – дзі, до – зо – дзо, ду – зу – дзу.
3. **ш – ч – щ:** ша – ча – ща, ше – че – ще, ши – чи – щи, ші – чі – щі, шо – чо – що, шу – чу – щу.

УРОК 2

ДІАЛОГИ – DIALOGUES

Знайомство (Getting acquainted)

Ярина: – Роксоляна? Це ти? (Roksolyana? Is that you?)
Роксоляна: – Ярина? О! Привіт! (Yaryna? Oh, Hello!)
Ярина: – Познайомтеся, будь ласка! Це – Роксоляна, моя подруга. (Let me introduce you! This is Roksolyana, my friend.)

Батьки (Parents): – Дуже приємно! (Nice to meet you!)

Ярина: – А це – мої батьки. Моя мама – пані Оксана, мій тато – пан Володимир. (These are my parents. My mother – pani Oksana and my father – pan Volodymyr.)

Роксоляна: – Дуже приємно! (Nice to meet you!)

Ярина: – Як справи? (How are things?)

Роксоляна: – Дякую, добре. А ти як? (All right. Thank you! And how are you?)

Ярина: – Також добре. Ти куди? (I am all right, too. Where are you going?)

Роксоляна: – Я – додому. А ви? (I am going home. What about you?)

Ярина: Ми також додому. Добре, бувай! (We are going home too. Well, then, see you later!)

Роксоляна: – До побачення! (Goodbye!)

Батьки: – До побачення! (Goodbye!)

Телефонна розмова (A telephone conversation)

Мама – Ало! Ало! Хто це? (Hello! Hello! Who is it?)

Роксоляна – Ало! Добрий вечір! Це – Роксоляна. Чи Ярина вдома? (Hello! Good evening! This is Roksolyana. Is Yaryna at home?)

Мама: – Прошу (Pardon?)

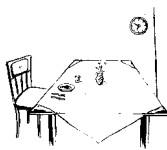
Роксоляна: – Чи Ярина є вдома? (Is Yaryna at home?)

Мама: – Ні, на жаль, немає. (No, I am sorry, she is not at home.)

Роксоляна: – Шкода! Добре, на добраніч! (What a pity! Well, then. Good night!)

Мама: – На добраніч! (Good night!)

Ранок (Morning)

Мама: – Доброго ранку! (Good morning!)
Ярина: – Доброго ранку! Мамо, а де кава? (Good morning! Mum, where is the coffee?)
Мама: – На жаль, немає. (Unfortunately, there is no coffee.)
Ярина: – А чай? (What about tea?)

Мама: – Чай є. (There is some tea.)

Ярина: – Де він? (Where is it?)

Мама: – Ось тут. Прошу. (Here it is.)

Ярина: – Так, дякую. (Oh, yes. Thank you!)

Слова до діалогів – Words to the dialogues

Знайомство

A – and (a particle introducing a sentence in oral speech)

батьки – parents

Бувай! – See you!

будь ласка – please

ви – you (pl.)

Володимир – a masculine proper name

До побачення! – Goodbye!

добре – well

додому – home (after the verbs "to go/come")

Дуже приємно. – Nice to meet you.
(literally: very pleased)

дякую ("дякувати") – I thank ("to thank")

Куди? – Where?

мама – mother

ми – we

мій (ч.р.) – my (m.)

мої (мн.) – my (pl.)

моя (ж.р.) – my (f.)

O! – Oh! (an exclamation expressing joy, surprise)

Оксана – a feminine proper name

Пан – Mr.

Пані – Ms.

подруга – friend

Познайомтесь! ("познайомитися") – Get acquainted! ("to get acquainted/meet")

Привіт! – Hello!

Роксоляна – a feminine proper name

також – too

тато – father

ти – you (sing.)

це – this, this is

Я – I

Як? – How?

Як справи? – How are you/things?

Ярина – a feminine proper name

Телефонна розмова

Ало! – Hello!

вдома – at home

Добрий вечір! – Good evening!

є – is (the linking verb "є" is usually omitted)

На добраніч! – Good night!

на жаль – sorry, unfortunately

немає – there is/are no...

Hi. – No.

Прошу? – Pardon?

Хто? – Who?

Чи? – a general interrogative word used to introduce a question

Шкода. – What a pity!

Ранок

він – it (m.)	ось – here (is)
Де? – Where?	Прошу. – Here it is/you are.
Доброго ранку! – Good morning!	Так. – Yes.
кава – coffee	тут – here
Мамо, (К.в., "мама") – Mum, (Voc.)	чай – tea

FURTHER EXPLANATIONS

Бувай (здоров/а)! – Goodbye! (is used when saying goodbye, literally means “be healthy!”, a wish addressed to someone in the singular form “you”)

Бувайте (здорові)! – Goodbye! (is used when saying goodbye, literally means “be healthy!”, a wish addressed to someone in the plural form “you”)

будь ласка – please

До зустрічі! – Goodbye! (see you again, is used in less formal situations)

До побачення! – Goodbye!

добре – well

Добрий вечір! – Good evening! (a form of greeting used in the evening)

Добрий день!/Доброго дня! – Good morning/afternoon! (a form of greeting used at daytime)

Доброго ранку! – Good morning! (a form of greeting used in the morning; in formal situations “**Добрий день!**” is used)

Дякую! – (I) thank (you)!

Здоров! – Hello! (an informal form of greeting between friends (boys) with the wish of health)

Мені дуже приємно! – I am very pleased. (often used as a set expression after someone has been introduced to you)

Мені шкода. – I am sorry.

На добраніч! – Good night!

На жаль ні. – It is a pity./I am sorry. (is used to express one’s unhappiness about an existing situation)

Ні. – No.

Пан – a form of address to men used with a name or a surname or with both.

Пані – a form of address to women used with a name or a surname or with both.

Перепрошую! – Excuse me!

Познайомтеся! – Let me introduce you! (“Get acquainted!” is used when introducing people to each other)

Привіт! – Hello! (a form of greeting used between friends)

Прошу! – You are welcome! (an answer to a “thank you”)

Прошу? – Pardon? (used when asking someone to repeat something)

Так. – Yes.

Як справи? – How are things?

Як ви називаєтесь? – What is your (pl.) name?

Як ти називався? – What is your (sing.) name?

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ "СІМ'Я ТА РОДИНА" WORDS RELATED TO THE TOPIC "FAMILY"

баба/бабуся	– grandmother/granny	свекор	– father-in-law (husband's father)
батьки	– parents (father and mother)	свекруха	– mother-in-law (husband's mother)
брат	– brother	сестра	– sister
двоюрідна сестра	– cousin (female)	син	– son
двоюрідний брат	– cousin (male)	батько/тато	– father/dad
дитина (діти)	– child (children)	хресний тато	– godfather
діdo/діdусь	– grandfather	тесь	– father-in-law (wife's father)
доњка/доњка	– daughter	теша	– mother-in-law (wife's mother)
дядько	– uncle	тітка	– aunt
жінка	– 1. wife 2. woman	чоловік	– 1 husband 2. man
зять	– son-in-law	не/жонатий	– not/married (of a man)
мати/матір/мама	– mother/mum	не/заміжня	– not/married (of a woman)
хресна мама	– godmother	не/одружений, а	– not/married (both of a man or a woman)
невістка	– daughter-in-law	розвлучений, а	– divorced
племінник (небіж)/племінниця	– nephew/niece	ім'я	– name
хрещеник/хрещениця	– godson/goddaughter	прізвище	– surname
родич/родичі	– a parent/parents	по батькові	– patronymic (father's name)

ГРАМАТИКА – GRAMMAR

The Noun

In Ukrainian the noun has gender, case and number distinctions.

There are three genders in Ukrainian. The gender of a noun can be determined by its ending:

masculine (m) – **1. a zero ending**¹: друг

2. the ending -o²: Дніпро, Петро

feminine (f.) – **1. the ending -a**: подруга

2. the ending -я: Марія, земля

neuter (n.) – **1. the ending -o**: ліжко

2. the ending -e: місце

3. the ending -я³: життя

*Note*¹

A zero ending is a consonant ending: друг – friend

*Note*²

A noun ending in **-o** is masculine if it denotes a proper name: Дніпро (the name of the biggest Ukrainian river)

*Note*³

A noun ending in **-я** is neuter if preceded by a double consonant: життя – life

The Nominative case (Nom.)

In Ukrainian nouns decline. **Declension** is a change in the ending of a noun to denote its function in the sentence. The endings a noun can acquire depending on its function in the sentence are called **cases**. There are **7 cases** in Ukrainian.

The Nominative case of a noun is its base form, so the gender of a noun is determined in this case. The Nominative case endings have been given above when dealing with the gender of nouns. Here they are in table format:

case	gender						
	feminine		masculine		neuter		
Nom	-а мама mum	-я Марія Maria	□ Тарас Taras	-о Дніпро the Dnipro	-о ліжко bed	-е місце place	-я життя life
Хто? (Who?)				Що? (What?)			

The use of the Nominative case

1. A noun in the Nominative case is used in the sentence as **the subject**: Марія (Nom.) – моя подруга. (Maria is my friend.)
2. A noun in the Nominative case is used in the sentence as **a complement** after the linking verb "є" (is), which is most often omitted in Ukrainian: Марія – моя подруга (Nom.). (Maria is my friend.)

The Vocative case (Voc.)

case	gender	
	feminine	masculine
Nom.	-а мама, Mum	□ Tapas, Taras
Voc.	-о мамо,	-е Tapace,

	Mum	Taras
--	-----	-------

Note 1

Feminine gender nouns in **-я** have the Vocative case ending **-е**:
земля – земле.

Feminine gender nouns in **-ія** have the Vocative case ending **-іс**:
Марія – Маріс.

Note 2

Masculine gender nouns ending in **-ч**, **-ш** have the Vocative case ending **-у**:
викладач (university teacher) – викладачу, товариш (friend) – товаришу
Masculine gender nouns ending in **-ь**, **-й** have the Vocative case ending **-ю**:
вчитель (teacher) – вчителю, Юрій – Юрію.

The use of the Vocative case

The Vocative case is used to address:

1. living beings: Маріс, де ти? (Maria, where are you?)
2. personified things: Україно (Voc), моя земле (Voc)! (Ukraine, my land!)

The Adjective

The adjective agrees with the noun in gender, case and number. Here is a table of the adjective's Nominative case endings:

case	gender		
	feminine	masculine	neuter
Nom.	-а добра кава good coffee	-ий добрій друг a good friend	-е добре життя a good life
	Яка? (What?)	Який? (What?)	Яке? (What?)

The pronoun

Personal pronouns

person	singular	plural
1st	я – I	ми – we
2nd	ти – you	ви – you
3d	він – he, it	вони – they
	она – she, it	
	оно – it	

Note

The pronoun "**ви**", apart from being the plural form of "**ти**", also denotes

the singular form of polite address: 1. to a stranger 2. to a person senior to us in age (parents and the like) 3. to a person senior in rank.

Possessive pronouns

	я I	ти you	він he, it	воно it	вона she, it	ми we	ви/Ви* you	вони they
m.	мій my	твій your(thy)	його his, its	його its	її her,its	наш our	ваш your	їхній their
f.	моя my	твоя your	його his, its	його its	її her,its	наша our	ваша your	їхня their
n.	моє my	твоє your	його his, its	його its	її her,its	наше our	ваше your	їхнє their
pl.	мої my	твої your	його his, its	його its	її her,its	наші our	ваші your	їхній their
Чий? (m.) Чия? (f.) Чие? (n.) Чиї? (pl.) Whose?								

For example:

тато: мій/твій/його/її/наш/ваш/їхній тато – my/your/his/her/our/your/their father;

мама: моя/твоя/його/її/наша/ваша/їхня мама – my/your/his/her/our/your/their mother;

життя: моє/твоє/його/її/наше/ваше/їхнє життя – my/your/his/her/our/your/their life.

Note

Possessive pronouns have the same properties as adjectives, i.e., they agree with nouns in gender, number and case, except for the forms "його, її", which remain the same.

The Numeral

Numerals from 1 to 10

Cardinal numerals

один – one
два – two
три – three
четири – four
п'ять – five
шість – six
сім – seven
вісім – eight

Ordinal numerals

перший, а, е – first
другий, а, е – second
третій, я, е – third
четвертий, а, е – fourth
п'ятий, а, е – fifth
шостий, а, е – sixth
сьомий, а, е – seventh
восьмий, а, е – eighth

дев'ять – nine
десять – ten

дев'ятий, а, е – ninth
десятий, а, е – tenth

ВПРАВУЙМОСЯ! – PRACTISING!!!

☒ Вправа 1

Indicate the gender of the nouns below, using the pronouns "**він, вона, воно**" as in the example:

мама – це вона, тато – це він, знайомство – це воно

1. подруга, 2. телефон, 3. кава, 4. чай, 5. мама, 6. тато, 7. Тарас, 8. Соломія, 9. Роксоляна, 10. друг, 11. життя

☒ Вправа 2

Use the nouns below with the possessive pronouns indicated in brackets, as shown in the example:

чай (я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони) – мій/твій/його/її/наш/ваши/їхній чай

1. мама (я, ми, ви,), 2. тато (ти, ви, вони), 3. знайомство (я, ми, вони), 4. друг (ми, ви, вони), 5. кава (ти, ви, вона), 6. чай (я, він, вони), 7. подруга (ти, вона, ми)

☒ Вправа 3

Use the appropriate possessive pronoun "його" or "її" for the person in brackets, as in the example:

телефон (тато) – його телефон

телефон (мама) – її телефон

1. подруга (сестра), 2. телефон (друг), 3. кава (Роксоляна), 4. чай (Володимир), 5. друг (Оксана)

☒ Вправа 4

Answer the questions below, using the appropriate possessive pronoun for the person in brackets, as shown in the example:

– Чий він син? (вона). Whose son is he?(she)

– Її. Hers.

1. Чия це кава? (ви) 2. Чиї це батьки? (вона) 3. Чия вона сестра? (він)
4. Чий це телефон? (ми) 5. Чия вона подруга? (вони) 6. Чий він тато? (я) 7. Чий він друг? (ми)

☒ Вправа 5

Ask the questions "**Хто?**" or "**Що?**", as in the example:

Це – Олеся. Хто це?

Це – кава. Що це?

1. Це – подруга. 2. Це – чай. 3. Це – телефон. 4. Це – тато. 5. Це – батьки. 6. Це – друг. 7. Це – мама. 8. Це – Тарас. 9. Це – Соломія.

❖ Вправа 6

Use the following pairs of words in a sentence, as in the example:

мама – мамо (мум – dad): Ось це – мама, а ось це – мамо. (Here is Mum, and here is Dad)

кава – чай, подруга – друг, Соломія – Олеся, Тарас – Остап, брат – сестра пан Тарас – пані Соломія

❖ Вправа 7

Give an answer to the questions below, using the words "вдома" or "додому", as shown in the example:

Куди він? Where (is) he (going) to? Він – додому. He (is going) home.

Де він? Where (is) he? Він – вдома. He (is) at home.

1. Ти куди? Я – _____. 2. Ти де? Я – _____. 3. Він куди? Він – _____. 4. Він де? Він – _____. 5. Вона куди? Вона – _____. 6. Вона де? Вона – _____. 7. Куди ми? Ми – _____. 8. Де ми? Ми – _____. 9. Ви куди? Ми – _____. 10. Де ви? Я – _____. 11. Вони куди? Вони – _____. 12. Де вони? Вони – _____.

❖ Вправа 8

Make little dialogues following the example:

– Як ти? Добре. (він)

– А він як?

– Він також добре.

1. Як вона (вони)? 2. Як ти (ви)? 3. Як вони (ви)? 4. Як вона (він)?

5. Як я (ти)?

❖ Вправа 9

Use the adjective "добрій, добра, добре" with the nouns below selecting the correct gender:

1. мама, 2. друг, 3. тато, 4. день, 5. життя, 6. чай, 7. телефон, 8. кава, 9. знайомство, 10. ранок

❖ Вправа 10

A. Name the following numbers, as in the example:

8 – вісім

- 1, 3, 4, 8, 10, 6, 2, 0, 7, 9, 3, 1, 5, 7, 4, 1, 3, 7, 4, 6, 9, 10, 2, 5, 2, 6, 4, 8

B. Form the ordinal numerals to the following cardinals, using them in the

gender indicated in brackets:

8(ий) – *восьмий*
2(а), 4(е), 5(ий), 1(а), 7(е), 10(ий), 8(а), 6(ий), 3(е), 9(а)

❖ Вправа 11

Put the words in brackets into the Vocative case:

1. (Мама), де кава? 2. (Володимир), куди ти? 3. (Ярина), де тато?
4. (Тарас), де вони? 5. (Оксана), де телефон? 6. (Роксоляна), де Ярина?

❖ Вправа 12

Fill in the spaces with the corresponding word or expression from the dialogues:

1. – ____! Це – моя подруга Роксоляна, а це – моя мама. – Дуже ____.
2. – Ярина вдома? – ____, ні. – ____, до побачення! 3. – Прошу! Ваша кава. – ____! 4. – Де вона? – ____? – Де вона? – Вдома.

❖ Вправа 13

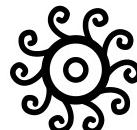
The underlined words in the sentences below contain a mistake, correct it, please:

1. Володимир, де мама? 2. Де він? Додому. 3. Вона ваш подруга.
4. Телефон – це вона. 5. Чий вона сестра? 6. Роксоляна, чия це кава?
7. Знайомство – це вона. 8. Він добра друг. 9. Що це? Оксана.
10. Хто це? Кава.

❖ Вправа 14

Translate the following sentences into Ukrainian:

1. She is my friend.
2. He is my friend, too.
3. Whose parents are they?
4. It is good tea.
5. – Is Taras at home? – No, I am sorry, he is not.
6. Oxana, where is Solomia?
7. – How are things? – All right.
8. – Let me introduce you. This my father and this is my mother. – Nice to meet you.

Урок 3

ДІАЛОГ

Кав'ярня (The Café)

Ярина: – Ходімо до кав'ярні! (Let us go to a café!)

Роксоляна: – Ходімо! (Let's go!)

Ярина: – Скажіть, будь ласка, цей столик вільний? (Is this table free, please?)

Офіціант: – Так! (Yes, it is.)

Роксоляна: – Сідаймо тут! (Let's sit down here!)

Ярина: – А може, там, біля вікна. (What about over there, near the window?)

Роксоляна: – Справді, біля вікна світло, ходімо туди! (True, it is light near the window, let's go over there!)

Офіціант: – Прошу, меню! (Here is the menu!)

Ярина: – Так, дякуємо! (Oh, thank you!)

Роксоляна: – Що ти замовляєш? (What will you order?)

Ярина: – Тістечко та сік. А ти? (A piece of cake and juice. What about you?)

Роксоляна: – Я не хочу соку. Напевне, тістечко та зелений чай. (I don't want any juice. Maybe, a piece of cake and a cup of green tea.)

Офіціант: – Прошу, замовляйте! (Will you order, please?)

Ярина: – Мені тістечко та сік. (I shall have a piece of cake and (a glass)of juice.)

Роксоляна: – А мені тістечко та зелений чай. (And for me, a piece of cake and (a cup of) green tea.)

Офіціант: – Прошу, ваше замовлення. Смачного! (Here is your order. Bon appétit!)

Ярина: – Так, дякуємо. (Yes, thank you!)

Роксоляна до офіціанта (*Roksolyana says to the waiter*): Я дуже перешкоджую, але мій чай не солодкий, чи не могли б ви додати мені ще цукру? (I am sorry, but my tea is not sweet enough, could you give me some more sugar?)

Офіціант: – Так, звичайно. Прошу! (Yes, of course, here it is!)

Роксоляна: – Ось тепер добрий. Ну що ж, Ярино, який він? (Now, it is fine. Well, Yaryna, what is he like?)

Ярина: – Хто він? (Who is he?)

Роксоляна: – Твій новий хлопець! (Your new boyfriend!)

Ярина: – А, Остап, він просто мій добрий знайомий. (Oh, Ostap, he is just a good friend.)

Роксоляна: – Ну добре, нехай! А де він працює? (Well, okay! What does he do?)

Ярина: – Остап – лікар. (Ostap is a doctor.)

Роксоляна: – О, то гарна робота. (Oh! That is a nice job!)

Ярина: – Так, дійсно. (Yes, really.)

Роксоляна до офіціанта: – Офіціант, рахунок, будь ласка! (Waiter, will you bring the bill, please!)

Словесний збірник

Кав'яння

A! – an exclamation rendering disappointment	напевне – probably
але – but	не – not (a negative verb particle)
біля (Р.в.) – near (Gen.)	Нехай! – Let it be!
(біля) вікна (Р.в.; “вікно”) – (near) the window (Gen.;)	новий, а, е – new
вільний, а, е – free	O! – an exclamation rendering surprise
гарний, а, е – nice, beautiful	Остап – a masculine proper name
дійсно – really	(до) офіціанта (Р.в.; “офіціант”) – (to) the waiter (Gen.)
до (Р.в.) – to (Gen.)	Офіціант, (К.в.; “офіціант”) – Waiter! (Voc.)
додати – to add/give some more	пакетик (“пакет”) – little packet (“packet”)
дуже – very	Перепрошую! (“перепрошувати”) – Excuse me (“to excuse”)
дякуємо (“дякувати”) – we thank (“to thank”)	працює (“працювати”) – he works (“to work”)
замовлення – order	просто – just
Замовляйте! (“замовляти”) – (Will you order! (“to order”))	Прошу (“просити”) – Will you...? (literally: “I ask you”; “to ask”)
замовляєш (“замовляти”) – you order (“to order”)	Прошу (“просити”) – Here it is/you are (literally: “I ask you”; “to ask”)
зелений, а, е – green	рахунок – bill
звичайно – of course	робота – job/work
знайомий, а, е – acquaintance/friend	світло – it is clear/light
(до) кав’яні (Р.в.; “кав’яння”) – (to) the café (Gen.)	Сідаймо! (“сидати”) – Let us sit down! (“to sit down”)
лікар – doctor	сік – juice
мені (Д.в.; “я”) – me (Dat.)	соку (Р.в.; “сік”) – juice (Gen.)
меню – menu	
може – maybe	

солодкий, а, е – sweet	то – that (is)
Скажіть! (“сказати”) – (Will you) tell! (“to tell”)	туди – over there
Смачного! – Bon appétit!	хлопець – 1. boyfriend; 2. boy
справді – really	Ходімо! (“йти”) – Let us go! (“to go”)
столик (“стіл”) – little table (“table”)	хочу (“хотіти”) – I want (“to want”)
та – and	цей, ця, це – this (m./f./n.)
там – over there	цукру (Р.в.; “цукор”) – sugar (Gen.)
тепер – now	Чи не могли б ви? – Could you?
тістечко – cake	ще – some more
	Який, а, е? – What?

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “КАВ’ЯРНЯ” ТА “ЇЖА” (“CAFE” AND “FOOD”)

Напої – Beverages

вода – water

кава – coffee

молоко – milk

сік – juice

чай – tea

Спиртні напої – Spirits

вино – wine

горілка – horilka (Ukrainian strong
alcoholic drink)

лікер – liqueur

пиво – beer

Страви – Dishes

Перше – First course

борщ – borshch (Ukrainian beetroot
soup)

бульйон – bouillon

суп – soup

Друге – Second course

вареники – varenyky (dumplings
stuffed with cheese, potatoes or cabbage)

голубці – a dish made from potatoes,
rice or “hrechka” rolled in a cabbage
leaf

гречка – buckwheat

млинці – mlyntsi (pancakes stuffed with

cheese or meat)

каша – porridge

рис – rice

Страви з м’яса – Meat dishes

відбивна – steak

підливка – sauce

котлета – chop

Види м’яса – Kinds of meat

курятина – chicken

риба – fish

свинина – pork

телятина – veal

яловичина – beef

Десерт – Dessert

морозиво – ice cream

тістечко – cake (small one)

торт – cake (big one)

печиво – biscuit

гарячий шоколад – hot chocolate

Овочі – Vegetables

бурик – beetroot

капуста – cabbage

картопля – potatoes

морква – carrot

огірок – cucumber

перець – pepper

часник – garlic	перець – pepper
Фрукти – Fruit	сіль – salt
виноград – grapes	цукор – sugar
вишня – cherry	Посуд – Table set
груша – pear	виделка – fork
дина – melon	горнятко – cup
кавун – water melon	келих – (a) crystal glass
слива – plum	ложка – spoon
черешня – sweet cherry-like fruit	ніж – knife
яблуко – apple	пляшка – bottle
Приправи – Spices	склянка – (a) glass
гірчиця – mustard	тарілка – plate

ГРАМАТИКА

The Present tense

The Ukrainian Present tense is formed by adding personal Present tense endings to the stem of the verb.

The stem of the verb in the Present tense often coincides with the stem of the infinitive form of the verb, which is the form of the verb without the suffix **-ТИ**: замовляти (to order) – “замовля-”, сідати (to sit down) – “сидя-”.

The stem of some verbs in the Present tense must be remembered: хотіти (to want) – “хоч-”, йти (to go) – “йд-”.

We distinguish two conjugation groups of verbs in the Present tense (*we shall indicate the verb's conjugation group by using the figures (1) or (2) in brackets beside a verb*).

The conjugation is the adding of certain endings to the verb to show the person, the number and the tense it refers to.

Here is a table of personal Present tense endings of verbs of **the first conjugation group**:

the verb's stem ends in a vowel: “замовляти” – “замовля-”		the verb's stem ends in a consonant: “хотіти” – “хоч-”	
я замовля-Ю	ми замовля-ЄМО	я хоч-У	МИ ХОЧ-ЕМО
ти замовля-ЄШ	ви замовля-ЄТЕ	ТИ ХОЧ-ЕШ	ВИ ХОЧ-ЕТЕ
він замовля-Є	вони замовля-ЮТЬ	ВІН ХОЧ-Е	ВОНИ ХОЧ-УТЬ
вона замовля-Є		ВОНА ХОЧ-Е	
воно замовля-Є		ВОНО ХОЧ-Е	

Some more examples of the conjugation of verbs of the first conjugation group in the Present tense (the forms in brackets are those in the Imperative mood):

<u>сидати</u> (to sit down) – “сіда-”	<u>дякувати*</u> (to thank) – “дяку-”
я сідаю	ми сідаємо (Сідаймо!)
ти сідаеш (Сідай!)	ви сідаєте (Сідайте!)
він сідає	вони сідають
вона сідає	вона дякує
воно сідає	воно дякує

*Note **

Verbs with the infinitive suffix **-ва-** lose it in the Present tense:

“дякувати” – “дяку-”:

<u>йти</u> (“to go”) – “йд-”
я йду
ти йдеш (Йди!)
він йде
вона йде
воно йде

The use of the Present tense

The Present tense denotes an action which is:

1. *not completed* and is *going on* now: Зараз я замовляю чай. (I am ordering tea now.)
2. *repetitive, habitual* action in the present: Я завжди замовляю чай. (I always order tea.)

Thus, the Ukrainian Present tense corresponds to the English Present Indefinite and Present Continuous tenses.

The Genitive case

Here is a table with the Genitive case endings for nouns:

case	gender					
	feminine	masculine		neuter		
Nom.	-а мама mum	□ Tapas Taras	□ сік juice	-о ліжко a bed	-е місце place	-я життя life
	-и мами	-а Tapaca	-у соку	-а ліжка	-я місця	-я життя
Кого? (Whom?)			Чого? (What?)			

Note 1

Feminine nouns in **-я** have the Genitive case ending **-і**: земля – землі
 Feminine nouns in **-ія** have the Genitive case ending **-ї**: Марія – Марії.

Note 2

Masculine nouns ending in **-ь**, **-й** have the Genitive case ending **-я**:
 вчитель (teacher) – вчителя, Юрій – Юрія.

Note 3

Masculine nouns, denoting: 1. space 2. matter 3. countries 4. abstract ideas, have the Genitive case ending **-у/-ю**: університет (University) – університету, сік (juice) – соку, чай – чаю, Китай (China) – Китаю.

Here is a table of the Genitive case of pronouns:

case	person						
Nom.	я I	ти thou	він/воно he/it	вона she	ми we	ви you	вони they
Gen.	мене me	тебе you (thee)	його/нього¹ him	її/ней² her	нас us	вас you	їх/них³ them

Remember!!!

The Genitive case forms **нього¹**, **ней²** та **них³** are used when a preposition precedes them. Compare: Я не знаю його, її, іх (Gen.). (I don't know him, her, them (Gen.)) Я йду до нього, до неї, до них (Gen.). (I am going to him, her, them (Gen.)).

The use of the Genitive case

The Genitive case is used:

1. *to express possession or belonging*, which is why it corresponds to the English Possessive case expressed by means of the ending “-’s” or the preposition “of”: кава (Nom.) Марії (Gen.) – Maria’s coffee
2. *with verbs in the negative form*: Я не хочу кави (Gen.). (I don’t want any coffee (Gen.))
3. *after the word “немає”*, which is the negative form of “e”: Кави (Gen.) немає. (There is no coffee(Gen.))
4. *after quantity words*:
 багато (much), мало (little), трохи (a little), один літр (one liter), горнятко (a cup of): багато кави (much coffee), мало кави (little coffee), трохи кави (a little coffee), один літр молока (a liter of milk), горнятко кави (a cup of coffee)

5. with some prepositions requiring its use, amongst which are:

prepositions	human beings Tapac (Taras)	objects кав'ярня (café)
у/в* at one's place	Бін у Тараса. (He is at Taras's place)	***
до to	Я йду до Тараса. (I am going to Taras/Taras's place.)	Я йду до кав'ярні. (I am going to a café)
від from	Я йду від Тараса. (I am coming from Taras's place.)	Я йду від кав'ярні до кав'ярні. (I am going from café to café.)
із/з/зі out of/from	***	Я йду з кав'ярні. (I am coming from/out of a café)
біля at/near/beside	Я біля Тараса. (I am beside Taras. (or) I am near Taras's place.)	Я біля кав'ярні. (I am near the café.)

Note *

The preposition “**у/в**” used with a noun (denoting human beings) or a pronoun in the Genitive case expresses:

1. one's location:

Я у подруги. (I am at my friend's place). Ти в Тараса. (You are at Taras's place.)

2. possessive meaning and is to be translated into English by using the verb “to have”:

У мене/тебе/нього/ней/нас/вас/них є сестра. (I/you/he/she/we/you/they have/has a sister.)

The Numeral

Numerals from 11 – 19

Cardinal numerals from 11–19 are formed by adding to ones the stem “**-надцять**”:

Cardinal numerals

одинадцять – eleven

дванадцять – twelve

тринадцять – thirteen

чотирнадцять – fourteen

п'ятнадцять – fifteen

шістнадцять – sixteen

сімнадцять – seventeen

вісімнадцять – eighteen

Ordinal numerals

одинадцятий, а, е – eleventh

дванадцятий, а, е – twelfth

тринадцятий, а, е – thirteenth

чотирнадцятий, а, е – fourteenth

п'ятнадцятий, а, е – fifteenth

шістнадцятий, а, е – sixteenth

сімнадцятий, а, е – seventeenth

вісімнадцятий, а, е – eighteenth

дев'ятнадцять – nineteen

дев'ятнадцятий, а, е – nineteenth

ВПРАВУЙМОСЯ!!! – PRACTISING!!!

☒ Вправа 1

Put the verbs below into the person indicated in brackets, as shown in the example:

сидати (я, ти): я сідаю, ти сідаєш

1. замовляти (я, він, ми, вони), 2. сідати (ти, вона, ми, ви), 3. хотіти (я, він, ми, вони), 4. йти (ти, він, ми, вони)

☒ Вправа 2

Fill in the blanks with the appropriate personal endings of the Present tense:

1. Ти куди йд...? 2. Що вона замовля...? 3. Що вона хоч...? 4. Куди я сіда...? 5. Куди ми йд...? 6. Що ви хоч...? 7. Що вони замовля...?

☒ Вправа 3

Put the words in brackets into the Genitive case:

1. Я не хочу (кава). 2. Ти не хочеш (чай). 3. Він не хоче (вода). 4. Ми не замовляємо (столик). 5. Ви не замовляєте (сік). 6. Вони не замовляють (горілка). 7. Вона не хоче (тістечко).

☒ Вправа 4

Make the following sentences negative, as shown in the example:

У Тараса є дівчина. У Тараса немає дівчини.

1. У Соломії є сестра. 2. У мами є подруга. 3. У тата є мама. 4. У Роксоляни є брат. 5. У Тараса є друг.

☒ Вправа 5

Put the pronouns in brackets into the Genitive case, as shown in the example:

Я вдома. (Я) немає вдома. – Мене немає вдома.

1. Ти вдома. (Ти) немає вдома. 2. Він вдома. (Він) немає вдома. 3. Вона вдома. (Вона) немає вдома. 4. Ми вдома. (Ми) немає вдома. 5. Ви вдома. (Ви) немає вдома. 6. Вони вдома. (Вони) немає вдома.

☒ Вправа 6

Put the pronouns in brackets into the Genitive case, as shown in the example:

Де мама? Мама в (я). Мама в мене.

1. Де тато? Тато в (ти). 2. Де Роксоляна? Роксоляна в (вона). 3. Де Тарас? Тарас у (я). 4. Де її подруга? Її подруга в (ми). 5. Де ваш

знайомий? Наш знайомий у (вони). 6. Де їхній друг? Їхній друг у (ви).
7. Де твій знайомий? Мій знайомий у (він).

❖ Вправа 7

Put the pronouns in brackets into the Genitive case, as shown in the example:

Куди я йду? Я йду до (ти). Я йду до тебе.

1. Куди ти йдеш? Ти йдеш до (я)? 2. Куди він йде? Він йде до (вона).
3. Куди вона йде? Вона йде до (він). 4. Куди ми йдемо? Ми йдемо до (ви). 5. Куди ви йдете? Ви йдете до (вони)? 6. Куди вони йдуть? Вони йдуть до (ми). 7. Куди я йду? Я йду до (вони).

❖ Вправа 8

Put the pronouns in brackets into the Genitive case, as shown in the example:

Звідки я йду? Я йду від (він). Я йду від нього.

1. Звідки ти йдеш? Я йду від (вона). 2. Звідки він йде? Він йде від (я)?
3. Звідки вона йде? Вона йде від (він). 4. Звідки ми йдемо? Ми йдемо від (вони). 5. Звідки ви йдете? Ви йдете від (ми)? 6. Звідки вони йдуть? Вони йдуть від (ти)?

❖ Вправа 9

Answer the questions, putting the pronouns in brackets into the Genitive case:

У кого він? Він у (я). Він у мене.

1. У кого ти? Ти в (вона). 2. У кого я? Я у (він). 3. У кого він? Він у (ми). 4. У кого вона? Вона в (ви). 5. У кого ми? Ми у (вони). 6. У кого вони? Вони в (ми).

❖ Вправа 10

Put the words in brackets into the appropriate form:

1. Куди ви йдете? Ми (йти) до (кав'ярня).
2. Звідки вони йдуть? Вони (йти) з (кав'ярня).
3. Що ви замовлясте? Я (замовляти) тістечко.
4. Де ви? Ми в (вони) вдома.
5. Де вона? Вона в (ми).
6. Де Тарас? Тарас у (вона).
7. У нього є дівчина? Ні, у нього немає (дівчина).
8. Вона вдома? Ні, (вона) немає вдома.
9. Він замовляє чай? Ні, він не замовляє (чай).
10. Він йде від вас? Ні, він (йти) від (вони).

❖ Вправа 11

A. Write in words the following numerals:

1 – 11, 2 – 12, 3 – 13, 4 – 14, 5 – 15, 6 – 16, 7 – 17, 8 – 18, 9 – 19

B. Form the ordinals from the cardinal numerals above, using them in the masculine gender

❖ Вправа 12

The underlined words in the sentences below contain a mistake, correct it, please:

1. Цей столик вільна. 2. Офіціант, рахунок, будь ласка. 3. Ми замовляють зелена чай. 4. Я не хочу тістечко. 5. Я немає вдома. 6. А де він працюєш? 7. Вони йдуть до кав'ярня. 8. Я йду до Тарас, а Тарас йде до я. 9. Вони йдуть від вони. 10. Ми сідасте біля вікно. 11. Ми не замовляємо кава. 12. – Кава є? – Ні, немає кава, але є чай. 13. У він немає робота. 14. То добрий робота. 15. – Ви йдете від він? – Ні, від вона. 16. Де вони сидасмо? 17. Куди він йдеш? 18. Я не хочу сік. 19. Дякусте (ми). 20. Ви замовляєш тістечко.

❖ Вправа 13

Choose the correct answer according to the dialogue:

1. Ярина та Роксоляна йдуть:

А. до кав'ярні; Б. до університету.

2. Роксоляна замовляє:

А. тістечко та зелений чай; Б. тістечко та сік.

3. Хто додає ще цукру до чаю?

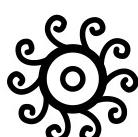
А. Роксоляна; Б. Ярина.

4. Чий Остап хлопець?

А. Роксолани; Б. Ярини.

5. Чи працює Остап?

А. так; Б. Остап немає роботи.

Урок 4

ДІАЛОГ

Запрошення до театру (An invitation to the theater)

Ярина: – Ало! (Hello!)

Остап: – Привіт Ярино! (Hello Yaryna!)

Ярина: – Це ти, Остапе? (Is that you Ostap?)

Остап: – Так, це – я. (Yes, it is me.)

Ярина: – Рада тебе чути. Як ти? (Glad to hear you. How are you?)

Остап: – Добре. А ти? (Fine. And you?)

Ярина: – У мене також все добре. (I am all right too.)

Остап: – Що ти зараз робиш? (What are you doing now?)

Ярина: – Їм. (Eating.)

Остап: – А що ти їси? (What are you eating?)

Ярина: – П’ю каву та їм печиво. (Drinking coffee and eating some biscuits.)

Остап: – Смачно? (Is it tasty?)

Ярина: – Навіть дуже. (Very much so.)

Остап: – Ну добре, а що ти робиш завтра? (Okay, and what are you doing tomorrow?)

Ярина: – О, завтра я зайнята, мушу писати статтю на понеділок. (Oh, tomorrow I am busy, must write an article for Monday.)

Остап: – Шкода. А у суботу? (It’s a pity. And what about Saturday?)

Ярина: – У суботу я йду на уродини до Роксоляни. (On Saturday I am going to Roksolyana’s birthday party.)

Остап: – Ну добре, а коли ти вільна? (Well, when are you free, then?)

Ярина: – У неділю. (On Sunday.)

Остап: – Тоді я хочу запросити тебе до театру на неділю. (Then, I want to invite you to the theater on Sunday.)

Ярина: – А що йде у театрі? (And what is on at the theater?)

Остап: – Драма “Украдене щастя”. (The drama “Stolen Happiness”)

Ярина: – О, я дуже люблю цю драму І.Франка, хоча вона дуже сумна. (Oh, I like this drama by I. Franko very much, though it is very sad.)

Остап: – Ну, то ти згідна? Я можу купувати квиток на виставу? (So,

then, you agree? I can buy a ticket (for you) for the performance?)

Ярина: – Так, звичайно. (Yes, of course.)

Ostap: – Тоді до неділі! (Then, see you on Sunday!)

Ярина: – Бувай! (Bye!)

Слова до діалогу

Запрошення до театру

все – all/everything	Sunday (Acc.;)
(на) виставу (3. в.; “вистава”) – (for)	навіть – even
the performance (Acc.;)	(до) неділі (Р.в.; “неділя”) – (till)
вільний – free/vacant	Sunday (Gen.;)
до (Р. в.) – to (Gen.)	Oстапе, (К.в.; “Остап”) – Ostap, (Voc.)
драма – drama	печиво – biscuit
завтра – tomorrow	писати – to write
зараз – now	(на) понеділок (3.в.) – (for) Monday
зайнятий, а, е – busy	(Acc.)
запросити – to invite	п’ю (“пити”) – I drink/am drinking (“to drink”)
звичайно – of course	радий, а, е – happy
згідний, а, е – to agree (adj., that who agrees)	робиш (“робити”) – you do/are doing (“to do”)
їм (“їсти”) – I eat/am eating (“to eat”)	(до) Роксоляни (Р.в.; “Роксоляна”) –
їси (“їсти”) – you eat/are eating (“to eat”)	(to) Roksolyana (Gen.)
йде (“йти”) – (it) goes (“to go”)	смачно – it is tasty
йду (“йти”) – I go/am going (“to go”)	статтю (3.в.; “стаття”) – article (Acc.)
йду на уродини – I am going to a birthday party	(у) суботу (3.в.; “субота”) – (on) Saturday (Acc.)
* йти на уродини – to go to one’s birthday party	сумний, а, е – sad
каву (3.в.; “кава”) – coffee (Acc.)	тебе (3.в.; “ти”) – you (Acc.)
квиток на (3.в.) – ticket for (Acc.)	(у) театрі (М.в.; “театр”) – (in) the theater (Loc.)
Коли? – When?	театру (Р.в.; “театр”) – theater (Gen.)
купувати – to buy	тоді – then
можу (“могти”) – I can (“can”)	цю драму (3.в.; “ця драма”) – this drama (Acc.)
мушу (“мусити”) – I must (“must”)	хоча – though
на + час (3.в.) – for + time (Acc.)	хочу (“хотіти”) – I want (“to want”)
люблю (“любити”) – I love/like (“to love/like”)	чути – to hear
(у) неділю (3.в.; “неділя”) – (on)	Як? – How?

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ЧАС І ВІДПОЧИНOK” (“TIME AND LEISURE”)

A. йти на (З.в.)/йти у (М.в.) – to go to/for (Acc.)/(Loc.)

йти на каву – to go for (a cup of) coffee
 ити на виставу – to go to a performance
 ити на концерт – to go to a concert
 ити на канікули – to go on holidays
 ити на урок – to go to a lesson
 ити на роботу – to go to work
 ити у гості – to go somewhere as a guest
 ити у відпустку – to go on a leave

B. Час – Time

вчора – yesterday
 година – hour
 день (вдень) – day (at daytime)
 доба – 24 hours
 завжди – always
 завтра – tomorrow
 зараз – now
 іноді (інколи) – sometimes
 місяць – month
 ніколи – never
 ніч (вночі) – night (at night)
 післязавтра – the day after tomorrow
 позавчора – the day before yesterday
 полуцене (ополудні) – noon (at noon)
 ранок (вранці) – morning (in the morning)
 рік – year
 століття – century
 сьогодні – today
 тиждень – week
 тисячоліття – millennium
 хвилина – minute

Дні тижня – Days of the week

у/на + день (З.в.) – on/for +day (Acc.)
 (у/на) понеділок – (on/for) Monday
 (у/на) вівторок – (on/for) Tuesday

(у/на) середа(y) – (on/for) Wednesday
 (у/на) четвер – (on/for) Thursday
 (у/на) п'ятниця(y) – (on/for) Friday
 (у/на) субота(y) – (on/for) Saturday
 (у/на) неділя(y) – (on/for) Sunday

Місяці – Months

січень/січня (Gen.)/у січні (Loc.) – January (Gen.)/in January (Loc.)
лютий/лютого (Gen.)/у лютому (Loc.) – February (Gen.)/in February (Loc.)
березень/березня (Gen.)/у березні (Loc.) – March (Gen.)/in March (Loc.)
квітень/квітня (Gen.)/у квітні (Loc.) – April (Gen.)/in April (Loc.)
травень/травня (Gen.)/у травні (Loc.) – May (Gen.)/in May (Loc.)
червень/червня (Gen.)/у червні (Loc.) – June (Gen.)/in June (Loc.)
липень/липня (Gen.)/у липні (Loc.) – July (Gen.)/in July (Loc.)
серпень/серпня (Gen.)/у серпні (Loc.) – August (Gen.)/in August (Loc.)
вересень/вересня (Gen.)/у вересні (Loc.) – September (Gen.)/in September (Loc.)
жовтень/жовтня (Gen.)/у жовтні (Loc.) – October (Gen.)/in October (Loc.)
листопад/листопада (Gen.)/у листопаді (Loc.) – November (Gen.)/in November (Loc.)
грудень/грудня (Gen.)/у грудні (Loc.) – December (Gen.)/in December (Loc.)

Пори року – Seasons

зима (взимку) – winter (in winter)
 весна (навесні) – spring (in spring)
 літо (влітку) – summer (in summer)
 осінь (восени) – autumn (in autumn)

ГРАМАТИКА

The Present tense (continuation)

The Present tense of verbs of the second conjugation group

The Present tense of verbs of the second conjugation is formed by adding **personal Present tense endings to the stem of the verb**.

The stem of verbs of the second conjugation is formed by leaving out the infinitive suffix “-ти” and dropping the preceding **stem vowel**: “робити” (to do) – “роб-”, мусити (must) – “муш-”.

Here is a table of personal Present tense endings of verbs of the second conjugation group:

the verb's stem ends in a consonant “мусити” (must) – “мус-”		the verb's stem ends in a vowel “стояти” (“to stand”) – “сто-”	
я муш-у	ми мус-имо	я сто-ю	ми сто-имо
ти мус-иш	ви мус-ите	ти сто-иш	ви сто-ите
він мус-ить	вони мусять/-ать	він сто-їть	вони сто-яТЬ
вона мус-ить		вона сто-їТЬ	
воно мус-ить		воно сто-їТЬ	

Note 1

The stem of verbs of the second conjugation quite often undergoes sound changes in the 1st person singular “я”: мусити (“мус-”) – я мушу.

Note 2

A number of verbs of the second conjugation have mixed endings, i.e., soft and hard endings in one verb, depending on the stem's final consonant: я мушу – вони мусяТЬ.

Note 3

Verbs of the second conjugation whose stem ends in **-б**, **-п**, **-в** (роб-, люб-) get an intermediary **-л** before the personal endings in the 1st person singular and the 3d person plural, moreover, it softens the personal endings into **-ю** and **-яТЬ** respectively:

робити (to do) – роб-(и)-ти любити (to love) – люб-(и)-ти

я роблю я люблю

ти робиш (Роби!) ти любиш (Люби!)

він, вона, воно робить він/вона/воно любить

ми робимо (Робімо!)	ми любимо (Любімо!)
ви робите (Робіть!)	ви любите (Любіть!)
вони роблять	вони люблять

Conjugation of the irregular verb *їсти (to eat) in the Present tense:

я їм	ми їмо
ти їси	ви їсте
він/она/воно єсть	вони їдять

Some more examples of the conjugation of verbs of the first conjugation in the present tense:

<u>могти</u> (can) – “мож -”	<u>писати</u> (to write) – “пиш -”
я можу	ми можемо
ти можеш	ви можете
він/она/воно може	вони можуть
<u>пити</u> (to drink) – “п' -”	<u>мати</u> (to have) – “ма -”
я п'ю	я маю
ти п'єш (Пий!)	ти маєш
він/она/воно п'є	він/она/воно має
	ми маємо
	ви маєте
	вони мають

The Accusative case

Here is a table with the Accusative case endings for nouns:

case	gender						
	feminine	masculine		neuter			
		object	living being				
Nom.	-а мама mum	□ стіл table	□ Остап Ostap	-о ліжко bed	-е місце place	-я життя life	
Acc.	-у маму	Nom. стіл	Gen. Остапа	Nom. ліжко	Nom. місце	Nom. життя	
Кого? (Whom?)				Що? (What?)			

Note

Feminine nouns in **-я**, **-ія** have the Accusative case ending **-ю**:

земля – землю, Марія – Марію.

Here is a table of the Accusative case of pronouns:

case	person						
Nom.	я I	ти you	він/воно he/it	она she	ми we	ви you	они they
Acc.	мене me	тебе you	його him	її her	нас us	вас you	їх them

Note

The forms of the personal pronouns in the Accusative case coincide with those in the Genitive case.

The use of the Accusative case

The Accusative case is used:

1. *with nouns or pronouns as the direct object to the predicate*

The direct object is a noun or pronoun to which the action of the verb is directed; it very often directly follows the verb:

Я люблю Тараса. (I love Taras.) Тарас любить Соломію. (Taras loves Solomia.) Соломія любить каву. (Solomia likes coffee.) Тарас любить сік. (Taras likes juice.)

2. *with some prepositions requiring its use:*

The Accusative case is used with the days of the week, when they are preceded by the prepositions “**на**” (for) or “**у**” (on):
субота (Saturday) – у/на суботу (on/for Saturday)

The Date

1. To say the date, the **neuter** ordinal in the **Nominative case** is used, while for the name of the month the **Genitive case** is used:

Котре сьогодні число? (What is the date today?). Сьогодні перше квітня, друге липня, шосте серпня... (Today is the first of April, the second of July, the sixth of August)

2. To say **on what date** something happens, the **neuter** ordinal in the **Genitive case** (ending in **-ого**) is used, with the name of the month in the Genitive case too:

Коли/Котрого числа ти народився? (When/On what date were you born?)
– Шостого травня. (On the 6th of May.)

першого (другого, третього, четвертого, п'ятого, шостого, сьомого, восьмого, дев'ятого, десятого) квітня – (on the 1st/3d/4th/5th/6th/7th/8th/9th/10th of April)

ВПРАВУЙМОСЯ!!!

☒ Вправа 1

Fill in the blanks with the appropriate personal endings of the Present tense:

A. 1. Що ти роб...? 2. Кого вона люб...? 3. Що він роб...? 4. Кого він люб...? 5. Що ми люб...? 6. Що ви роб...? 7. Кого вони любл...? 8. Що я муш... робити? 9. Що ти мус... писати? 10. Що вона мус... їсти? 11. Що ми мус... пити? 12. Що ви мус... робити? 13. Кого вони мус... запросити до театру?

B. 1. Я купу... квиток. 2. Що ти купу...? 3. Вона купу...чай. 4. Що ми куп...? 5. Ми нічого не купу... . 6. Що ви купу...? 7. Чи вони щось купу...? 8. Я п'... сік. 9. Що ти п'...? 10. Він п'... чай. 11. Що ми п'...? 12. Що ви п'...? 13 Вони нічого не п'....

V. 1. Я нічого не пиш... . 2. Що ти пиш...? 3. Куди він пиш...? 4. Що ви робите? Ми пиш... . 5. Чи ви щось пиш...? 6. Вони пиш... щось.

☒ Вправа 2

Put the verb “їсти” into the appropriate personal form:

1. Я (їсти) багато. 2. Що ти (їсти)? 3. Він не (їсти). 4. Ми не (їсти) печива. 5. Ви нічого не (їсти). 6. Вони (щось) їсти.

☒ Вправа 3

Put the nouns in brackets into the Accusative case:

1. Я маю (кава). 2. Він має (кав'ярня). 3. Вона має (машина). 4. Ми маємо (робота). 5. Вони мають (час).

☒ Вправа 4

Put the nouns in brackets into the Accusative case:

1. Я люблю (мама). 2. Ти дуже любиш (тато). 3. Він любить (Соломія). 4. Ми любимо (Тарас). 5. Ви любите (Остап). 6. Вони люблять (Роксоляна). 7. Він п'є (кава). 8. Вона їсть (печиво). 9. Я пишу (стаття). 10. Ми замовляємо (сік). 11. Чи ви любите (чай)? 12. Він купує (квиток). 13. Вони люблять цю (вистава).

☒ Вправа 5

Make the following sentences negative, using the nouns in the Genitive case, as shown in the example:

Ми п'ємо чай. Ми не п'ємо чаю.

1. Ми любимо Тараса 2. Ти любиш Соломію. 3. Він купує квиток (the – o is dropped). 4. Ми замовляємо каву. 5. Ви п'єте молоко. 6. Вони роблять чай.

✉ Вправа 6

Put the pronouns in brackets into the Accusative case:

1. Я люблю (ти).
2. Чи ти любиш (я)?
3. Він любить (вона).
4. Вона любить (він).
5. Ми любимо (ви).
6. Ви любите (вони).
7. Вони люблять (ми).

✉ Вправа 7

Put the pronoun in brackets into the Accusative case, then make the sentence negative, as shown in the example (pay attention to the fact that pronouns in the Accusative and Genitive case have the same form):

*Я люблю (він). Я люблю його. Я **не** люблю його.*

1. Я люблю (вона).
2. Ти любиш (він).
3. Він любить (ми).
4. Вона любить (ви).
5. Ми любимо (вони).
6. Вони люблять (воно).

✉ Вправа 8

Put the names of the days of the week into the Accusative case:

1. У (понеділок) я йду на роботу.
2. Що ти робиш у (вівторок)?
3. У (середа) я не йду на роботу.
4. У (четвер) він вдома.
5. У (п'ятниця) ми йдемо до кав'яні.
6. У (субота) я нічого не роблю.
7. У (неділя) я йду до театру.

✉ Вправа 9

Answer the following questions, using the dates in brackets either in the Nominative case or in the Genitive case, as shown in the example:

Котре сьогодні число? Сьогодні п'яте квітня.

Котрого числа ти йдеш у гості? Третього лютого.

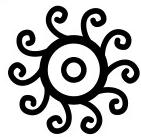
1. Котре сьогодні число? Сьогодні (4 листопад).
2. Котрого числа вона йде до театру? Вона йде до театру (1 травень).
3. Котре число завтра? Завтра (5 лютий).
4. Котре число післязавтра? Післязавтра (12 липень).
5. Котрого числа вона йде на роботу? (8 травень).
6. Котрого числа твої уродини? (1 вересень).

✉ Вправа 10

Choose the correct answer according to the dialogue:

1. Куди Остап хоче запросити Ярину?
А. до театру; Б. на каву.
2. Що Ярина робить, коли телефонує Остап?
А. єсть; Б. Нічого.
3. Що Ярина робить у п'ятницю?
А. пише статтю; Б. йде до подруги.
4. Що Ярина робить у суботу?
А. йде до кав'яні; Б. йде на уродини.

5. На коли Остап купує квиток до театріу?
А. на суботу; Б. на неділю.

Урок 5

ДІАЛОГ

Новина! (News!)

Ярина: – Роксоляно, привіт! (Hello Roksolyana!)

Роксоляна: – Привіт, Ярино! (Hello Yaryna!)

Ярина: – Роксоляно, я така рада! (Roksolyana, I am so glad!)

Роксоляна: – У чому справа? (What is the matter?)

Ярина: – Роксоляно, завтра я йду до театр! (Roksolyana, tomorrow I am going to the theater!)

Роксоляна: – Прекрасно! (Wonderful!)

Ярина: – Відгадай з ким! (Guess with whom?)

Роксоляна: – З Остапом? (With Ostap?)

Ярина: – Так! Але тепер маю проблему! (Yes! But now I have a problem!)

Роксоляна: – Яку? (What (problem)?)

Ярина: – Що я маю вдягнути? (What I have to wear?)

Роксоляна: – Це зовсім не проблема. Цю проблему можна вирішити. Пропоную завтра піти до крамниці одягу зі мною. (This is not a problem at all. This problem can be solved. I suggest going to the clothes' shop tomorrow.)

Ярина: – Ти думаєш, це варто роби ти? (Do you think it is worth doing?)

Роксоляна: – О так, думаю, що він цього вартий. (Oh, yes, for sure, I think he is worth it.)

Ярина: (сміх) – Гаразд, прекрасна думка! Дякую за гарну пораду. ((laughter). Okay, a wonderful idea. Thank you for the good advice.)

Роксоляна: – Немає за що! (Not at all!)

Ярина: – Тоді до завтра! (See you tomorrow!)

Роксоляна: – Так, до завтра! (Okay! See you tomorrow!)

Слова до діалогу

Новина!

вартий, а, е (Р.в.) – worth (Gen.)

варто – it is worth

вдягнути – 1. to wear 2. to put on

вирішити – 1. to solve 2. to decide

Відгадай! (“відгадати”) – Guess!

(sing.; “to guess”)

Гаразд! – Okay!

(за) гарну пораду (З.в.; “гарна порада”)

(for) nice advice (Acc.)	to “a thank you”)
До завтра! – See you tomorrow!	(3) Остапом (O.v.; “Остап”) – (with)
думаєш (“думати”) – you think (“to	Ostap (Abl.)
think”)	одягу (Р.v.; “одяг”) – clothes (Gen.)
думка – idea/thought	піти – to go
дякую (“дякувати за (3.v.)”) – I thank	прекрасний, а, е – wonderful
(“to thank for (Acc.)”)	прекрасно – wonderfully
з/зі (O.v.) – with (Abl.)	проблему (3.v.) – problem (Acc.)
зовсім не – not at all	пропоную (“пропонувати”) – I suggest
(з) ким (O.v.; “хто”) – (with) whom	(“to suggest”)
(Abl.; “who”)	робити – to do
(до) крамниці (Р.v.; “крамниця”) – (to)	такий, а, е – such
the shop (Gen.)	*У чому справа? – What is the matter?
маю (“мати”) – I have (“to have”)	цю проблему (3.v.; “ця проблема”) –
(зі) мною (O.v.; “я”) – (with) me (Abl.; “I”)	this problem (Acc.)
можна – one can/it is possible	цього (Р.v.; “ця”) – this (Gen.)
Немає за що! – Not at all! (as an answer	що – that (conjunction)

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “НАЦІОНАЛЬНІСТЬ ТА МОВИ” (“NATIONALITY AND LANGUAGES”)

Країна (Country) – Національність (Nationality) – Мова (Language)
Слов'янські країни (Slavic countries)

Білорусь (Bielorus) – білорус/білоруска – білоруська мова
 Лужиць (a Slavic province in Germany) – лужичанин/лужичанка –
 лужицька мова
 Македонія (Macedonia) – македонець/македонка – македонська мова
 Польща (Poland) – поляк/полька – польська мова
 Росія (Russia) – росіянин/росіянка – російська мова
 Сербія (Serbia) – серб/сербка – сербська мова
 Словаччина (Slovakia) – словак/словачка – словацька мова
 Україна (Ukraine) – українець/українка – українська мова
 Хорватія (Croatia) – хорват/хорватка – хорватська мова
 Чехія (the Czech republic) – чех/чешка – чеська мова
Деякі інші країни Європи – Some other European countries
 Англія (England) – англієць/англійка – англійська мова
 Бельгія (Belgium) – бельгієць/бельгійка – бельгійська мова
 Голландія (Holland) – голландець/голландка – голландська мова

Греція (Greece) – грек/грекиня – грецька мова
 Данія (Denmark) – данець/данка – данська мова
 Іспанія (Spain) – іспанець/іспанка – іспанська мова
 Німеччина (Germany) – німець/німкеня – німецька мова
 Норвегія (Norway) – норвежець/норвежка – норвезька мова
 Португалія (Portugal) – португалець/португалка – португальська мова
 Румунія (Rumania) – румун/румунка – румунська мова
 Туреччина (Turkey) – турок/туркеня – турецька мова
 Угорщина (Hungary) – угорець/угорка – угорська мова
 Франція (France) – француз/францужка – французька мова
 Швейцарія (Switzerland) – швейцарець/швейцарка
 Швеція (Sweden) – швед/шведка – швецька мова

Вирази:

- Звідки ви? (Where are you from?) – Я з України. (I am from Ukraine.)
- Яка ваша національність? (What is your nationality?)
- Я – українець/українка. (I am Ukrainian.)

ГРАМАТИКА

The verb “мати” (to have)

The verb “мати” denotes:

1. “possession”: Я маю подругу. (I have a friend.)
2. “obligation/planned action ” (when followed by a verb): Я маю писати статтю. (I have to write an article.)

The Ablative case

Here is a table with the Ablative case endings for nouns:

case	feminine	masculine	neuter		
			-о	-е	-я
Nom.	-а мама	□ друг	-о ліжко	-е місце	-я життя
Abl.	-ою мамою	-ом другом	-ом ліжком	-ем місцем	-ям життям

Note 1

Feminine nouns ending in -я have the Ablative case ending -єю:

земля – землею

Feminine nouns ending in **-ія** have the Ablative case ending **-чю**:

Марія – Марією

Note 2

Masculine nouns ending in **-ь**, **-ч**, **-ш** have the Ablative case ending **-ем**:
вчитель (teacher) – вчителем, викладач (university teacher) – викладачем, товариш (friend) – товарищем.

Masculine nouns ending in **-й** have the Ablative case ending **-ем**:
Андрій – Андрієм.

Here is a table with the Ablative case endings of pronouns:

case	person						
Nom.	я I	ти you	він/воно he/it	вона she/it	ми we	ви you	вони they
Abl.	мною	тобою	ним	нено	нами	вами	ними

The use of the Ablative case

The Ablative case is used:

1. *in the instrumental meaning*, i.e., to show that something is done by means of something: Я пишу ручкою. (I write with a pen.) Я їду автобусом. (I go by bus.)

2. *with verbs requiring its use*:

A. “**працювати вчителем**” (to work as a teacher), “**бути лікарем**” (to be a doctor), “**говорити мовою**” (to speak a language)

B. reflexive verbs often require the use of the Ablative case (for explanation see the next lesson)

3. *with some prepositions, amongst which are:*

з (with): Я йду з Тарасом до кав'яні. (I am going with Taras to a café.)

Я йду з ним до кав'яні. (I am going with him to a café.)

за (behind): Де ти? За кав'яннею. (Where are you? Behind the café.)

перед (before/in front of): Де він? Перед кав'яннею. (Where is he? In front of the café.)

4. *with space nouns preceded by verbs of movement f. ex.: “йти” –йти вулицею, дорогою (to walk along the street, the road)*

The emphatic adjective “такий, а, е” – “so/such”

The emphatic adjective “такий, а, е” emphasizes the attributive quality of another adjective. It agrees with the latter in gender, case and number:
такий гарний хлопець (such a nice boy), така гарна дівчина “such a nice girl”, таке гарне життя (such a nice life)

The Adverb

The Ukrainian adverb is formed by adding the suffix **-о-** to the stem of the adjective:

adjective	-ий, а, е	гарн-ий, а, е (nice)
adverb	-о	гарн-о (nicely)
		Як? (How?)

Note 1

If the stem of an adjective ends in **-р, -ч, -ш**, the suffix **-е** is added to it to form an adverb: добрий, а, е – добре

Note 2

To emphasize an adverb, the emphatic word “**так**” (“so”) is used:
 так добре (so well), так гарно (so nicely)

The Numeral

The numerals from 20-100

Cardinal numerals

двадцять – twenty
 двадцять один – twenty-one
 двадцять два – twenty-two
 двадцять дев'ять – twenty-nine
 тридцять – thirty
 сорок – forty
 п'ятдесят – fifty
 шістдесят – sixty
 сімдесят – seventy
 вісімдесят – eighty
 дев'яносто – ninety
 сто – hundred

Ordinal numerals

двадцятий, а, е – twentieth
 двадцять перший, а, е – twenty-first
 двадцять другий, а, е – twenty-second
 двадцять дев'ятий, а, е – twenty-ninth
 тридцятий, а, е – thirtieth
 сороковий, а, е – fourtieth
 п'ятдесятій, а, е – fiftieth
 шістдесятій, а, е – sixtieth
 сімдесятій, а, е – seventieth
 вісімдесятій, а, е – eightieth
 дев'яностий, а, е – ninetieth
 сотий, а, е – hundredth

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

✉ Вправа 1

Fill in the blanks with the appropriate personal endings of the verb in the Present tense:

1. Куди він пропону... піти? 2. Що ти пропону... робити? 3. Вона пропону.... піти на каву. 4. Що вони пропону...? 5. Ви нічого не пропону.... 6. Ми пропону... піти до театру. 7. Що ти ма... робити на сьогодні? 8. Я нічого не ма... робити на завтра. 9. А що він ма... робити на завтра? 10. Завтра ми ма... піти до лікаря. 11. Сьогодні вони зовсім (at all) не ма... часу.

✉ Вправа 2

Put the nouns in brackets into the Ablative case, as shown in the example:

Якою мовою ти говориш? (What language do you speak?) Я говорю (українська). Я говорю українською. (I speak Ukrainian.)

1. Якою мовою він говорить? Він говорить (польська). 2. Якою мовою вона говорить? Вона говорить (французька). 3. Якою мовою ви говорите? Ми говоримо (англійська). 4. Якою мовою вони говорять? Вони говорять (іспанська). 5. Якою мовою ти говориш? Я говорю (російська).

✉ Вправа 3

Put the nouns in brackets into the Ablative case, as shown in the example:

Ким він працює? (What does he do?) Він працює (вчитель). Він працює вчителем. (He works as a teacher.)

1. Ким ти працюєш? Я працюю (службовець, the -e is dropped). 2. Ким вона працює? Вона працює (медсестра). 3. Ким ви працюєте? Я працюю (перекладач). 4. Ким він працює? Він працює (продавець, the -e is dropped). 5. Я працюю (секретарка).

✉ Вправа 4

Answer the following questions using the nouns in brackets in the Ablative case, as in the example:

З ким ти йдеш до театру? (Володимир) – (Who are you going to the theater with?) – З Володимиром. – (With Volodymyr.)

1. З ким ти хочеш йти до театру? (Тарас). 2. З ким вона йде на каву? (подруга). 3. З ким ти говориш? (мама). 4. З ким ви говорите? (друг). 5. З ким вони говорять? (перекладач).

✉ Вправа 5

Put the pronouns in brackets into the Ablative case:

1. Я йду з (вона) до театру. 2. Куди ти йдеш з (він)? 3. Куди він йде з (вона)? 4. Він говорить з (ми). 5. Ми не говоримо з (ви), ми говоримо з (вони).

❖ Вправа 6

Put the words used with the prepositions “**про**” та “**за**” into the Accusative:

1. Про кого ти думаєш? Я думаю про (подруга).
2. Про кого він думає? Він думає про (ти).
3. Чи ти думаєш про (ми)? Ні, я думаю про (вони).
4. Про що ви думаєте? Ми думаємо про (вистава).
5. За що він дякує? Він дякує за (порада).
6. Соломія дякує за (кава).

❖ Вправа 7

Fill in the blanks with the appropriate endings, using “**такий, а, е**” with the adjectives:

1. Він так... зайнятий.
2. Кава так... смачна .
3. Вона так... гарна., а він так... негарний.
4. Він так... добрий, а вона так... недобра.
5. Соломія так... рада, а Тарас так... нерадий.

❖ Вправа 8

Form the adverbs for the following adjectives:

гарний, смачний, добрий, прекрасний, радий, вартий

❖ Вправа 9

Write the following numbers in words, as in the example:

A. cardinal numerals

6 – *шість*

1 – 11, 2 – 12 – 20 – 21, 3 – 13 – 30 – 32, 4 – 14 – 40 – 43, 5 – 15 – 50 – 54,
6 – 16 – 60 – 65, 7 – 17 – 70 – 76, 8 – 18 – 80 – 87, 9 – 19 – 90 – 98

B. ordinal numerals (using them in the gender form indicated in brackets):

38 (a) – *тридцять восьма*

1(e), 2(a), 3,(iї), 21(ий), 32(ий), 43(я), 54(ий), 65(a), 76(e), 87(a), 98(e)

❖ Вправа 10

Say the following dates:

1. Котре сьогодні число? Сьогодні (28 серпень). 2. Котре завтра число? Завтра (29 вересень) 3. Коли ми йдемо з тобою до театру? (27 червень).

4. Що ти робиш (26 жовтень)? 5. Коли твої уродини? Мої уродини (16 червень).

❖ Вправа 11

The underlined words in the sentences below contain a mistake, correct it, please:

1. Хто він працює?
2. Коли ми йдемо до театру? П'яте вересня.
3. Я хочеш запросити тебе до театр.
4. Оксана – зайнятий.
5. Вона пишу стаття.
6. Що вони робять завтра?
7. Про хто вона думає?
8. Я йду з її до театру.
9. З кого він працює?
10. Вони дякують за порадою.
11. Ми говоримо з вони про вистава.
12. Він п'єш каву та їси печиво.
13. Яка мова він говорить?
14. Він говорить сербська.
15. Що вони хочемо?
16. В мене немає ручка.
17. Де він йде?
18. Він йде до крамницею.
19. До хто вони йдуть завтра?
20. Яких проблема має Ярина?
21. Про хто думає вона?
22. Вони йдуть вулиця і говоруть.

❖ Вправа 12

Choose the right answer according to the dialogue:

1. З ким Ярина йде до театру?
A. з Остапом; B. з Роксоляною.
2. Коли Ярина йде до театру?
A. у суботу; B. у неділю.
3. Ярина не знає, що вона має:
A. вдягнути; B. робити.
4. Що пропонує Роксоляна?
A. піти на каву; B. піти до крамниці одягу.
5. Ярина думає це:
A. варто робити; B. не варто робити.

Урок 6

ДІАЛОГ

Ранковий туалет (Getting ready in the morning)

Мама: – Що ти там так довго робиш у лазничці? (What are you doing in the bathroom for so long?)

Ярина: – Малююся! (Putting on my make-up)

Мама: – Швидше закінчуй! Бо мені теж треба до лазнички! (Be quick! Because I need to use the bathroom, too.)

Ярина: – Мамо, де мій гребінь? (Mum, where is my comb?)

Мама: – Подивись на полиці! (Have a look on the shelf!)

Ярина: – Його немає там. Мушу чесатися щіткою. Все, я готова. Можете заходити! (It is not there. I must brush my hair with a brush. Now, I am through. You can come in.)

За 20 хвилин (In twenty minutes.)

Мама: – Ярино, тобі пора вже виходити. (Yaryna, it is time for you to leave.)

Ярина: – Так я знаю, але я ще вдягаюся! (Yes, I know, but I am still getting dressed.)

Мама: – Поспішай, а то запізнишся на роботу. (Hurry up, or you'll be late for work.)

Після роботи у перукарні (After work at the hairdresser's.)

Перукарка: – Доброго дня! Що ви бажаєте? (Good afternoon! What can I do for you?)

Ярина: – Я хотіла б підрівняти волосся. (I should like to have my hair trimmed.)

Перукарка: – Мусите засекати хвилину. Я ще трохи зайнята. Не хочете зробити манікюр, педікюр? (You'll have to wait a little. I am still busy. Would you like to have manicure or pedicure done?)

Ярина: – Ні. Я поспішаю. Скільки часу мені треба чекати? (No, I have very little time. How long will I have to wait?)

Перукарка: – Не довго. Я вже закінчу. Будете мити голову? (Not long.
I am already finishing. Will you have your hair washed?)
Ярина: – Ні. У мене голова чиста. (No. My hair is clean.)

Слова до діалогів

Ранковий туалет

а то – or else	putting make-up (“to put make-up”; literally: to paint oneself)
бо – because	мені (Д.в.; “я”) – me (Dat.; “I”)
виходити – 1. to go/come out 2. to leave	мені треба – I need
вже – already	на (М.в.) – at/on (Loc.)
все – 1. all 2. be through	на (З.в.) – for/to (Acc.)
готовий, а, е – ready	одягаюся (“одягатися”) – I dress/am dressing (“to dress”)
гребінь – comb	Подивись! (“подивитися”) – Have a look! (“to have a look”)
до (Р.в.) – to (Gen.)	(на) поліці (М.в.; “полиця”) – (on) the shelf (Loc.)
довго – for a long time	пора – it is time
за + час – in +time	Поспішай! (“поспішати”) – Hurry up! (“to hurry up”)
Закінчуй! (“закінчувати”) – (Will you) finish! (“to finish”)	так + прислівник – so + adverb
запізнишся (“запізнатися”) – you’ll be late (“to be late”)	теж – too
заходити – to go/come in	тобі (Д.в.; “ти”) – you (Dat.sing.)
знаю (“знати”) – I know (“to know”)	чесатися – to comb
його (Р.в., “він”) – it (Gen.; “it”)	швидше (“швидко”) – quicker (quick)
(до) лазнички (Р.в.; “лазничка”) – (to) the bathroom (Gen.)	щіткою (О.в.; “щітка”) – brush (Abl.)
(у) лазничці (М.в.; “лазничка”) – (in) the bathroom (Loc.)	ще – still (with a verb)
малююся (“малюватися”) – I am	

Після роботи у перукарні

бажаєте (“бажати”) – you wish (“to wish”)	підрівняти – to trim
будете мити (“мити”) – you will wash (“to wash”)	після (Р.в.) – after (Gen.)
волосся – hair	поспішаю (“поспішати”) – I am in a hurry (“to be in a hurry”)
закінчую (“закінчувати”) – I am finishing (“to finish”)	Скільки (Р.в.)? – How much (Gen.)?
зачекати – to wait	(після) роботи (Р.в.; “робота”) – (after) work (Gen.)
зробити манікюр/педикюр – to have manicure/pedicure done	трохи – a little
голову (З.в.; “голова”) – head (Acc.)	хвилинку (З.в.; “хвилинка”) – one moment (Acc.)
мені потрібно – I need	часу (Р.в.; “час”) – time (Gen.)
	чекати – to wait

чистий, а, е – clean

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ ТІЛО ТА ГІГІЄНА” (“BODY AND HYGIENE”)

Частини тіла –

Parts of the human body

брови – brows

волосся – hair

вухо – ear

голова – head

груди – breasts

губи – lips

живіт – stomach/belly

ніс – nose

нога – leg

обличчя – face

око (очі) – eye (eyes)

палець – finger

рука – arm/hand

шия – neck

Деякі внутрішні органи –

Some inner organs

легені – lungs

нирки – kidney

печінка – liver

серце – heart

шлунок – stomach

Гігієна – Hygiene

витирати(ся) – to dry/wipe (oneself)

голити(ся) – to shave (oneself)

вода – water

гребінь – comb

мило – soap

мити(ся) – to wash (oneself)

парфуми – perfume

паста – toothpaste

рушник – towel

сушити – to dry

чесати(ся) – to comb/brush (oneself)

чистити зуби – to clean the teeth

щітка – brush

Побут – Everyday work

застеляти/розстеляти ліжко – to make the bed

мити посуд/підлогу/вікно – to wash the dishes/the floor/the window

прасувати – to iron

прати – to wash (clothes)

прибирати кімнату – to clean/do up the room

складати – to put in order

ГРАМАТИКА

The reflexive verb

The reflexive verb is a verb used with the reflexive particle “**ся**”: мити (to wash) – митися (to wash oneself). The particle “**ся**” is fixed to the verb and unchangeable: **митися** (to wash oneself), **зустрічатися** (to meet (one another)). It shows that the action expressed by the verb is directed at the subject, i.e., the doer of that action: Я мию голову. (I am washing my hair). Я миося. (I am washing myself.) Verbs with the particle “**ся**” conjugate in the same way as simple verbs, but for a little change in the ending of the 3d

person singular, which always has the final “**ть**”.

Here is a table with personal endings of reflexive verbs of the first conjugation in the Present tense:

the stem of the verb ends in a vowel “митися” – “ми-”		the stem of the verb ends in a consonant “чесатися” (to comb) – “чеш-”	
я ми-юся	МИ МИ-СМОСЯ	я чеш-уся	МИ ЧЕШ-ЕМОСЯ
ти ми-єшся	ВИ МИ-СТЕСЯ	ти чеш-ешся	ВИ ЧЕШ-ЕТЕСЯ
він ми-ється	ВОНИ МИ-ЮТЬСЯ	він чеш-еться	ВОНИ ЧЕШ-УТЬСЯ
вона ми-ється		вона чеш-еться	
воно ми-ється		воно чеш-еться	

Here is a table with personal endings of reflexive verbs of the second conjugation in the Present tense:

the stem of the verb ends in a consonant “вчитися” (to study) – “вч-”		the stem of the verb ends in a vowel “боятися” (to fear) – “бо-”	
я вч-уся	МИ ВЧ-ИМОСЯ	я бо-юся	МИ БО-ЇМОСЯ
ти вч-ишся	ВИ ВЧ-ИТЕСЯ	ти бо-їшся	ВИ БО-ЇГЕСЯ
він вч-иться	ВОНИ ВЧ-АТЬСЯ	він бо-їться	ВОНИ БО-ЯТЬСЯ
вона вч-иться		вона бо-їться	
воно вч-иться		воно бо-їться	

Note

Here is the conjugation of a verb of the second conjugation with mixed endings (soft endings in the 1st person singular and the 3^d person plural, hard endings in all the other persons):

голитися	(to shave “гол-”)
(oneself)	
я голюся	МИ ГОЛИМОСЯ
ти голишся	ВИ ГОЛИТИСЯ
він/вона/воно голиться	ВОНИ ГОЛЯТЬСЯ

Потрібен (m.) , потрібна (f.) , потрібне (n.) –
to need

“Потрібен (m.), потрібна (f.), потрібне (n.)” is an adjective expressing some need, necessity. The adjective agrees in gender and number with the noun denoting something we need. The person who needs something is used in the Dative case (for the Dative case see the next lesson):

Мені (Dat.) потрібна Леся. (I need Olesya.) Мені потрібен Тарас. (I need

Taras.) Мені потрібне мило. (I need some soap.)

Потрібно – to need

“Потрібно/треба” is an adverb which, when used with a verb, denotes the necessity of an action. The person who needs to do a certain action is used in the Dative case:

Мені (Dat.) потрібно йти. (I must go.) Мені потрібно працювати. (I must /need (to) work.)

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

Вправа 1

Add the particle “**ся**” to the underlined verbs, making them reflexive (mind the 3d person singular, and don’t forget to drop the noun following the verb)

A. чесати волосся: я чешу волосся, ти чешеш волосся, вона чеше волосся, ми чешемо волосся, ви чешете волосся, вони чещуть волосся

B. мити голову: я мию голову, ти мисиш голову, він мис голову, ми мисмо голову, ви мисте голову, вони миять голову

C. голити: я голю бороду, ти голиш бороду, він голить бороду, ми голимо бороду, ви голите бороду, вони голять бороду

D. вдягати: я вдягаю сукню, ти вдягаєш сукню, він вдягає сорочку, ми вдягаємо сукню, ви вдягаєте сукні (dresses), вони вдягають сукні

Вправа 2

Put the words in brackets into the Ablative case:

1. Я чешуся (гребінь, *the -i- changes into an -e-*). 2. Він миється (вода).
3. Вона чешеться (щітка). 4. Ми миємося (мило). 5. Вони миються (шампунь). 6. (Що) ви миєтесь? 7. (Що) ти чешешся?

Вправа 3

Fill in the blanks with the appropriate personal endings of reflexive verbs in the Present tense:

1. Як ти вдяга...ся? Я вдяга...ся добре. 2. Що він робить? Він вдяга...ся.
3. Вона вже вдяга...ся? Ні, вона ще малю...ся. 4. Ми добре вдяга...ся.
5. Чому ви не вдяга...ся? 6. Вони вже вдяга...ся.

Вправа 4

Fill in the blanks with the reflexive particle “**ся**” where necessary:

А. 1. Я мию... голову. 2. Чому ти так довго миєш...? 3. Чому він ще не миєть...? 4. Вона миєть... водою. 5. Ми миємо... щодня. 6. Що ви миєте...? Волосся. 7. Вони миють... мілом.

Б. 1. Я вдягаю... костюм. 2. Чому ти так довго вдягаєш...? 3. Що він вдягає... сьогодні? 4. Що вона вдягає... сьогодні? 5. Як він вдягається... сьогодні? 6. Як ви вдягаєте... сьогодні? 7. Що вони вдягають... сьогодні?

В. Я чешу... волосся. 2. Я чешу... гребенем. 3. Чим ти чешеш... волосся? 4. Вона чеше... волосся гребенем. 5. Вони чешуть....

Г. 1. Що ти робиш? Я малюю.... 2. Що ти малюєш...? Очі. 3. Чим вона малює... очі? 4. Ми не малюємо.... 5. Ви любите малювати.... очі? 6. Вони не люблять малювати.... .

❖ Вправа 5

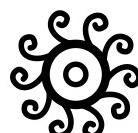
Fill in the blanks with “потрібно, потрібен, потрібна, потрібне”, choosing the appropriate form:

1. Мені ____ його телефон. 2. Мені ____ щітка. 3. Мені ____ йти. 4. Мені ____ одне тістечко. 5. Мені ____ працювати. 6. Мені ____ це знайомство. 7. Мені ____ мило. 8. Мені ____ шампунь. 9. Мені ____ писати статтю.

❖ Вправа 6

Choose the right answer according to the dialogue:

1. Що Ярина робить так довго у лазничці?
А. малюється; Б. вдягається.
2. Чим чешеться Ярина?
А. гребенем; Б. щіткою.
3. Куди йде Ярина після роботи?
А. до кав'ярні; Б. до перукарні.
4. Чи Ярина робить манікюр у перукарні?
А. так; Б. ні.
5. Чи Ярина миє голову у перукарні?
А. так; Б. ні.

Урок 7

ДІАЛОГ

Крамниця одягу (The clothes' shop)

Ярина: – Привіт, Роксоляно, ти як завжди вчасно, хвилина у хвилину. (Hello, Roksolyana, as always, you are precisely on time.)

Роксоляна: – Привіт Ярино, ну що, куди йдемо спочатку? (Hello, Yaryna, so, where are we going first?)

Ярина: – Ось поруч, крамниця, починаємо з неї! (Here, nearby, is a shop, let's begin with it!)

Дівчата заходять до крамниці: (*The girls walk into the shop:*)

Ярина: – Дивись! Ось ця чорна сукня мені подобається. Цікаво, чи є мій розмір. (Look! I like that black dress. I wonder whether there is (one in) my size.)

Роксоляна: – Так, вона дійсно має дуже гарний вигляд. (Yes, really, it looks very nice.)

Ярина: – Скажіть будь ласка, а чи є у вас така сукня, але моого розміру. (Could you tell me please, whether you have a dress like this one, but in my size?)

Продавець (*Saleswoman*): – На жаль, вже немає. А як вам така сукня? Коричневий тепер у моді. (I am sorry, but it has been sold (there are not any left). What do you think of that dress? Now, brown is in fashion.)

Ярина: – Мабуть, що ні. Мені не лічиться коричневий. Та й фасон мені не подобається, як на мене, вона занадто довга. (I don't think I like it. Brown does not suit me. Besides, I don't like the style. I think it's too long.)

Продавець: – А ця блакитна? (What about this blue one?)

Ярина: – Я не дуже люблю блакитний колір. Крім того, вона – закоротка. (I don't like blue very much. Besides, it is too short.)

Роксоляна: – Ярино, а як тобі оця зелена? (Yaryna, what do you think of that green one?)

Ярина: – О, ця набагато гарніша за ту блакитну. Скажіть будь ласка, чи можна поміряти цю зелену сукню. (Oh, this one is much nicer than that blue one. Could I try on this green one?)

Продавець: – Так, звичайно. Вбиральня ліворуч. (Yes, of course, the fitting-room is to the left.)

Роксоляна: – Ну як? Підходить? (Well? Does it fit you?)

Ярина: – Гм. Ще не знаю. (I do not know yet.)

Роксоляна: – Ну, виходь! (Well, come out!)

Ярина: – Вже виходжу... Ну як я тобі? (I am coming out... Well, how do I look?)

Роксоляна: – О просто чудово! То саме твій розмір. Вона тобі дуже лічить і підкреслює фігуру. (Oh, just wonderful! This is just your size. It suits you and sets off your figure.)

Ярина: – Справді? (Really?)

Роксоляна: – Так, бери її і не вагайся! (Yes, take it and do not hesitate!)

Слова до діалогу

Крамниця одягу

Бери! (“брати”)	– Take! (“to take”)	крамниця – shop
блакитний, а, е – blue		крім того – besides it
вбиральня – fitting-room		личить (“личити”) – it suits
вигляд – appearance/the way sb. or sth. looks		(“to suit/look nice ”)
виходжу (“виходить”)	– I am coming out (“to come out”)	ліворуч – to the left
Виходь! (“виходить”)	– Come out! (sing.; “to come out”)	мабуть – maybe
вчасно – in time		мені (Д.в.; “я”)
гарніший, а, е – nicer/more beautiful		– me (Dat.; “I”)
Дивись! (“дивитися”)	– Look! (“to look”)	(у) моді (М.в.; “мода”)
дівчата (мн.; “дівчина”)	– girls (pl.; “girl”)	– (in) fashion (Loc.)
дійсно – really		Можна? – Can I?
довгий, а, е – long		мого розміру (Р.в.; “мій розмір”)
закороткий, а, е – too short		– my size (Gen.)
занадто – too		набагато – much more
за (З.в.) – than (Acc.)		Не вагайся (“вагатися”)
заходять (“заходити”)	– they come in (“to come in”)	– Don’t hesitate! (“to hesitate”)
звичайно – of course		(з) неї (Р.в.; “вона”)
зелений, а, е – green		– (from) it (Gen., f.)
її (З.в.; “вона”)	– it (Acc., f.,)	ось цей, ось ця, ось це – this one (m./f./n.)
колір – colour		оцей, оця, оце – this one (m./f./n.)
коричневий, а, е – brown		підкреслює (“підкреслювати”)
		– it sets off (“to set off/underline”)
		підходить (“підходить”)
		– it suits (“to suit”)
		(мені) подобається (“подобатися”)
		– I like (“to like”)
		поміряти – to try on
		поруч – close by/at hand

Починаймо! (“починати з (Р.в.)” – Let's begin! (“to begin “with” (Gen.)”)	*хвилина у хвилину – precisely on time (literally: minute to minute)
Просто чудово! – Just wonderful!	цікаво – I wonder
розмір – size	цю зелену сукню (З.в.; “ця зелена сукня”) – this green dress (Acc.)
саме – just	Чи? – interrogative word introducing a question
Скажіть! (“сказати”) – (Will you) tell/say! (“to tell/say”)	чи – whether
спочатку – first	*Чи є у вас? – Do you have? (literally: Is there?)
сукня – dress	чорний, а, е – black
та й – besides it	*Як вам? (Д.в.; “ви”) – How do you like? (Dat.; “you”)
такий, а, е + іменник – such + noun	*Як тобі? (Д.в.; “ти”) – How do you like? (Dat.; “thou”)
той, та, те – that (m./f./n.)	як завжди – as always
то – that is	*як на мене – as for me
тобі (Д.в.; “ти”) – you (Dat.)	
у вас (Р.в.; “ви”) – you have (Gen.; “you”)	
фасон – style	
фігуру (З.в.; “фігура”) – figure (Acc.)	

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “КОЛЬОРИ” ТА “ОДЯГ” (“COLOURS” AND “CLOTHES”)

Колір – Colour

білий, а, е – white	светер – sweater
блакитний, а, е – light blue	сорочка – shirt
жовтий, а, е – yellow	спідниця – skirt
зелений, а, е – green	сукня – dress
коричневий, а, е – brown	капелюх – hat
синій, я, є – dark blue	кашкет – cap
сірий, а, е – grey	пояс – belt (for women)
червоний, а, е – red	ремінь – belt (for men)
чорний, а, е – black	шапка – hat
Одяг – Clothes	шкарpetки – sockets
блузка – blouse	штаны – trousers
колготи – tights	шуба – fir-coat
краватка – tie	Спідня білизна – Underwear
куртка – jacket (garment for outdoor wear)	бюстгалтер – bra
піджак – jacket (the upper part of a suit)	майка – vest
плащ – coat	нічна сорочка – nightdress

сукня – dress

капелюх – hat

кашкет – cap

пояс – belt (for women)

ремінь – belt (for men)

шапка – hat

шкарpetки – sockets

штаны – trousers

шуба – fir-coat

Спідня білизна – Underwear

бюстгалтер – bra

майка – vest

нічна сорочка – nightdress

піжама – pyjamas

труси – pants

Взуття – Shoes

босоніжки (sandals with open foot top)
 мешти – shoes
 сандалі – sandals
 тапки – slippers
 черевики – boots (covering the ankle part only)
 чоботи – boots
 шльопанці – slippers (for outdoor wear)

Дієслова – Verbs

взуватися/розвузуватися – to put on/off (of shoes)
 здіймати щось – to take sth. off
 натягати щось – to pull sth. on
 носити щось – to wear
 вдягати щось – to put sth. on
 вдягатися/роздягатися – to dress/undress

ГРАМАТИКА**The reflexive verb (continuation)**

In Ukrainian some reflexive verbs which have the particle “ся” do not denote a reflexive action, i.e., an action directed at the subject. They have their own meaning. These reflexive verbs must be learnt. Some of the most common are: дивитися на (to look at), подобатися (to like/to be liked), здаватися/видаватися (to seem).

Here is the conjugation of the verbs**“дивитися на (2)”, “подобатися (1)”**

дивитися на (З.в.) щось (to look at sth.(Acc.))	“див-(и)-ти-ся”
я дивлюся	ми дивимося
ти дивишся	ви дивитеся
він, вона, воно дивиться	вони дивляться
подобатися (Д.в.) комусь (to like)	“подоба-ти-ся”
я подобаюся	ми подобаємося
ти подобаєшся	ви подобаєтесь
він подобається	вони подобаються

Note

The verb “подобатися” is passive in its meaning. That is the person who likes somebody or something is used in the Dative case (usually it heads the sentence) and the verb “подобатися” agrees in person and number with somebody or something one likes (usually it follows the verb):

Роксоляні (Dat.) подобається ця сукня. Роксоляні (Dat.) подобається

Tapas.

The verb "ходити" (to go) and its derivatives

The verb "ходити" ("to go") denotes a repetitive action, whereas its counterpart "йти" ("to go") denotes a single action of going in one direction: Щодня я ходжу до школи, але сьогодні я не йду до школи. (Every day I go to school, but today I am not going to school.)

Here is the conjugation of the verb
"ходити" in the Present tense:

ходити (2)	(ход-)
я ходжу	ми ходимо
ти ходиш	ви ходите
він, вона ходить	они ходять

Derivatives of the verb „ходити”:

The Ukrainian verb can take on different prefixes. When a prefix is added to the verb the latter changes its meaning according to the meaning of the prefix. Here is a table of prefixes denoting space relations with the example of the verb "ходити" and its derivatives.

Note

Derivatives are verbs with prefixes formed from a verb without a prefix:

ходити: **заходити**, **виходити**, **підходити**, **доходити**, **переходити**, **проходить**, **надходить**, **сходити**, **приходить**, **відходить**, **розходитися**, **сходитися**, **находитися**. All the above verbs, apart from possessing the general meaning of movement, acquire additional meanings given by the prefix.

Space relations denoted by prefixes:

ви-	movement outside	виходити (go/come out)	Я виходжу з кав'яні. I am coming out of the café.
від-	leaving the destination and getting away from it	відходити (to go away from)	Цей підозрілий чоловік зараз відходить від будинку. (This suspicious-looking man is going away from the house.)
до-	covering the	доходити	Я дохожу до кав'яні.

	distance left before reaching one's destination	(to come up to)	(I am coming up to the café.)
за-	movement inside	заходити (to go/walk in)	Я заходжу у кав'ярню. (I am going into the café.)
над-	sudden, unexpected approach	надходить (to come/to turn up)	Я їм у кав'ярні і раптом надходить вона. (I am eating in the café and suddenly she turns up.)
пере-	movement across	переходить (to go across/to cross)	Я переходжу вулицю. (I am going across the street.)
під-	approaching one's destination	підходить (to come up to)	Я підходжу до кав'ярні. (I am coming up to the café.)
при-	reaching the destination	приходить (to come)	Ми приходимо на роботу вчасно. (We come to work at time.)
про-	movement through/in between	проходить (to go through)	Я проходжу до столу. (I am going to (in between other tables) the table.)
с-	movement downwards	сходити (to go down)	Ми сходимо на наступній зупинці. (We are getting off/(down in Ukrainian) at the next stop.)
на- -ся	a high level of intensity of the action denoted by the verb	находитися (to go here and there)	Завтра в мене тяжкий день, я багато нахожуся. (Tomorrow I have a difficult day, I will have to go here and there.)
роз- -ся	breaking of one whole into many parts	розходитися (to leave, go on one's business)	Що ж ми мусимо вже розходитися. (So, we must leave now. (all of us go on their own business.))

с- -ся	forming one whole from separate things	сходитися (to get together/ gather)	Завтра ми сходимося знову. (Tomorrow we are getting together again.)
-------------------	--	---	--

The Dative case

Here is a table with the Dative case endings for nouns:

case	gender					
	feminine	masculine		neuter		
		object	living being	-о	-е	-я
Nom.	-а мама mum	□ стіл table	□ Остап Ostap	-о ліжко bed	-е місце place	-я життя life
Dat.	-і мамі	-у столу	-ові Остапові	-у ліжку	-ю місцю	-ю життю
Кому? (Whom?)			Чому? (What?)			

Note 1

Feminine nouns ending in **-ія** have the Ablative case ending **-ї**:

Марія – Марії.

Note 2

Masculine nouns denoting living beings and ending in **-ь**, **-ч**, **-ш** have the Dative case ending **-еві**: вчитель – вчителеві, викладач – викладачеві, товариш – товаришеві.

Masculine nouns denoting living beings and ending in **-й** have the Ablative case ending **-еві**: Андрій – Андрієві.

Here is a table of the Dative case of pronouns:

case	person						
	я	ти	він/воно	вона	ми	ви	они
Nom.	я I	ти you/	він/воно he/it	вона she/it	ми we	ви you	они they
Dat.	мені	тобі	йому	їй	нам	вам	їм

The use of the Dative case

The Dative case is used:

1. with some verbs requiring its use

Some of the commonest verbs are:

бажати щось комусь (to wish sth. for sb.), відсылати щось комусь (to send sth. to sb.), говорити щось комусь (to say sth. to sb), давати щось комусь (to give sth. to sb), дарувати щось комусь (to give sth. to sb. as a present), дзвонити комусь (to phone sb), дозволяти щось комусь (to permit sth. to sb.), казати щось комусь (to say sth. to sb.), личити комусь (to suit sb.), писати щось комусь (to write sth. to sb.), подобатися комусь (to be liked by sb.), пропонувати щось комусь (to suggest sth. to sb), радити щось комусь (to advise sth. to sb.), рекомендувати щось комусь (to recommend sth. to sb.), розказувати щось комусь (to tell sth. to smb), шкодити комусь (to do harm to sb.):

Ця сукня дуже личить Соломії. (This dress suits Solomia.) Вона подобається Тарасові. (Taras likes her. “She is liked by Taras”.)

2. *with adverbs denoting the modal meaning of necessity, permission*

(не)можна комусь (it is forbidden/allowed to sb.), **(не)потрібно комусь** (it is (un)necessary for sb.):

Чи можна Тарасові не йти завтра на роботу? Ні, йому потрібно завтра йти на роботу. (Is Taras allowed not to go to work tomorrow? (literally: Is it allowed to Taras...? No, it's necessary for him to go to work.)

3. *the Dative case is used with some reflexive verbs in the 3d person singular impersonal form, while the indirect object in the Dative case precedes the verb:*

комусь подобається щось робити (“to like”, literally: to be liked by sb.): Тарасові (Dat.) подобається ходити на каву. (literally: Going to coffee is liked by Taras.)

комусь доведеться щось робити (it will be necessary for sb. to do sth.): Тарасові (Dat.) доведеться завтра йти на роботу. (It will be necessary for Taras (Dat.) to go to work.)

комусь здається, що (it seems to sb. that):

Тарасові (Dat.) здається, що Ярина найгарніша дівчина у світі. (It seems to Taras (Dat.) that Yaryna is the best girl in the world.)

The **adjectival prefix “за-”**

The prefix “за-”, joined to an adjective, denotes the superfluouslyness of the quality expressed by the adjective:

великий (big) – завеликий, а, е (too big);

The synonymous construction is the adverb **надто + прикметник** (too + adjective):

завеликий, а, е (too big) = надто великий, а, е (too big)

Degrees of comparison of the adjective and the adverb

The Comparative degree is formed by adding the suffix **-iš-** to the stem of the adjective or the adverb and the corresponding adjectival gender endings **-ий**, **-а**, **-е** or the adverbial ending **-e**.

The superlative degree is formed by adding the prefix **най-** to the adjective or the adverb in the comparative degree.

	Comparative degree	Comparative conjunctions		Superlative degree
гарн-ий nice	гарн-iш-ий, a, e nicer	за (3.в.) від (P.в.)	than ніж (H.в.)	за Олесю від Олесі ніж Олеся
гарн-o nicely	гарн-iш-e nicelier	як	than	най-гарніше in the nicest way

Irregular forms of adjectives

добрий (good) – кращий (better) – найкращий (the best) – краще (better) – найкраще (best)

поганий (bad) – гірший (worse) – найгірший (the worse) – гірше (worse) – найгірше (worst)

великий (big) – більший (bigger) – найбільший (the biggest) – більше (more) – найбільше (most)

малий (small/little) – менший (smaller/less) – найменший (the smallest/least) – менше (less) – найменше (the least of all)

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

Вправа 1

Fill in the blanks with the appropriate personal endings of the reflexive verb in the Present tense:

- A. 1. Я дивл... на цю дівчину. 2. На кого ти див...? 3. На що вона див...?
 4. Куди ви див...? 5. Ми див... праворуч. 6. А вони? Вони дивл... ліворуч.

- B. 1. Я подоба... Тарасові. 2. Кому ти подоба...? 3. А він кому подоба...?
 4. Вона не подоба... Тарасові. 5. Кому ми не подоба...? 6. Ви не подоба... Тарасові теж. 7. Вони подоба... Тарасові?

В. 1. Я бер... цю сукню. 2. А ти що бер...? А я бер... ту сукню. 3. Що він бер...? Нічого. 4. Ми не бер... нічого. 5. Що ви бер...? 6. Чи вони бер... цю сукню? Так.

Г. Я ходж... щодня на роботу. 2. Чи ти ход... на роботу? Ні, в мене немає роботи. 3. Він щодня ход... до кав'яні. 4. У суботу ми ход... до театру. 5. Чи ви ход... до театру? 6. Вони не ход... на роботу.

❖ Вправа 2

Use the verbs “йти” або “ходити” in the appropriate person:

1. Куди ти зараз ____? Я ____ до Марії. 2. Він завжди ____ до театру в суботу. 3. Чи цієї суботи він ____ до театру? 4. Вони завжди ____ до свого (their) друга ввечері. 5. А чи вони ____ сьогодні ввечері до свого (their) друга?

❖ Вправа 3

Use one of the verbs “заходити (у)”, “виходити (з)”, “підходити (до)”, “відходить (від)”, “проходить (повз)”, “приходить” according to the content:

1. Я ____ у кав'яні та замовляю каву. 2. Він ____ з кав'яні. 3. Де ти? Я вже ____ до тебе. 4. Де ти зараз? Я зараз ____ від театру і йду до кав'яні. 5. Він ____ повз (by (Acc.)) кав'яні. 6. Я ____ на роботу вчасно.

❖ Вправа 4

Put the verbs in brackets into the Dative case:

1. Я подобаюся (Тарас). 2. Ти подобаєшся (Олеся). 3. Він дуже подобається (мама). 3. Вона подобається (тато). 4. Ми подобаємося (Орест). 5. Ви подобаєтесь (Остап). 6. Вони подобаються (Соломія).

❖ Вправа 5

Put the pronouns in brackets into the Dative case, as shown in the example:

Я подобаюся (ти). Я подобаюся тобі.

Ти не подобаєшся (я). Ти не подобаєшся мені.

1. Я подобаюся (він), а він не подобається (я). 2. Ти подобаєшся (вона), а вона не подобається (ти). 3. Він подобається (ми), а ми не подобаємося (він). 4. Ми подобаємося (ви), а ви не подобаєтесь (ми). 5. Вони подобаються (він), а він не подобається (вони).

❖ Вправа 6

Put the pronouns in brackets into the Dative case:

1. (Я) не можна пити кави, а чи (ти) можна пити каву? 2. (Він) не можна пити каву, а чи (вона) можна пити каву? 3. (Ми) не можна пити

кави, а чи (ви) можна пити каву. 4. (Вони) не можна пити кави, а чи (я) можна?

❖ Вправа 7

Put the pronouns in brackets into the Dative case:

1. (Я) не личить червоний колір, а (ти)? 2. (Ти) не личить коричневий колір, а (він)? 3. (Він) не личить жовтий колір, а (вона)? 4. (Вона) не личить сірий колір, а (ми)? 5. (Ми) не личить блакитний колір, а (ви)? 6. (Ви) не личить чорний колір, а (вони)? 7. (Вони) не личить білий колір, а (ви)? А (ми) теж.

❖ Вправа 8

A. Put the adjectives in brackets into the comparative degree:

1. Ця кава (смачна) за ту. 2. Цей театр (великий) за той. 3. Ця книжка (цікавий) ніж та. 4. Олеся (гарний) від Ярини. 5. Ця сукня (малий) ніж та.

B. Put the adjectives in brackets into the superlative degree:

1. Вона (гарна). 2. Ця кава (смачна). 3. Ця книжка (цікава). 4. Цей театр (великий). 5. Ця сукня (мала).

❖ Вправа 9

Choose the correct answer according to the dialogue:

1. Куди йдуть Ярина та Роксоляна?
А. до крамниці; Б. до театру.
2. Який колір тепер у моді?
А. чорний; Б. коричневий.
3. Ярина дуже любить блакитний колір:
А. так; Б. ні.
4. Який колір личить Ярині?
А. червоний; Б. зелений.
5. Якого кольору сукню купує Ярина?
А. чорного; Б. зеленого.

Урок 8

ДІАЛОГ

У центрі міста (In the center of the town)

Незнайомка (Stranger): – Я перепрошую, пані, чи не могли б ви сказати, як мені пройти на площа Митну? (Excuse me, Pani, could you tell me how to get to Mytna Square?)

Ярина: – А ось їде двійка (трамвай №2). Ви сідаєте на трамвай і їдете три зупинки, на третій зупинці ви виходите. Це і є площа Митна. (Here comes the № 2 tram. You take the tram and go three stops. At the third stop you get off. This is Mytna Square.)

Незнайомка: – Ви знаєте, я не хочу сідати на трамвай, я маю час і я б хотіла подивитися на місто. (You know, I don't want to take the tram. I have some time and I would like to see the town.)

Ярина: – Добре, тоді ви йдете прямо до світлофора, переходите дорогу і далі йдете знову пряму. Ви виходите на площа Ринок, де ліворуч від вас Ратуша. Потім ви далі йдете пряму до вулиці Руської, доходите до кінця вулиці і повертаєте праворуч. Потім йдете пряму повз музей Арсенал праворуч від вас, потім східцями вниз до підземного переходу, проходите через підземний переход – і ви вже на площи Митній. (Well, then, you go straight to the traffic lights, cross the road and keep walking straight on. You reach Rynok Square, and on your left you will find the Town Hall. Then you continue walking straight on to Ruska Street, and when you reach the corner of the street, turn to the right. Then you go straight on by the Arsenal museum on your right and downstairs to the underground passageway. You go through the underground passageway and there you are at Mytna Square.)

Незнайомка: – Дуже вам дякую, пані. (Thank you very much, pani.)

Ярина: – Прошу. (You are welcome.)

Слова до діалогу

У центрі міста

виходите (“виходити на (З.в.)”)	– you	далі – keep on
come out (“to come out on (Acc.)”)		двійка – tram №2
вниз – down(wards)		де – where
(до) вулиці Руської (Р.в., “вулиця Руська”)	– (to) Ruska street (Gen.)	дорогу (З.в.; “дорога”) – road (Acc.)
		доходите (“доходити”) – you

reach/come up to (“to reach/come up to”)	Rynok square (Acc.)
знаєте (“знати”) – you know (“to know”)	повертаєте (“повернати”) – you turn to (“to turn to”)
знову – again	повз (3.B.) – by (Acc.)
зупинки (мн.; “зупинка”) – stops (pl.; “stop”)	подивитися на (3.B.) – to look at (Acc.)
їде (“їхати”) – (here) comes/goes (“to come/go (of transport)”)	потім – then, later
їдете (“їхати”) – you go (“to go (by transport)”)	праворуч – to the right
(до) кінця (Р.в.; “кінець”) – (to) the end (Gen.)	праворуч від (Р.в.) – on your right (Gen.)
ліворуч від (Р.в.) – on your left (Gen.)	пройти – to get to
місто – town	проходити (“проходити”) – you go by (“to go by”)
музей Арсенал – Lviv Museum of Arms	прямо – straight on
направо – to the right	Ратуша – Lviv Town Hall
перепрошую (“перепрошувати”) – Excuse me! (literally: “to beg one’s pardon”)	(до) світлофора (Р.в.; “світлофор”) – (to) the traffic lights (Gen.)
переходите (“переходити”) – you go across (“to go across/cross”)	сидати на (3.B.) – to get on (Acc.); literally: “to sit on”
підземний перехід – underground passageway	сідаєте (“сідати на (3.B.”) – you get on (“to get on (Acc.”))
(до) підземного переходу (Р.в.; “підземний перехід”) – (to) the underground passageway (Gen.)	сказати – to say/tell
площа Митна – Mytna Square	східцями (О.в.; “східці”) – stairs (Abl.)
(на) площі Митній (М.в.; “площа Митна”) – (at) Mytna square (Loc.)	трамвай (З.в.; “трамвай”) – tram (Acc.)
(на) площину Митну (З.в.; “площа Митна”) – (to) Mytna square (Acc.)	(на) третій зупинці (М.в.; “третя зупинка”) – (at) the third stop (Loc.)
площу Ринок (З.в.; “площа Ринок”) –	(у) центрі (М.в.; “центр”) – (in) the center (Loc.)
	час – time
	*Чи не могли б ви? – Could you?
	я б хотіла – I should like
	через (3.B.) – in (Acc.)

**ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “МІСТО” ТА
“ПРИЙМЕННИКИ МІСЦЯ” (“TOWN” AND
“PREPOSITIONS OF PLACE”)**

Місто – Town	вокзал – railway station
A. Установи – Institutions	готель – hotel
аптека – the chemist’s	гуртожиток – hostel
базар (ринок) – market	дискотека – disco

кав'ярня – café	парк – park
летовище (аеропорт) – airport	площа – square
лікарня – hospital	поверх – floor
крамниця – shop	проспект – avenue
Міська Рада – Town Hall	район – district
музей – museum	туалет – WC
Оперний театр – Opera House	В. Транспорт – transport
Пошта – Post office	автобус – bus
ресторан – restaurant	дорога – road
Б. Споруди та адміністративний	зупинка – stop
поділ міста – Buildings and	маршрутка – taxi bus
administrative division of the town	машина – car
будинок – building	перехід – zebra crossing
вулиця – street	підземний перехід – underground
квартира – flat	passage
лавка – bench	світлофор – traffic lights
ліфт – lift	стоянка таксі – taxi parking lot
пам'ятник – monument	тролейбус – trolleybus

Прийменники місця – Prepositions of place

preposition	case	example
біля near/close to	Gen.	Я біля університету (Gen.). (I am near the University.)
в (у) in	Acc. or Loc.	Я сідаю в автобус (Acc.). Я в автобусі (Loc.) (I am getting onto the bus. I am on the bus.)
вздовж along	Gen.	Я йду вздовж вулиці (Gen.) (I am walking along the street.)
до to	Gen.	Я йду до університету (Gen.) (I am going to the University.)
з from, out of	Gen.	Я йду з університету (Gen.) (I am coming from the University.)
за behind	Abl.	За університетом є кав'ярня (Abl.) (There is a café behind the University.)
на on/to	Acc. or Loc.	Я кладу телефон на стіл (Acc.) На столі (Loc) телефон. (I put the telephone onto the table. There is a telephone on the table.)
перед in front of	Abl.	Перед університетом (Abl.) є парк. (There is a park in front of the University.)
під under	Abl.	Під книжкою (Abl.) є ручка. (There is a pen under the book.)

Continuation of the table

preposition	case	example
по along	Loc.	Я йду по вулиці (Loc.). (I am walking along the street.)
через across	Acc.	Я переходжу через дорогу (Acc.). (I am walking across the road.)

ГРАМАТИКА

The Locative case

Here is a table with the Locative case endings for nouns:

case	gender						
	feminine	masculine		neuter			
		object	living being	-о	-е	-я	
Nom.	-а мама mum	□ стіл table	. □ Остап Ostap	-о місто bed	-е місце place	-я життя life	
Loc.	-і на/у мамі	-і на/у столі	-ові на/в Остапові	-і у місті	-і на місці	-і у житті	

На/у кому? (On/in Whom?) На/у чому? (On/in What?) Де? (Where?)

Note 1

Feminine nouns ending in **-ія** have the Locative case ending **-ї**:

Марія – Марії.

Feminine nouns ending in **-ка** have the ending **-ци** – in the Locative case:
книжка (book) – **у/на** книжці.

Note 2

Masculine nouns for living beings ending in **-ь**, **-ч**, **-ш** have the Locative case ending **-еві**: вчитель – вчителеві, викладач – викладачеві, товариш – товаришеві.

Masculine nouns for beings ending in **-й** have the Locative case ending **-еві**:
Андрій – Андрієві.

Note 3

Masculine nouns ending in **-к** (рушин) and neuter nouns with the suffix **-к-** (ліжко) have the Locative case ending **-у**: рушник (towel) – на рушни-

ку, ліжко (bed) – на ліжку.

Here is a table of the Locative case of pronouns:

case	person						
Nom.	я I	ти you	він/воно he/it	вона she/it	ми we	ви you	вони they
Loc.	на/у мені	на/у тобі	на/у ньому	на/у ній	на/у нас	на/у вас	на/у них

The use of the Locative case

The Locative case is used to denote location, which is why it answers the question **де?** (Where?). A noun or pronoun in the Locative case is always preceded by the prepositions “**у**” (in) or “**на**” (on): На столику кава та зелений чай. (There is tea and coffee on the little table.) У горнятку кава. (There is coffee in the cup.) На Тарасові гарний костюм. (There is a nice suit on Taras.) На Соломії гарна сукня. (There is a nice dress on Solomia.)

The Locative case versus the Accusative case

1. The prepositions “**на**” and “**у**” used with the noun in the Locative case denote **location**: Я є у кімнаті (M. в.). Де я? (I am in the room. Where am I?)
2. The prepositions “**на**” and “**у**” used with the noun in the Accusative case denote **direction**: Я йду в кімнату (3. в.) Куди я йду? (I am going into the room. Where am I going?)

The verbs “**йти**” and “**їхати**”

The verb “**йти**” means “to walk”: “**йти пішки**” (“to go on foot”). The verb “**їхати**” means “to go by some transport”: “**їхати автобусом, машиною**” (“to go by bus/by car”). Both verbs conjugate in the **Present tense** in much the same way, but for the first letter.

Here is the conjugation of the verb “їхати”:

я їду	ми їдемо
ти їдеш	ви їдете
він, вона, воно їде	вони їдуть

ВПРАВУЙМОСЯ!!!

☞ Вправа 1

Fill in the blanks with the appropriate form of the verbs “**їхати**” or “**йти**”:

1. Я ____ автобусом. 2. Ти ____ пішки. 3. Він ____ трамваєм. 4. Вона ____ на таксі. 5. Ви ____ на таксі чи ____ пішки? 6. Ми ____ на таксі, а вони ____ пішки. 7. Він ____ машиною, а вона – потягом.

❖ Вправа 2

Fill in the blanks with the appropriate personal endings of the verb in the Present tense:

A. 1. На який трамвай ти сіда...? 2. Я сіда... на трамвай № 2. 3. На що вона сіда...? 4. Він сіда... на автобус. 5. На що ми сіда...? 6. Ви сіда... на трамвай. 7. На що вони сіда...? На таксі.

B. Я не знаю..., де площа Митна. 2. Ти не зна..., де тут крамниця? 3. Він не зна..., де вулиця Підвална. 4. Чи вона зна..., як пройти до центру? 5. Ми не зна..., де ми. 6. Чи не знає... ви, як пройти до Ратуші? 6. Вони не зна..., де автобусна зупинка.

❖ Вправа 3

Put the words in brackets into the Locative case:

1. Де ви? Ми на (площа) Митній. 2. Де ти? Я у (центр) міста. 3. Де вона? Вона в (крамниця). 4. Де він? Він у (театр). 5. Де Тарас? Тарас на (робота).

❖ Вправа 4

Put the words in brackets into the Accusative or Locative case::

1. Я заходжу в (театр). Я в (театр). 2. Ти заходиш у (кав'ярня). Ти в (кав'ярня)? 3. Вона заходить у (крамниця). Вона в (крамниця). 4. Ми заходимо в (автобус). Ми в (автобус). 5. Ви виходите на (площа). Ви на (площа). 6. Вони йдуть на (зупинка). Вони на (зупинка, *к-i*). 7. Ви йдете на (робота). Ви на (робота). 8. Вони виходять на (вулиця). Вони на (вулиця). 9. Вони сідають на (автобус). Вони в (автобус).

❖ Вправа 5

Put the nouns in brackets used with the preposition “до” into the Genitive case.:

1. Куди ти йдеш? До (театр). 2. Куди вона їде? До (місто). 3. Куди він йде? До (музей). 4. Ми доходимо до (Ратуша). 5. Вони йдуть східцями вниз до (перехід, *i - o*).

❖ Вправа 6

Put the nouns in brackets used with the preposition “від” into the Genitive case:

1. Що є праворуч (on the right) від (музей)? Банк. 2. Що є ліворуч (on the left) від (банк)? Крамниця. 3. Що є праворуч від (крамниця)?

Кав'ярня. 4. Що є праворуч від (кав'ярня)? Зупинка. 5. Що є ліворуч від (зупинка)? Ратуша.

❖ Вправа 7

Choose the right preposition out of the two suggested, putting the nouns in brackets into the case given in brackets:

1. Я виходжу з (Gen.)/до (Gen.) (кав'ярня). 2. Йду на (Acc.)/на (Loc) (зупинка). 3. Потім сідаю в (Acc.)/в (Loc.) (автобус). 4. Автобус іде повз (Acc.)/через (Acc.) (музей). 5. Я дивлюся через (Acc.)/на (Acc.) (вікно). 6. Потім я виходжу з (Gen.)/до (Gen.) (автобус) і йду додому.

❖ Вправа 8

Re-write the text from the preceding exercise in all the other persons (ти, він/вона, ми, вони)

❖ Вправа 9

Use one of the following verbs according to their meaning, using them in the appropriate personal form: **йти, ходити, виходити, заходить, доходити, переходити, проходити**

1. Я часто ___ до кав'ярні. 2. Ти куди ___? До кав'ярні. 3. Зараз вона ___ з кав'ярні, а він ___ у кав'ярно. 4. Він ___ вулицю. 5. Я вже ___ до Ратуші. 6. Вони ___ через перехід.

❖ Вправа 10

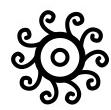
Put the pronouns in brackets into the Dative case:

Скажіть будь ласка як (я, він, вона, ми, вони) пройти до Ратуші?

❖ Вправа 11

Choose the right answer according to the dialogue:

1. Незнайомка хоче пройти:
А. на площу Ринок; Б. на площу Митну.
2. Незнайомка не хоче сідати на трамвай, бо:
А. вона має багато часу; Б. не любить їхати трамваєм.
3. Що є на площі Ринок?
А. Музей Арсенал; Б. Ратуша.
4. Незнайомка доходить до кінця вулиці Руської, потім вона повертається:
А. праворуч; Б. ліворуч.
5. Незнайомка йде східцями вниз:
А. до підземного переходу; Б. на площу Митну.

Урок 9

ДІАЛОГ

Купуємо квитки (Buying tickets)

Ostman: – Прошу два квитки на “Украдене щастя”.
(Two tickets for “Stolen Happiness”, please.)

Kasirka (Cashier): – Які місця бажаєте: партер, балкон, ложа? (What seats would you like: the stalls, the circle or a box?)

Ostman: – Прошу два місця у партері, середній ряд. (Two stalls seats, the middle row, please.)

Kasirka: – Ваші місця 13 та 14, 7 ряд. Один квиток коштує 25 гривень.
З вас 50 гривень. (Your seats are number 13 and 14, row 7. The price of a ticket is 25 hryvnyas. It is 50 for two.)

Ostman: – Ось, прошу. (Here you are.)

У театрі (In the theater)

Ostman: – О Ярино, ти така гарна сьогодні! (Oh, Yaryna, you look so nice today!)

Ярина: – Справді? (Really?)

Ostman: – Так. (Yes.)

Швейцар (Doorman): – Показуйте свій квиток! (Show me your tickets, please!)

Ostman: – Ось прошу – два квитки. (Here they are, the two tickets!)

Швейцар: – Проходьте! (Go in, please!)

Ярина: – З котрої сторони наші місця? (On which side are our seats?)

Ostman: – З лівої. (On the left side.)

У гардеробі (in the cloakroom)

Ostman: – Ярино, дозволь я тобі допоможу! (Yaryna, let me help you!)

Ostman допомагає Ярині здійнити плащ. (*Ostap helps Yaryna to take off her coat.*)

Ярина: – Так, дякую. Мусимо чекати у черзі до гардеробу. (Yes, thank you. We will have to stand in the line for the cloakroom!)

Ostman: – Так. Справді, досить багато людей. (Yes. There are quite a lot people.)

Ярина: – Ну нарешті! (Well, at last!)

Пані: – Прошу – ваші номерки. Чи не бажаєте купити програми? (Here are your tickets. Would you like to buy a programme?)

Остман: – Так, дякуємо. Скільки вона? (Yes, thank you. How much is it?)

Пані: – 3.50 (3.50)

Остман: – Прошу. (Here you are.)

Ярина: – Так, де наш ряд? А ось він. Це вже третій дзвінок, вистава починається! (Now, where is our row? Oh, it's here. It's the third call, the performance is beginning!)

Слова до діалогу

У театрі

багато (Р.в.) – much/many (Gen.)	сторона” – (on) which side (Gen.)
бажаєте (“бажати”) – you wish (“to wish”)	(3) лівої (Р.в.; “ліва”) – on the left (Gen.)
балкон – balcony	ложа – box (in the theater)
vas (Р.в.; “ви”) – you (Gen.)	людей (Р.в.,мн.; “люди”) – people (Gen.,pl.)
ваші (мн.; “ваш”) – your (pl.,)	місця (мн.; “місце”) – seats (pl.)
вистава – performance	наші (мн.; “наше”) – our (pl.)
(у) гардеробі (М.в.; “гардероб”) – (in) the cloakroom (Loc.)	нарешті – at last
(до) гардеробу (Р.в.; “гардероб”) – (to) the cloakroom (Gen.)	ось – here
гривень (Р.в.,мн.; “гривня”) – hryvnyas (Gen.; pl. “hryvnya”)	партер – stalls (in the theater)
двадцять п’ять – twenty-five	(у) партері (М.в.; “партер”) – (in) the stalls (Loc.)
дзвінок – 1. call 2. bell 3. ringing of a bell	Показуйте! (“показувати”) – (Will you) show! (“to show”)
Дозволь! (“дозволяти”) – Let! (“to let/allow”)	починається (“починатися”) – it begins (“to begin”)
допоможу (“допомогти”) – I shall help (“to help”)	програми (Р.в.; “програма”) – programme (Gen.)
досить – enough	Проходьте! (“проходити”) – Go in (“to go in/pass”)
з (Р.в.) – from (Gen.)	п’ятдесят – fifty
квиток – ticket	ряд – row
квитки (мн.; “квиток”) – tickets (pl.; “ticket”)	середній, я, є – middle
коштує (“коштувати”) – it costs (“to cost”)	свій/своя/свое – your (can be used with any person)
купити – to buy	Скільки (Р.в.)? – How much/many (Gen.)?
(3) котрої сторони (Р.в.; “котра	

Справді? – Really?
 “Украдене щастя” – “Stolen Happiness”
 (a play by a famous Ukrainian writer
 Ivan Franko)
 * чекати у черзі – to wait in line
 Які? (мн.) – What? (pl.)

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “МИСТЕЦТВО” (“ARTS”)

Театр та Опера – Theater and Opera	Живопис – Painting
балет – ballet	ікона (образ) – icon
балкон – balcony	картина – painting
бінокль – opera glasses	малювати – to draw/paint
вистава – performance	малюнок – drawing
глядач/ка – spectator	художник/ця – painter
грати роль – to play a part	Музика – Music
диригент – conductor	гурт – band
дія – act	музикант/ка – musician
завіса – curtain	пісня – song
каса – booking-office	співак/чка – singer(m./f.)
квиток – ticket	співати – to sing
ложа – box	Музичні інструменти – Musical instruments
місце – seat	бандура – bandura (Ukrainian national string instrument)
оплески – applause	гітара – guitar
перерва – interval	скрипка – violin
п’єса – play	сопілка – pipe (wind instrument)
плескати – to applaud	трембіта – trembita (Ukrainian national wind instrument)
ряд – row	цимбали – cymbals
сцена – stage	Література – Literature
Музей – Museum	вірш – poem
виставка – exhibition	книжка – book
виставляти – to exhibit	оповідання – story
відвідувати – to visit	писати – to write
вхід – entrance	писменник/ця – writer
експкурсовід – guide	поет – poet
експонат – exhibit	роман – novel
замовляти екскурсвода – to hire a guide	
* Скільки коштує вхід? – How much is the entrance (ticket)?	

ГРАМАТИКА

Declension of nouns in plural

**A table with the case endings for plural nouns
(hard case endings) :**

case	feminine	masculine	neuter
Nom. sing.	-а сестра	□ син	-о місто
Nom. pl.	-и сестри	-и сини	-а міста
Gen.	□ сестер	-ів синів	□ міст
Dat.	-ам сестрам	-ам синам	-ам містам
Acc.	Nom. (for objects)/Gen. (for living beings)		
Abl.	-ами сестрами	-ами синами	-ами містами
Loc.	-ах на сестрах	-ах на синах	-ах у містах

**A table with the case endings for plural nouns (soft
case endings) :**

case	feminine		masculine		neuter	
Nom. Sing.	-я	-ія	-ь, -ч, -ш	-й	-е	-я
	гривня	mrія	вчитель	водій	місце	знання
Nom. Pl.	-і	-ї	-і	-ї	-я	
	гривні	mrії	вчителі	водії	місця	знання
Gen.	-ь	-й	-ів	-їв	-ь	
	гривень	mrій	вчителів	водіїв	місць	знань
Dat.	-ям		-ям		-ям	
	гривням mrіям		вчителям водіям		місцям знанням	
Acc.	Nom. (for objects)/Gen. (for living beings)					
Abl.	-ями		-ями		-ями	
	сестрами mrіями		вчителями водіями		місцями знаннями	
Loc.	-ях		-ях		-ях	

	у гривнях у мріях	на вчителях на водіях	на місцях у знаннях
--	----------------------	--------------------------	------------------------

Note

Feminine and some neuter nouns whose stem ends in two consonants (the stem of a word is the form of the word without the ending) take an intermediary **-o-** or **-e-** between the two consonants in the Genitive case plural, so as to avoid an ending in two final consonants: книжка (f., sing.) – книжки (pl.) – книжок (Gen., pl.), сестра (f., sing.) – сестри (pl.) – сестер (Gen., pl.), тістечко (n., sing.) – тістечка (pl.) – тістечок (Gen., pl.).

Plural nouns

Some nouns denoting collective meaning exist only in the plural form, others can also have a singular form: **люди** – людина (people – a person), **діти** – дитина (children – child), **гости** – гість (guests – a guest), **гроші** (money, no singular form.) Those nouns have a special ending in the plural of the Genitive case: **-ей**.

Here is their declension:

Nom.	люди	діти	гости	гроші
Gen.	людей	дітей	гостей	грошей
Dat.	людям	дітям	гостям	грошам
Acc.	людей	дітей	гостей	гроші
Abl.	людьми	дітьми	гістьми (гостями)	грішми (грошима)
Loc.	на людях	на дітях	на гостях	на гроших

Note

The word “**друг**” is “**друзі**” in the plural. The stem letter “**г**” changes into “**з**” (a typical sound change in Ukrainian before the **i** sound) and is kept in all the cases in the plural.

Peculiarities of the use of cases with numerals

1. Nouns preceded by the numerals **2, 3, 4** are used in the **Nominative plural**: два квитки (two tickets), три квитки (three tickets), чотири квитки (four tickets).
2. Nouns preceded by the numeral **5** and upwards are used in the **Genitive plural**: п’ять квитків (five tickets or literally “five of the tickets”), шість квитків (“six of tickets”) сім квитків (“seven of tickets”) and so on.
3. Nouns preceded by the interrogative word “**Скільки?**” are used in the

Genitive plural: Скільки квитків він купує? (How many tickets is he buying?)

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

A. Put the nouns in brackets into the Nominative plural:

1. Це – мої (подруга). 2. Вони – мої (друг). 3. Це – (вулиця) Львова, а це – (площа) Львова. 4. У мене два (телефон). 5. Нам два (тістечко) будь ласка, а нам два (чай). 6. У нього три (сестра).

B. Put the nouns in brackets into the Genitive plural:

1. У мене багато (подруга). 2. У Львові багато (вулиця) та (площа). 3. У мене немає (квиток, the -o is dropped) на цю виставу. 4. У них мало (друг). 5. У нас немає (тістечко). 6. На цій вулиці немає (крамниця).

C. Put the nouns in brackets into the Dative plural:

Я купую (батьки) дві кави. 2. Ми дякуємо (офіціянтка) за добру каву.
3. Батько купує (дочки) дві кави. 4. Соломія дякує (подруга) за пораду.
5. Вона подобається (хлопець, the -e is dropped). 6. Вони дякують (перекладач) за добрій переклад.

D. Put the nouns in brackets into the Accusative plural:

1. Тарас купує Соломії дві (сукня). 2. Я часто ходжу на (виставка) до музеїв. 3. Вона дякує за (порада). 4. Він любить нові (знакомство).
5. Вони думають про (друг). 6. Вона думає про (батьки). 7. Я дивлюся на (офіціянт). 8. Вона дивиться на (секретарка).

E. Put the nouns in brackets into the Ablative plural:

1. *Якими (мова) ви говорите? 2. Він говорить з (друг). 3. Вона говорить з (офіціянт). 4. Соломія йде з (батьки) до театру. 5. Олеся йде з (подруга) до кав'ярні. 6. Він говорить з (хлопець) про справи.

F. Put the nouns in brackets into the Locative plural:

1. На (вулиця) Львова багато людей. 2. На (зупинка) люди чекають на автобус. 3. У (театр) йдуть вистави. 4. У (музей) показують виставки.
5. Люди працюють на (робота). 6. На її (уродини) багато гостей. 7. Що пишуть на (квиток, the -o is dropped)?

☒ Вправа 2

Put each noun in brackets either into the Nominative plural or the Genitive plural, depending on the numeral preceding it:

1. Мені дві (кава) будь ласка. 2. Мені п'ять (квиток) будь ласка. 3. Мені шість (тістечко). 4. У кав'ярні працюють три (офіціянтка). 5. До скількох (крамниця) ти заходиш щодня? 6. Скільки (вистава) на рік ти дивишся? 7. Скільки (фільм) на тиждень ти дивишся? 8. Скільки (виставка) на рік ти відвідуєш?

✉ Вправа 3

The underlined words in sentences below contain a mistake, correct it, please:

1. Я миюся волосся. 2. Він говорить з друга. 3. В театрі багато люди.
4. В автобус немає місце. 5. Вона сідає в автобусі. 6. Вона виходить з кав'ярня. 7. То найвеликий театр. 8. Ця книжка найцікавіша ніж та.
9. Вони купують п'ять квитки. 10. Вона часто ходить з подруг до театру.

✉ Вправа 4

Choose the right answer according to the dialogue:

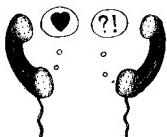
1. Скільки квитків купує Остап?
А. один квиток; Б. два квитки.
2. У гардеробі:
А. є черга; Б. немає черги.
3. У гардеробі вони купують:
А. програму; Б. газету.
4. З котрої сторони у них місця?
А. з правої; Б. з лівої.
5. На який дзвінок починається вистава?
А. на другий; Б. на третій.

УРОК 10

ДІАЛОГ

Як все було... (How everything was...)

Роксоляна: – Ало, Ярина? (Hello, Yaryna?)

Мама: – Ні, це її мама. (No, it is her mother.)

Роксоляна: – Покличте, будь ласка, Ярину до телефону!

(I should like to talk to Yaryna.)

Мама: – Так, зараз, хвилинку. (Yes, one moment, please.)

Ярина: – Ало, Роксоляна? (Hello, Roksolyana?)

Роксоляна: – Так, це я. Ну що, розповідай, як вистава? (Yes, it's me. So, tell me, what was the performance like?)

Ярина: – О, все було просто чудово! (Oh, everything was just wonderful!)

Роксоляна: – Довга була вистава? (Was it a long performance?)

Ярина: – Так, досить довга. Тривала десь дві з половиною години. (Yes, rather long. It lasted for about two and a half hours.)

Роксоляна: – Ого! Ну а потім, після вистави, що ви робили? (Wow! And then, after the performance, what were you doing?)

Ярина: – Ти така цікава, все хочеш знати. Ну я, звичайно, жартую. А після вистави ми ходили до кав'яні. (You are so curious, you want to know everything. That is a joke, of course. Well, after the performance we went to a kavyarnya.)

Ярина: – До якої кав'яні? (To what kavyarnya?)

Ярина: – “Золотий Дукат”, ну та, що на розі вулиць Руської та Федорова. (The “Zolotyy Dukat”, well, you know, the one at the corner of Ruska Street and Fedorova Street.)

Роксоляна: – І як? (And, so how was it?)

Ярина: – Знаєш, там дуже гарно і таємничо. Грали тиха музика, на столику горіла свічка, я пила вино, і ми розмовляли. (You know, it is very beautiful and mysterious there. Some quiet music was being played, a candle was burning on the table, I was drinking wine and we were talking.)

Роксоляна: – І про що ви говорили? (And what were you talking about?)

Ярина: – Знаєш, про все і про ніщо. (You know, about everything and nothing.)

Роксоляна: – Розумію. (I see.)

Слова до діалогу

Як все було...

було (с.р.; “бути”) – was (n.; “to be”)
була (ж.р.; “бути”) – was (f.; “to be”)
вино – wine
(після) вистави (Р.в.; “вистава”) – (after) the performance (Gen.)
все – everything/all
вулиці Руської (Р.в.; “вулиця Руська”) – Ruska Street (Gen.)
вулиці Федорова (Р.в.; “вулиця Федорова”) – Fedorova street (Gen.)
грала (ж.р.; “грати”) – was playing (f.; “to play”)
говорили (мн.; “говорити”) – were speaking (pl.; “to speak”)
горіла (ж.р.; “горіти”) – was burning (f.; “to burn”)
години (мн.; “година”) – hours (pl.; “hour”)
дві (ж.р.) – two (f.)
десять – somewhere about
досить – quite
жартую (“жартувати”) – I joke (“to joke”)
*зараз, хвилинку (3.в.; “хвилинка”) – one moment (Acc.), please
“Золотий Дукат” – “The Zolotyy Dukat” (a kavyarnya in Lviv)
музика – music
* на розі (М.в.; ріг) – at the corner (Loc.) of
нічо – nothing
Ого! – Wow!
пила (ж.р.; “пити”) – was drinking (f.; “to drink”)
Покличте! (“покликати”) – (Will you) call! (“to call”)
(3) половиною (О.в.; “половина”) – (with) a half (Abl.)
потім – after that
про (3.в.) – about (Acc.)
робили (мн.; “робити”) – were doing (pl.; “to do”)
розмовляли (мн.; “розмовляти”) – were speaking (pl.; “to speak”)
Розповірай! (“розповідати”) – Tell please! (“to tell”)
розумію (“розуміти”) – I see/understand (“to understand”)
свічка – candle
таємничо – mysteriously
там – there
(до) телефону (Р.в.; “телефон”) – (to) the telephone (Gen.;)
тихий, а, е – quiet
той, та, те (хто/що) – that (m./f./n.) (who/which)
тривала (ж.р.; “тривати”) – was going on (f.; “to go on/last”)
ходили (мн.; “ходити”) – went (pl.; “to go”)
цікавий, а, е – interesting

що (З.в.; “що”) – what (Acc.)
 (до) якої кав’ярні (Р.в.; “яка кав’ярня”) – (to) what café (Gen.)
 Ярину (З.в.; “Ярина”) – Yaryna (Acc.)

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ЕМОЦІЇ” (“EMOTIONS”)

Емоції (Emotions)	радий, а, е – joyful/happy
стыд – shame	радість – joy/happiness
стидатися – 1. to be ashamed 2. to be shy	радіти – to enjoy/be happy
злий, а, е – 1. angry 2. wicked	сміх – laughter
злити – to make sb. angry	сміятися – to laugh
злітися – to become angry	спокій – quietude
злість – anger	спокійний – quiet
ображати – to offend	заспокоюватися – to become quiet
ображатися – to take offence (to become offended)	сум – sadness
образа – offence	сумний – sad
образливий – offensive	сумувати – to feel sad
плакати – to cry	(не)щасливий – (un)happy
посміхатися – to smile	(не)щастити – to have good/bad luck
посмішка – smile (n.)	(не)щастия – happiness/sorrow

ГРАМАТИКА

The Past tense of the imperfect aspect

The Past Imperfect is formed by adding Past tense endings to the stem of the verb without the infinitive suffix “-ти”: “ходити” (ходи-), “робити” (роби-).

Here is a table of personal endings of the Past Imperfect:

робити (роби-):		
я роби-в	(м.)	ми роби-ли
я роби-ла	(ж.)	
ти роби-в	(м.)	ви роби-ли
ти роби-ла	(ж.)	
вони роби-в		вони роби-ли

вона роби-ла
воно роби-ло

Note 1

As seen from the table above Past tense endings have gender and number distinctions.

Note 2

Verbs with the particle “ся” conjugate in the same way, only the particle “ся” is added at the end.

The use of the Past imperfect

The Past Imperfect is used to express:

1. *an action which was going on in the past and is not finished.*

The verb with this grammatical meaning is often followed by such words of duration as: **довго** (for a long time), **цілий час** (the whole time), **весь час** (all the time), **протягом + час** (Gen.) (during+time (Gen.)): Весь ранок я читала газету. (I was reading/have been reading a newspaper all the morning.)

Thus, the Ukrainian Past Imperfect with the meaning of duration corresponds to the English Past Continuous or the Present Perfect Continuous tenses.

2. *a past repetitive action (a), or a series of past actions in sequence (б)*

a) Влітку я щоранку милася холодною водою. (In summer I was washing with cold water everyday.)

б) Що ти робила вчора? (What were you doing yesterday?) Я ходила на роботу, потім зустрічалася з друзями, ми ходили на каву. (I went to work, then I met with some friends, we went for a coffee.)

Thus, the Ukrainian Past Imperfect may also correspond to the English Past Indefinite tense.

Declension of adjectives

The adjective agrees with the noun in gender, number and case.

The question to an adjective is: **Який?** (m.), **Яка?** (f.), **Яке?(n.)**, **Які?** (pl.): Цей театр – великий. **Який** цей театр? (This theater is big. What is this theater like?) Ця кава – смачна. **Яка** ця кава? (This coffee is tasty. What is this coffee like?) Це місто – гарне. **Яке** це місто? (This town is

beautiful. What is this town like?)

Note

Adjectives and ordinal numerals decline in the same way.

**Declension of the question word to adjectives "Який?
Яка? Яке? Які?"**

case	masculine/neuter	feminine	plural
Nom.	Як-ий? Як-е?	Як-а?	Як-і?
Gen.	Як-ого?	Як-ої?	Як-их?
Dat.	Як-ому?	Як-ій?	Як-им?
Acc.	Nom. or Gen.	Як-у?	Nom. or Gen.
Abl.	Як-им?	Як-ю?	Як-ими?
Loc.	На/у як-ому?	На/у як-ій?	На/у як-их?
Voc.	Nom.	Nom.	Nom.

**Declension of the question words to nouns
"Хто?" ("Who?") and "Що?" ("What?"):**

Nom.	Хто?	Що?
Gen.	Кого?	Чого?
Dat.	Кому?	Чому?
Acc.	Gen.	Nom.
Abl.	Ким?	Чим?
Loc.	На/у кому?	На/у чому?

Note

If we compare the declension of the question word "Хто?" with that of "Який? Яке?" without the initial letter "я" in indirect cases, we see that they have the same forms.

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

¤ Вправа 1

Fill in the blanks with the appropriate case ending of the adjective, the case is indicated in brackets:

- A. 1. Як... (Acc.) каву ти будеш пити: чорн... (Acc.) чи з молоком?
2. До як... (Gen.) крамниці вони хочуть йти? 3. У як... (Loc.) кав'янрі вони зараз?
4. Як... (Abl.) мовою вона розмовляє? Українськ... (Abl.).
5. На як ... (Loc.) вулиці вона працює?

Б. 1. До ... (Gen.) театру вони йдуть? До Оперн... (Gen.). 2. Як... (Abl.) милом вони миються? 3. На як... (Loc.) трамваї вона їде на роботу? 4. Як... (Abl.) автобусом ви їдете з роботи? Дев'ят... (Abl.). 5. У як ... (Loc.) музей ви були вчора?

✉ Вправа 2

Fill in the blanks with the appropriate Past tense endings of the verb of imperfect aspect, the person is indicated in brackets where necessary:

1. Вчора я (Ярина) працюва... на роботі, а ти, Тарасе, працюва...? Ні, я не працюва.... . 2. Ти (Соломія) працюва... вчора? Ні. 3. Вчора вона багато працюва..., а він працюва... мало. 4. Ми не працюва.... вчора. А ви працюва ...?

✉ Вправа 3

Put the verb “**бути**” into the Past tense, the person is indicated in brackets where necessary:

1. Я (Соломія) (бути) на роботі. 2. Я (Тарас) (бути) на уродинах. 3. Де ти, Оксано, (бути)? 4. Де ти, Тарасе, (бути)? 5. Ми (бути) в нього. 6. Чи ви (бути) в неї? 7. Вони не (бути) в нас.

✉ Вправа 4

Fill in the blanks with the Past tense ending of the verb in the 3d person singular (neuter), concording it with the definite neuter pronoun “**все**”:

1. Все бу... добре. 2. Мені подоба...ся все. 3. Все йому здава...ся прекрасним. 4. Все почина...ся добре.

✉ Вправа 5

Use the verb “**мати**” in the Past tense of imperfect aspect, the gender is indicated in brackets:

1. Я (Роксоляна) не (мати) грошей. 2. Ти (Остап) (мати) багато часу. 3. Він (мати) багато роботи. 4. Ми не (мати) друзів. 5. Ви (мати) квартиру. 6. Вони не (мати) машини.

✉ Вправа 6

Fill in the blanks with the appropriate Past tense endings of the verb of imperfect aspect:

1. Куди ви ходи... вчора? Вчора ми ходи... до театру. 2. А вона куди ходи... вчора? А вона ходи... до кав'янрі. 3. Олесю, ти ходи... вчора на роботу? Ні. 4. Куди він ходи... вчора? 5. Вистава трива... 2 години. 6. Фільм трива... дві години з половиною. 7. Про що вони говори...?

8. Вона думал..., що він любить каву. 9. Він не зна..., що вона любить шоколад.

❖ Вправа 7

Use either the Present or the Past tense of imperfect aspect according to the meaning, as shown in the example:

Колись він багато працював, а тепер він працює мало. (At one time he used to work much, but now he works little.)

1. Колись я завжди (замовляти) каву, а тепер я (замовляти) зелений чай. 2. Колись він (їсти) багато, а тепер він (їсти) мало. 3. Колись ми завжди (пити) червоне вино, а тепер (пити) біле вино. 4. Колись я (могти) говорити іспанською мовою, а тепер не (могти). 5. Колись ви завжди (купувати) печиво, а тепер ви (купувати) тістечка. 6. Колись ви (ходити) до театру щотижня, а тепер ви (ходити) дуже рідко. 7. Колись вона (працювати) багато, а тепер не (мусити). 8. Колись вона (хотіти) бути журналісткою, а тепер вона (хотіти) бути акторкою.

❖ Вправа 8

Olesya is speaking about yesterday, fill in the blanks with the appropriate Past tense endings of the verb of imperfect aspect:

1. Що ти роби... вчора? 2. Вчора я ходи... на роботу. 3. Після роботи я ходи... на виставку. 4. Виставка бу... дуже цікава. 5. Гід (вона) нам гарно про все розповіда... . 6. Після виставки я з подругою гуля... містом. 7. Я розмовля... з нею. Я розповіда... їй про своє життя, а вона розповіда... мені про своє життя.

❖ Вправа 9

Re-write the text of the preceding exercise in the 3d person singular “він” and the 1st person plural “ми”

❖ Вправа 10

Fill in the blanks with the appropriate case ending of “Який? Яка? Яке? Які?” making them agree with the noun (the case is indicated in brackets):

A. однина (singular)

1. Як... (Nom.) це автобус? 2. Як... (Gen.) автобуса немає вже годину?
3. На як... (Acc.) автобус він сідає? 4. На як... (Loc.) поверсі ти працюєш? 5. Як... (Abl.) автобусом ти ідеш на роботу? 6. Як... (Nom.) це мова? 7. Як... (Gen.) мови він не знає? 8. Як... (Acc.) мову він хоче знати? 9. З як... (Gen.) мови він перекладає? 10. На як... (Acc.) мову вона перекладає? 11. Як.... (Abl.) мовою він говорить? 12. Як... (Nom.) це вулиця? 13. З котр... (Gen.) сторони наші місця? 14. Як... (Abl.)

вулицею ми йдемо? 15. На як... (M.v.) вулиці вона живе? 16. Котр... (Nom.) сьогодні число? 17. Котр... (Gen.) числа ти йдеш до театру? 18. У як... (Loc.) музей ти була? 19. У як... (Loc.) сукні вона йде на роботу? 20. Як... (Acc.) колір ти любиш?

Б. множина (plural)

1. Як... (Nom.) це мови? Це – англійська та французька. 2. Як... (Acc.) мови він знає? 3. Як... (Gen.) мов він не знає? 4. Як... (Abl.) мовами він говорить? 5. На як... (Acc.) мови вона перекладає? 6. Як... (Nom.) кольори тобі подобаються? 7. На як... (Loc.) поверхах вони працюють? 8. У як...(Acc.) дні ти вільна? Я вільна у суботу та неділю. 9. На як... (Loc.) вулицях вони живуть? 10. Як... (Nom.) тістечка ви їсте?

❖ Вправа 11

Ask the questions “**Хто?**, **Що?**” for the underlined words. Rememeber that the question word must be used in the same case as the noun (the case is indicated in brackets):

А. питання “Хто?” (the question “Who?”)

1. Мама (Nom.) йде на роботу. 2. Вона не бачила сестри (Gen.) тиждень. 3. Я телефоную Тарасові (Dat.). 4. Вона любить Тараса (Acc.). 5. Вона розмовляє з Тарасом (Abl.) по телефону. 6. На Олесі (Loc.) дуже гарна сукня.

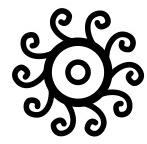
Б. питання “Що?” (the question “What?”):

1. Це – кава (Nom.). 2. Я не п’ю кави (Gen.). 3. Вона любить каву (Acc.). 4. Я не люблю кави з цукром (Abl.). 5. У цій каві (Loc.) багато цукру.

❖ Вправа 12

Choose the right answer according to the content of the dialogue:

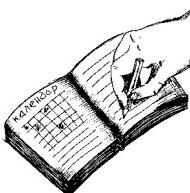
1. Хто телефонує Ярині?
А. Остап; Б. Роксоляна.
2. Скільки часу тривала вистава?
А. дві години; Б. дві години з половиною.
3. Після вистави Ярина та Остап були:
А. у музей; Б. у кав’яні.
4. Що пила Ярина?
А. вино; Б. зелений чай.
5. Про що розмовляли Ярина та Остап?
А. про роботу; Б. про життя.

Урок 11

ДІАЛОГ

Домовляємось про зустріч (Arranging an appointment)

Роксоляна: – Ярино, я б хотіла завтра з тобою зустрітися. Коли ти будеш вільна? (Yaryna, I should like to meet with you tomorrow. When will you be free?)

Ярина: – Зараз хвилину, мушу подивитися у записник. Так, завтра я на роботі з половини дев'ятої і працюватиму до обіду, тобто до першої години. З першої до другої у мене обід. Якщо тебе це влаштовує, ми могли б зустрітися десь у цей час. (One moment, I must look into my notebook. Well, tomorrow, I start work at half past eight and I'll be working till lunch time, that is till one. From one to two I have lunch break. If it suits you we could meet at about that time.)

Роксоляна: – Ні, на жаль, мені не підходить. У цей час я буду зайнята. (No, I am sorry, but it isn't convenient for me. I'll be busy at that time.)

Ярина: – З другої години до половини шостої я знову на роботі. (From two to half past five I am back to work.)

Роксоляна: – Чи могли б ми зустрітися після роботи? (Couldn't we meet after work?)

Ярина: – Так, справді, думаю, що після роботи буде найкраще. (Yes, really, I think, after work will be the best time.)

Роксоляна: – Тоді кажи о котрій годині і де? (Then, you tell me at what time and where?)

Ярина: – Можливо, о шостій біля Оперного. (Shall we say at six near the Opera House?)

Роксоляна: – Гаразд, домовились. До завтра! (Okay! It's agreed! See you tomorrow!)

За пів години дзвонить Остап (In half an hour Ostap is calling)

Остап: – Ярино, що ти будеш робити завтра? Я б хотів з тобою зустрітися. (Yaryna, what will you be doing tomorrow? I'd like to meet with you.)

Ярина: – Знаєш, у мене завтра майже цілий день зайнятий. З половини дев'ятої до половини шостої я на роботі. (You know, I'll be busy tomorrow

almost the whole day. From half past eight to half past five I am at work.)

Ostman: – А після роботи? (And after work?)

Ярина: – А після роботи о шостій годині я матиму зустріч з Роксоляною. (And after work at six I have an appointment with Roksolyana.)

Ostman: – До котрої години? (Till what time?)

Ярина: – Ну не знаю, можливо, до сьомої. (Well, I don't know, maybe till seven.)

Ostman: – А після сьомої? (And after seven?)

Ярина: – Після сьомої я вільна. (After seven I am free.)

Ostman: – Тоді б ми могли зустрітися п'ятнадцять по сьомій у кав'янрі “Дзига”. (Then, we could meet at quarter past seven at the kavyarnya “Dzyga”)

Ярина: – Гаразд. (Okay.)

Слова до діалогу

Домовляємось про зустріч

біля (Р.в.) – near (Gen.)	Коли? – When?
буде (“бути”) – it will be (“to be”)	(до) котрої години (Р.в.; “котра година”) – (to/till) what time (Gen.)
будеш (“бути”) – you will be (“to be”)	(о) котрій годині? (М.в.; “котра година”) – (at) what time? (Loc.)
будеш робити (“робити”) – you will do (“to do”)	майже – almost
буду (“бути”) – I will be (“to be”)	матиму (“мати”) – I will have (“to have”)
влаштовує (“влаштовувати”) – it suits (“to suit”)	можливо – perhaps
дев'ятої (Р.в., “дев'ята”) – nine (o'clock) (Gen.)	найкраще – the best
до (Р.в.) – till (Gen.)	о/об + час (М.в.) – at + time (Loc.)
Домовились! (“домовитися”) – it is agreed! (“to agree”)	обід – 1. noon 2. lunch time/break
(до/з) другої (Р.в.; “друга”) – (till/from) two (Gen.)	(до) обіду (Р.в.) – (till) lunch time (Gen.)
думаю (“думати”) – I think (“to think”)	(до/з) першої години (Р.в.; “перша година”) – (till/from) one o'clock (Gen.)
з (Р.в.) – from (Gen.)	підходить (“підходити”) – it is convenient (“to be convenient”)
з (О.в.) – with (Abl.)	подивитися у (З.в.) – to look into (Acc.)
записник – notebook	(до/з) половини (Р.в.; “половина”) – (till/from) half (Gen.)
знову – again	працюватиму (“працювати”) – I shall work (“to work”)
зустрітися – to meet	
зустріч – appointment/date	
Кажи! (“казати”) – Tell! (“to tell”)	

(3) Роксоляною (О.в.; “Роксоляна”) –	*у цей час – at this time
(with) Roksolyana (Abl.)	цілий, а, е – whole
(до) сьомої (Р.в.; “сьома”) – (till) seven	шостої (Р.в.; “шоста”) – six (o’clock)
(Gen.)	(Gen.)
(по) сьомій (М.в.; “сьома”) – (after)	(о) шостій (М.в.; “шоста”) – (at) six
seven (Loc.)	(Loc.)
(з) тобою (О.в.; “ти”) – (with) you	що – what
(Abl., sing.)	я б хотіла – I should like
тобто – that is	якщо – if

ДОДАТКОВІ СЛОВА “ПРИЙМЕННИКИ МІСЦЯ” ("PREPOSITIONS OF TIME")

(десь) біля (around)	Gen.	Ми зустрічаємося десь біля сьомої години (Gen). (We are meeting somewhere around seven o'clock.)
до (to/till)	Gen.	Я працюю до п'ятої години (Gen.). (I work till five o'clock.)
до (by)	Gen.	Вона зробить* цю роботу до понеділка. (She will have done this work by Monday.)
з (from/since)	Gen.	Я починаю працювати з восьмої години (Gen.). (I begin to work from eight o'clock.)
з... до... (from...to...)	Gen.	У мене обід з першої (Gen.) до другої (Gen.). (I have lunch break from one till two o'clock.)
за (in)	Acc.	Він зробить цю роботу за двадцять (Acc.) хвилин. (He will have done this work in twenty minutes.)
перед (before)	Abl.	Він заходив до мене перед одинадцятою годиною (Abl.). (He called on me before eleven o'clock.)
після (after)	Gen.	Після п'ятої години (Gen.) на роботі нікого немає. (After five o'clock there is no one at work.)
о/об (at)	Loc.	О першій годині (Loc.) у мене зустріч. (I have an appointment at one clock.)

ГРАМАТИКА

The Future Imperfect

There are two forms of the Future Imperfect in Ukrainian: simple and complex.

The Future Imperfect complex is formed by means of the auxiliary verb

“**бути**” in the Future tense and the **imperfect infinitive** of the verb.

Conjugation of the verb “робити” (to do)
in the Future Imperfect Complex: “робити” (to do)

я буду робити	ми будемо робити
ти будеш робити	ви будете робити
він буде робити	вони будуть робити
вона буде робити	
воно буде робити	

Note

The Future Imperfect Complex is mostly used in oral speech:

Що ти будеш робити завтра? (What will you be doing tomorrow?)

Нічого, буду сидіти вдома. (Nothing. I shall be staying at home.)

The Future Imperfect Simple is formed by adding **personal endings** to the **imperfect infinitive** of the verb.

Conjugation of the verb “робити” (to do)
in the Future Imperfect Simple: “робити” (to do)

я робити-мү	ми робити-мемо
ти робити-меш	ви робити-мете
він робити-ме	
вона робити-ме	вони робити-муть
воно робити-ме	

Note

The Future Imperfect Simple is characteristic of literary language and of written style.

The use of the Future Imperfect

The Future Imperfect is used to express *an action which will be going on in the Future*. Thus, it corresponds to the English Future Continuous or just the Future Indefinite.

**Polite forms of the verbs “могти” (“can/may”)
“хотити” (to want/like)**

To express something in a polite way we use the verbs “**могти**” and “**хотити**” in the Conditional mood. The Conditional mood is formed by using the conditional particles “**б**”/“**би**” with the above verbs in the Past

tense:

хотіти/могти		
я хотів би (I should like)/я міг би (I could)	m.	ми хотіли б /ми могли б
я хотіла б /я могла б	f.	
ти хотів би /ти міг би	m.	ви хотіли б /ви могли б
ти хотіла б /ти могла б	f.	
він хотів би /він міг би	m.	вони хотіли б /вони могли б
вона хотіла б /вона могла б	f.	
воно хотіло б /воно могло б	n.	

To tell time

1. To tell time in Ukrainian we use **the ordinal numeral** in the feminine gender (as the word “година” (“hour”) is feminine). The word “година” is often omitted:

Котра зараз година? (What time is it now?)

Зараз перша (година) (13.00) (It's one o'clock now; literally: It's the first hour.)

2. To say at what time something takes place we use:

о/об (at) + feminine ordinal numeral in the Locative case:

о 12.00 – о дванадцятій (годині) (at twelve o'clock; literally at the twelfth (hour))

о 16.00 – о четвертій (годині) (at four o'clock; literally at the fourth (hour))

об 11.00 – об одинадцятій (годині) (at eleven o'clock).

Note

The preposition “**о**” is used with ordinal numerals with an initial consonant, e. g., “о четвертій годині”, whereas “**об**” is used with ordinal numerals with an initial vowel, e. g., “об одинадцятій годині”.

3. To say an hour with minutes, e.g., from 12.01 to 12.29 we use:

quantity of minutes + по (after/past) + feminine ordinal numeral in the Locative case:

12.15 – п'ятнадцять (хвилин) по дванадцятій (годині) (fifteen past twelve)

16.10 – десять по четвертій (ten past four)

11.20 – двадцять по одинадцятій (twenty past eleven)

4. To say an hour and 30 minutes we use:

половина (half) or **пів** (half) + **feminine ordinal numeral in the Genitive case:**

12.30 – половина першої (half past twelve)

13.30 – пів другої (half past one)

5. To say an hour with minutes, e.g., from 12.31 to 12.59 we use:

“за” (less than) + **quantity of minutes** + **feminine ordinal numeral in the Nominative case:**

12.35 – за двадцять п’ять перша (twenty-five to one)

13.55 – за п’ять друга (twenty-five to two).

The division of the 24 hours

12.00 – полудень (midday/noon) – ополудні (at midday/noon) – пополудню (in the afternoon)

13.00 – 17.00 – день (daytime)

e.g.: 14.00 – друга година дня/пополудню (it’s two o’clock “of the day”/in the afternoon)

18.00 – 23.00 – вечір (evening)

e.g.: 18.00 – шоста година вечора (six o’clock (in the evening))

24.00 – північ (midnight) – опівночи (at midnight)

01.00 – 03.00 – ніч (night)

e.g.: 02.00 – друга година ночі (two clock in the morning, literally: of the night)

04.00 – 11.00 – ранок (morning)

e.g.: 05.00 – п’ята година ранку (five o’clock in the morning)

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Tell the time, using the words **“ранку”**, **“дня”**, **“вечора”**, **“ночі”**, **“північ”**, **“полудень”**:

Котра зараз година?

1. (13.00), 2. (07.00), 3. (15.00), 4. (16.00) 5. (10.00), 6. (18.00), 7. (21.00),
8. (22.00), 9. (24.00), 10. (02.00), 11. (20.00), 12. (03.00), 13. (01.00),
14. (04.00), 15. (05.00), 16. (06.00), 17. (17.00), 18. (08.00), 19. (09.00),
20. (11.00), 21. (12.00), 22. (14.00), 23. (23.00)

☒ Вправа 2

Answer the question: “Котра зараз година?”

Зараз: 1. (13.05), 2. (14.10), 3. (15.15), 4. (16.20), 5. (17.25), 6. (18.30),
7. (19.35), 8. (20.40), 9. (21.45), 10. (22.55), 11. (23.00)

☒ Вправа 3

Say the time, putting the ordinal numeral in brackets into the appropriate case form:

1. О котрій годині ти б могла зустрітися зі мною? Я могла б зустрітися з тобою о (шоста) годині. 2. Чи ти б міг зустрітися з нею п'ятнадцять по (третя)? П'ятнадцять по (третя) ні, але о половині (четверта), думаю, що так. 3. Чи ми могли б зустрітися за двадцять (п'ята)? Ні, але о (п'ята), напевне, що так. 4. Чи вони могли б зустрітися пів (сьома). Пів (сьома) ні, але о (восьма) так. 5. Чи він міг би зустрітися з нею за п'ять (восьма)? За п'ять восьма ні, а за п'ятнадцять (дев'ята), напевне, що так.

☒ Вправа 4

Put the ordinal numeral in brackets into the Genitive case:

1. з (перша) години до (друга) години, з (друга) години до (третя) години, з (третя) години до (четверта) години, з (четверта) години до (п'ята) години, з (п'ята) години до (шоста) години
2. після (шоста), після (сьома), після (восьма), після (дев'ята), після (десята), після (одинадцята), після (дванадцята)

☒ Вправа 5

Put the verb “бути” into the Future Imperfect:

1. Де ти (бути) завтра після обіду? Завтра після обіду я (бути) на роботі.
2. Чи він (бути) завтра вдома?
3. Чи вона (бути) в них у гостях?
4. Завтра ми (бути) в них у гостях.
6. Чи ви (бути) завтра на конференції?
7. Вони (бути) у мене завтра.

☒ Вправа 6

Fill in the blanks with the appropriate personal endings of the verb in the Future Imperfect Simple:

1. Що ти робити... завтра о третій годині? У цей час я працювати... на роботі.
2. Що він робити... завтра п'ятнадцять по шостій? У цей час він пити... каву в кав'янрі.
3. Що вона робити... о сьомій годині вечора? У цей час вона розмовляти... з подругою по телефону.
4. Що ми робити... в неділю? Гуляти... містом.
5. Що ви робити... о п'ятій годині? У цей

час я мати... зустріч у центрі 6. Що вони робити.. завтра після обіду?
Вони дивити...ся фільм.

❖ Вправа 7

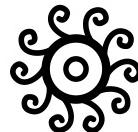
Put the verbs used in the Future Simple tense into the Future Complex tense:

1. Завтра я замовлятиму квитки до театру. 2. Що ти робитимеш завтра вранці? 3. Яку статтю він писатиме? 4. Яку сукню вона вдягатиме завтра? 5. Якою мовою ми говоритимемо на зустрічі? 6. Ви ще дякуватимете нам за допомогу. 7. Вони не знатимуть, де ми.

❖ Вправа 8

Choose the correct answer according to the dialogue:

1. Де буде Ярина завтра з половини дев'ятої до половини шостої?
А. вдома; Б. на роботі.
2. Ярина та Роксоляна зустрічаються о:
А. сьомій годині; Б. о шостій годині.
3. Що робитиме Ярина з шостої до сьомої години?
А. їхатиме додому; Б. буде розмовляти з подругою.
4. О котрій годині зустрічаються Остап та Ярина?
А. п'ятнадцять по сьомій; Б. о сьомій годині.
5. Де будуть Ярина та Остап о половині восьмої?
А. на вулиці; Б. у “Дизі”.

Урок 12

ДІАЛОГ

Нема на то ради... (It can't be helped)

у крамниці (In a shop)

Ярина: – Прошу мені дати половинку білого хліба та два чорних. (Will you give me half a loaf of white bread and two loaves of brown.)

Продавець: – З вас 3.50 (3.50)

Ярина: – Ой! Здається я не маю дрібних грошей. Я маю лише 200 гривень вкупі. (Oh! It seems I have not got any small change. I only have a 200-hryvnya bill.)

Продавець: – Мені дуже шкода, але я не маю решти. (I am sorry, but I have no change).

Ярина: – Ви не можете мені розмінити 200 гривень? (You cannot change a 200-hryvnya bill?)

Продавець: – На жаль, ні. Через дорогу є банк. Ви можете там розмінити. (I am sorry, but I can't. There is a bank across the road. You can change it there.)

Ярина: – Ну що ж, немає на то ради, мушу йти до банку. (Well, it can't be helped, I will have to go to the bank.)

у банку (In the bank)

Ярина: – Чи не могли б ви розмінити мені купюру в 200 гривень? (Could you change a 200-hryvnya bill for me?)

Службовець (Clerk): – Як вам розмінити? (How would you like to change it?)

Ярина: – Можливо, три по п'ятдесят і п'ять по десять гривень. (Maybe, into three fifties and five tens.)

Службовець: – Три по п'ятдесят і п'ять по десять. Прошу. (Three fifties and five tens. Here you are.)

Ярина: – Дуже вам дякую. (Thank you very much).

Слова до діалогу

У крамниці

але – but	здається (“здаватися”) – it seems (“to seem”)
(до) банку (Р.в.; “банк”) – (to) the bank (Gen.)	решти (Р.в.; “решта”) – change (Gen.)
(у) банку (М.в.; “банк”) – (in) the bank (Loc.)	купюру (З.в.; “купюра”) – bill (Acc.)
білий хліб – white bread	лише – only
білого (Р.в.; “білий”) – the white (bread) (Gen.)	* немає на то ради – it can’t be helped
вам (Д.в.; “ви”) – you (Dat.)	Ой! – Oh!
вкупі – together/in one bill	половинку (З.в.; “половинка”) – half (Acc.)
гривень (Р.в., мн.; “гривня”) – hryvnyas (Gen.pl.)	розміняти по (З.в.) – to change (money) into (Acc.)
дати – to give	службовець – clerk, employee
два – two	у (М.в.) – in (Loc.)
двісті – two hundred	чорних (Р.в., мн.; “чорний”) – black (bread) (Gen.pl.)
дрібних грошей (Р.в.; “дрібні гроші”) – change/”small money” (Gen., pl.)	через (З.в.) – across

**ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ
“ГРОШІ”, “БАНК” (“MONEY”, “BANK”)**

Гроші – Money

мати гроші – to have money (to be rich)
бракувати грошей – to lack money
не вистачати грошей – not to have enough money
витрати – expenses
витрачати гроші – to spend money
заробіток – earnings
заробляти гроші – to earn money
зарплата – salary
копійка – coin
купюра – bill
платити/отримувати/діставати зарплату – to pay/receive/get a salary

податок – tax

оподатковувати – to tax

прибуток – income

Банк – Bank

банкомат – bank machine
борг – debt
боржник/ця – debtor
відсоток – interest rate
готівка – cash
заборгувати – to owe sb. (as a debt)
збанкрутити – to go bankrupt
класти гроші на рахунок – to put money in the bank account
знімати гроші з рахунку – to take

money from the account	credit (card)/in cash
обмінний пункт – currency exchange bureau	позика – loan
обмінювати долари на гривні – to change dollars into hryvnyas	позичати комусь – to lend somebody
платити карткою/готівкою – to pay by	позичати в когось – to borrow from somebody
	рахунок – 1. bill 2. account

ГРАМАТИКА

Cardinal numerals from 100 – 1000

200 – двісті – two hundred
 300 – триста – three hundred
 400 – чотириста – four hundred
 500 – п'ятсот – five hundred
 600 – шістсот – six hundred

700 – сімсот – seven hundred
 800 – вісімсот – eight hundred
 900 – дев'ятсот – nine hundred
 1000 – тисяча – one thousand

Declension of cardinal numerals

The cardinal numeral **1** agrees in gender, number and case with the noun:

один чай (one tea), одна кава (one coffee), одне тістечко (one biscuit)

The cardinal numeral **1**, not only denotes a number, but can also have the meaning of indefiniteness: одного дня (one day (Gen.)), одна моя подруга (a friend of mine, literally: one my friend).

When the numeral **1** is used with the verb twice it denotes a reciprocal action and corresponds to the English “one another/each other”:

Вони знають “одне одного”. (They (m.) know each other/one another.)

Вони знають “одна одну” (They (f.) know one another.)

The first “one” has only gender and number distinctions, no case distinctions; the second “one” has gender, number and case distinctions.

The cardinal numeral **2** has two forms, the form “**два**” used with masculine and neuter nouns and the form “**двоє**” used with feminine nouns: два рази (two times (m.)), два тістечка (two biscuits (n.)), дві дівчини (two girls (f.)).

From the numeral **3** and upwards there is only one form for nouns of any of the three genders: три хлопці (three boys (m.)), три тістечка (three biscuits (n.)), три дівчини (three girls (f.)).

Note

As mentioned in Lesson 8, nouns preceded by the numerals **2, 3, 4** are used in the **Nominative case plural**: два/три/четири хлопці; два/три/четири тістечка; дві/три/четири дівчини. Nouns preceded by the numeral **5** and upwards are used in the **Genitive case plural**: п'ять хлопців (five boys, literally “five of boys”), шість дівчат (“six of girls”), сім тістечок (“seven of biscuits”).

Declension of the numerals 1, 2, 3, 4

Nom.	один/ одне (m.)	одна(f.)	одні (pl.)	два/дві (m./f.)	три	четири
Gen.	одного	одної	одних	двох	трьох	чотирьох
Dat.	одному	одній	одним	двом	трьом	чотирьом
Acc.	Nom./Gen.	одну	Nom./Gen	Nom./Gen	Nom./Gen.	Nom./Gen.
Abl.	одним	одною	одними	двома	трьома	чотирма
Loc. на/у	одному/ім	одній	одних	двох	трьох	чотирьох

Declension of the numerals from 5 to 10

Nom	<u>п'ять</u>	шість	сім	вісім	дев'ять	десять
Gen.	<u>п'яти</u> <u>п'ятьох</u>	<u>шести</u> шістьох	<u>семи</u> сімох	<u>восьми</u> вісмох	<u>дев'яти</u> дев'ятьох	<u>десяти</u> десятох
Dat.	<u>п'яти</u> <u>п'ятьом</u>	<u>шести</u> шістьом	<u>семи</u> сіном	<u>восьми</u> вісъмом	<u>дев'яти</u> дев'ятьох	<u>десяти</u> десятьом
Acc.	Nom./Gen.	Nom./Gen.	Nom./Gen	Nom./Gen	Nom./Gen.	Nom./Gen.
Abl.	<u>п'ятьма</u> <u>п'ятьома</u>	<u>шістьма</u> шістьома	<u>съома</u> сіома	<u>вісъма</u> вісъмома	<u>дев'ятьма</u> дев'ятьома	<u>десятыма</u> десятьома
Loc. на/у	<u>п'яти</u> <u>п'ятьох</u>	<u>шести</u> шістьох	<u>семи</u> сімох	<u>восьми</u> вісмох	<u>дев'яти</u> дев'ятьох	<u>десяти</u> десятох

Note 1

The numerals 5 – 10 have two forms in the indirect cases: a short one (underlined in the table) and a long one.

Note 2

The numerals 20, 30, 50, 60, 70, 80 decline as the numeral 10.

Collective cardinal numerals

In order to denote a number of people as one entity, collective cardinal numerals are used. Nouns following them will be used in the **Genitive case plural**:

два (two) – **двоє** хлопців/дівчат (the two boys/girls)

три (three) – **трос** хлопців/дівчат (the three boys/girls)
четири (four) – **четверо** хлопців/дівчат (the four boys/girls)
п'ять (five) – **п'ятеро** хлопців/дівчат (the five boys/girls)
шість (six) – **шестеро** хлопців/дівчат (the six boys/girls)
сім (seven) – **семеро** хлопців/дівчат (the seven boys/girls)
вісім (eight) – **восьмеро** хлопців/дівчат (the eight boys/girls)
дев'ять (nine) – **дев'ятеро** хлопців/дівчат (the nine boys/girls)
десять (ten) – **десятеро** хлопців/дівчат (the ten boys/girls)

ВПРАВУЙМОСЯ!!!

☒ Вправа 1

Use the masculine cardinal numeral “один” in the case indicated in brackets:

1. У нього лише ____ (Nom.) друг. 2. Тарас йде до ____ (Gen.) зі своїх (his) друзів. 3. ____ (Dat.) з моїх друзів сьогодні 20 років. 4. Він сьогодні йде з ____ (Abl.) із своїх друзів до мене у гості.

☒ Вправа 2

Use the feminine cardinal numeral “одна” in the case indicated in brackets:

1. У мене лише ____ (Nom.) гривня. 2. Мені бракує ____ (Gen.) гривні.
3. Продавець дає мені ____ (Acc.) гривню решти. 4. Він їде до міста з ____ (Gen.) гривнею у кишенні (in the pocket). 5. На ____ (Loc.) гривні є зображеній (is the picture of) князь (king) Володимир Великий.

☒ Вправа 3

A. Use the masculine numeral “один” in the case indicated in brackets in order to express a reciprocal action:

1. Вони нічого не кажуть одне ____ (Dat.). 2. Вони дивляться одне на ____ (Acc.). 3. Вони не люблять одне ____ (Gen.). 4. Вони не подобаються одне ____ (Dat.). 5. Вони думають одне про ____ (Acc.).

B. Use the feminine numeral “одна” in the case indicated in brackets in order to express a reciprocal action:

1. Вони часто телефонують одна ____ (Dat.). 2. Вони часто бачать одна ____ (Acc.). 3. Вони розуміють одна ____ (Acc.). 4. Вони ходять одна до ____ (Gen.) у гості. 5. Вони часто пишуть одна ____ (Dat.).

☒ Вправа 4

A. Fill in the blanks with “одна” (one (f.)), “друга” (the other (f.)), putting them into the case indicated in brackets:

1. У мене дві подруги: ___ (Nom.) моя подруга називається Роксоляна, а ___ (Nom.) – Оксана. 2. В ___ (Gen.) моєї подруги чорне волосся, а в ___ (Gen.) – біле. 3. ___ (Dat.) моїй подрузі сьогодні 25 років, а ___ (Dat.) 27 років. 4. Сьогодні я йду до кав'янрі з ___ (Abl.) подругою, а завтра з ___ (Abl.). 5. Мої подруги йдуть до театру: на ___ (Loc.) з них червона сукня, на ___ (Loc.) – чорна сукня.

B. Fill in the blanks with “один” (one (m.)), “другий” (the other (m.)), putting them into the case indicated in brackets:

1. У мене два друзі: ___ (Nom.) називається Тарас, а ___ (Nom.) – Остап. 2. В ___ (Gen.) моого друга є добра робота, а в ___ (Gen.) немає роботи. 3. ___ (Dat.) моєму другові сьогодні 25 років, а ___ (Dat.) – 27 років. 4. Сьогодні я іду на роботу з ___ (Abl.) другом, а завтра з ___ (Abl.). 5. Мої друзі йдуть завтра зі своїми (their) дівчатами до театру: на ___ (Loc.) з них чорний костюм, а на ___ (Loc.) – синій.

Вправа 5

Put the numerals in brackets into the case indicated:

1. Я маю (2, Nom.) роботи. 2. (2, Dat.) моїм подругам сьогодні 25 років. 3. Він працює аж на (3, Loc.) роботах. 4. Мені бракує (4, Gen.) гривень. 5. У мене немає (5, Gen.) гривень, є лише десять. 6. (6, Gen.) гривень в одній купюрі немає. 7. Порахуй (Count) до (7, Gen.) 8. (8, Nom.) суконь з (9, Gen.), що вона міряла їй не подобалися. 9. На (10, Loc.) гривнях зображеній гетьман (head of the state) Іван Мазепа.

Вправа 6

Use the numbers in brackets as a collective numeral, putting the noun following them into the Genitive case plural:

1. Скільки в нього братів? У нього (2) (брати). 2. Скільки в неї сестер? У неї (3) (сестри). 3. Скільки людей сьогодні на роботі? Сьогодні (4) (люди) на роботі. 4. Скільки в них дітей? У них (5) (діти). 5. Скільки їх у сім'ї? Їх (8) (люди) у сім'ї: мама, тато, бабця, дідо та (4) (діти). 6. Скільки людей стоять у черзі перед нами? (7) (люди), ой, перепрошую – (8) (люди). 7. У групі дев'ятнадцять студентів: (9) (дівчата) та (10) (хлопці).

Вправа 7

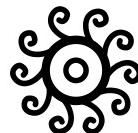
The underlined words in the sentences below contain a mistake, correct it, please:

1. Де ти був завтра? 2. Вона купує половинку хліб. 3. О котра година Роксоляна починає роботу? 4. Він матимеш багато роботи. 5. Вони часто пишуть листи одною. 6. В мене четверо друзі. 7. Скільки часу тривав вистава? 8. Вони дивляться одна до одні. 9. Він працював лікар. 10. Ти буду пити каву з молоком чи без?

☞ Вправа 8

Choose the correct answer according to the content of the dialogue:

1. Ярина купує:
А. один білий хліб та два чорних; Б. два чорних та половинку білого.
2. Ярини мас:
А. 250 гривень вкупі; Б. 200 гривень вкупі.
3. Продавець:
А. має решту з двохсот гривень; Б. немає решти з двохсот гривень.
4. Де Ярина розмінює двісті гривень?
А. у банку; Б. в іншій (another) крамниці.
5. Як розмінює службовець двісті гривень?
А. п'ять по двадцять гривень і дві по п'ятдесят; Б. п'ять по десять і дві по п'ятдесят.

Урок 13

ДІАЛОГ

Остап телефонує у довідкове бюро (Ostap is calling at Directory Enquiries)

Службовець 1: – Довідка. Слухаю. (Directory enquiries. Listening!)

Ostap: – Прошу сказати мені номер телефону залізничної каси Головного вокзалу. (Could you tell me the telephone number of the ticket office at the main railway station?)

Службовець 1: – Зачекайте хвилину. Прошу записуйте: 267-23-34 (Hold on a minute. Will you write down, please: 267-23-34)

Ostap: – Дякую. (Thank you.)

Ostap телефонує до каси Головного вокзалу. (Ostap is calling at the ticket office of the railway station.)

Службовець 2: – Ало! Каса. Слухаю. (Hello! Information desk. Can I help you? (literally: Listening!))

Ostap: – Добрий день! Я б хотів замовити квиток на потяг Львів – Київ. (Good afternoon! I should like to book a ticket for the Lviv – Kyiv train.)

Службовець 2: – На коли? (For when?)

Ostap: – На двадцять третє квітня. (For the twenty-third of April.)

Службовець 2: – Яке місце вас цікавить: плацкарт, купе, верхня чи нижня полиця? (What seat would you be interested in: a regular seat or a compartment seat, the upper or the lower berth?)

Ostap: – Купе, верхня полиця. (A compartment seat, the upper berth, please.)

Службовець 2: – Тоді я резервую вам квиток на потяг № 92, дев'ятий вагон, дев'яте купе, місце шістнадцяте. (Then, I am booking a ticket for train № 92, carriage 9, compartment 9, seat 16)

Ostap: – Прошу сказати скільки коштує квиток? (Will you tell me how much a ticket costs?)

Службовець 2: – П'ятдесят гривень. Під час купівлі квитка, прошу мати при собі паспорт. (Fifty hryvnyas. When buying a ticket, you should have your passport with you.)

Ostman: – Так, дякую. А з котрої колії відбуває потяг і о котрій годині прибуває до Києва? (Yes, thank you. Which platform does the train leave from and when does it arrive in Kyiv?)

Службовець 2: – Потяг відбуває з першої колії о 22.45 (двадцять другий годині сорок п'ять хвилин), а прибуває до Києва о 8.00 (восьмій годині ранку). (The train leaves from platform one at 22:45 and arrives in Kyiv at 08:00 in the morning.)

Ostman: – Дякую. До побачення! (Thank you. Goodbye!)

**Остап телефонує до Києва у готель «Світанок»
(Ostap is calling at the hotel "Svitanok" in
Kyiv.)**

Службовець: – Готель «Світанок» слухаємо. (Hotel "Svitanok". Can I help you? (literally: Listening.))

Ostman: – Добрий день! Я б хотів замовити одномісний номер на одну добу на 24 (двадцять четверте) квітня. (Good afternoon. I should like to book a single room for one day for the twenty-fourth of April.)

Службовець: – Добре. Який номер вас цікавить, номер люкс чи звичайний номер? (What room would you be interested in: a standard room or a first-class room?)

Ostman: – Скільки коштує номер люкс? (What is the price of a first-class room?)

Службовець: – Номер «Люкс» коштує 200 гривень, у кімнаті є телефон, телевізор, кондиціонер, ванна. (A first-class room costs 200 hryvnyas, there is a telephone, a TV set, air-conditioning, a bathroom.)

Ostman: – А звичайний номер? (What about a standard room?)

Службовець: – Звичайний номер коштує 100 гривень. (A standard room costs 100 hryvnyas.)

Ostman: – Чи в кімнаті є туалет та душ? (Is there a toilet and a shower in the room?)

Службовець: – Так. (Yes.)

Ostman: – Тоді, резервуйте звичайний номер. (Then, will you, please, book a standard room.)

Службовець: – Ваш номер буде на третьому поверсі, номер кімнати 27. (Your room will be on the third floor, the number of the room is 27.)

Ostman: – Дякую. До побачення! (Thank you! Goodbye!)

Слова до діалогу

Довідкове бюро

вагон – carriage	купе – compartment
вам (Д.в.; “ви”) – you (Dat.)	(під час) купівлі (Р.в.) – (when) buying
верхній, я, є – upper	(Gen.)
відбуває (“відбувати”) – it departs	*мати при собі – to have with oneself
(“to depart”)	нижній, я, є – lower
Головного вокзалу (Р.в.; “Головний	паспорт – passport
вокзал”) – the Main Railway Station	(3) першої колії (Р.в.; “перша колія”) –
(Gen.)	(from) the first platform (Gen.)
довідка – enquiry	полиція – (here) berth
замовити – to book	потяг – train
Записуйте! (“записувати”) – Write	прибуває (“прибувати”) – it arrives
down! (“to write down”)	(“to arrive”)
Зачекайте! (“зачекати”) – Wait/Hold	під час – during, when
on! (“to wait”)	резервую (“резервувати”) –
(до) каси (Р.в.; “каса”) – booking –	I book/reserve (“to book”)
office (at the railway station) (Gen.)	сказати – to say
квитка (Р.в.; “квиток”) – ticket (Gen.)	слушаю (“слушати”) – I am listening
(до) Києва (Р.в.; “Київ”) – (to) Kyiv	(“to listen”)
(Gen.)	(vas) цікавить (“цікавити”) –
(3) котрої колії (Р.в., “котра колія”) –	you are interested (“to be interested”)
(from) which platform (Gen.)	

Готель

ванна – bathroom	(for) 24 hours (Acc.)
душ – shower	одномісний номер – single room
на + час (3.в.) – for + time (Acc.)	у (М.в.) – in (Loc.)
на + місце (М.в.) – at + place (Loc.)	Резервуйте! (“резервувати”) – Book!
звичайний – 1. standard 2. ordinary	(“to book”)
кімнати (Р.в.; “кімната”) – room (Gen.)	Слухаємо! (“слушати”) – we are
(у) кімнаті (М.в.; “кімната”) – (in) the	listening (“to listen”)
room (Loc.;)	телевізор – TV set
кондиціонер – air-conditioning	(на) третьому поверсі (М.в.; “третій
номер – room (in a hotel)	поверх”) – (on) the third floor (Loc.)
номер люкс – first-class room	та – and
(на) одну добу (3.в.; “одна доба”) –	туалет – toilet

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ВОКЗАЛ ТА ЛЕТОВИЩЕ” (“RAILWAY STATION AND AIRPORT”)

Вокзал – Railway station

багаж – luggage
валіза – suitcase
вихід – exit
скасувати – to cancel
вхід – entrance
зала очікування – waiting-room
камера збереження – left-luggage office
каса – booking-office
квиток туди і назад – return ticket
колія – railway/platform
пасажир – passenger
пересідати – to change (of transport)
підтвердити – to confirm
подорож (ж.р.) – trip/travel (f.)
потяг – train
розклад – time-table
станція – station

Летовище – Airport

відлітати – to leave (of a plane)
здійматися – to take off
летіти (над) – to fly (over)
літак – plane
посадка – landing
приземлюватися – to land
прилітати – to arrive (of a plane)
(прямий) рейс – (direct) flight
Вирази – Expressions
де перебуває? – Where is...?
чи можна увімкнути/вимкнути світло?
– Can I switch on/off the lights?
яка наступна зупинка? – What is the
next station/stop?
чи можна здати квиток? – Can I return
the ticket?

ГРАМАТИКА

The possessive pronoun “свій (m.), своя (f.), своє (n.), свої (pl.)” – “one's”

The possessive pronoun “**свій, своя, своє, свої**” denotes possession/belonging and is related to the subject in the sentence. It has no person distinctions, thus, it can refer to any person. It has the properties of an adjective that is it agrees in gender, case and number with the noun it is used with:

Я показую свій квиток, а не твій. (I show my ticket, not yours.)
Ти показуєш свій квиток, а не мій. (You show your ticket, not mine.)
Він показує свій квиток, а не її. (He shows his ticket, not hers.)
Вона показує свій квиток, а не наш. (She shows her ticket, not ours.)
Ми показуємо свій квиток, а не ваш. (We show our ticket, not yours.)

Ви показуєте свій квиток, а не наш. (You show your ticket, not ours.)
Вони показують свої квитки, а не ваші. (They show their tickets, not yours.)

Declension of the possessive pronoun "свій, своя, своє, свої"

case	masculine/neuter	feminine	plural
Nom.	свій/своє	своя	свої
Gen.	свого?	своєї	своїх
Dat.	свому?	своїй	своїми
Acc.	Nom. or Gen.	свою	Nom. or Gen.
Abl.	своїм	своєю	своїми
Loc.	на/у своєму?	на/у своїй	на/у своїх

The possessive pronoun “**свій, своя, своє, свої**”, as other possessive pronouns, answers the question “**Чий, Чия, Чис, Чиї?**” (Whose?). The question “**Чий, Чия, Чис, Чиї?**” declines as the pronoun “**свій, я, е, і**”.

The reflexive pronoun "себе" – "oneself"

The reflexive pronoun “**себе**” is used when the action performed by the subject in the sentence is directed at it, as opposed to any other person:

Я малюю себе, а не тебе. (I am drawing myself, not you.)

Ти малюєш себе, а не мене. (You are drawing yourself, not me.)

Він малює себе, а не її. (He is drawing himself, not her.)

Вона малює себе, а не його. (She is drawing herself, not him.)

Ми малюємо себе, а не вас. (We are drawing ourselves, not you.)

Ви малюєте себе, а не їх. (You are drawing yourselves, not them.)

Вони малюють себе, а не нас. (They are drawing themselves, not us.)

A table of declension of the reflexive pronoun "себе" – "oneself"

Nom.	***
Gen.	себе
Dat.	собі
Acc.	себе
Abl.	собою
Loc.	на/у собі

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Put the personal pronoun “**свій, своя, своє, свої**” into the case indicated in brackets:

1. Чому ти міряєш мою сукню? Я не міряю твоєї сукні, я мірю (своя, Acc.). 2. У ній немає (своя, Gen.) машини. 3. На чий машині він іде? Він іде на (своя, Loc.) машині. 4. У чию машину він сідає? Він сідає у (своя, Acc.) машину. 5. Чиїми грошима вона платить за сукню? (свої, Abl.). 6. Вона дуже любить (свій, Acc.) хлопця. 7. Вона йде зі (свій, Abl.) хлопцем до театру. 8. Де він? У (свій, Gen.) друга. 9. Де вона? Вона в (своя, Gen.) подруги. 10. Ми дякуємо (свої, Dat.) батькам за все. 11. Ми дуже любимо (свої, Gen.) батьків. 12. Де вони? Вони в (свої, Gen.) батьків.

☒ Вправа 2

A. Substitute the underlined reflexive pronoun by the personal pronoun in brackets in the Genitive case:

1. Ти в себе вдома? Ні я у (вони). 2. Він у себе вдома? Ні, він у (вона) вдома. 3. Вона в себе вдома? Ні, вона в (ми) вдома. 4. Ви в себе вдома? Ні, ми в (вони) вдома. 5. Вони в себе вдома? Ні, вони в (ми) вдома.

B. Substitute the underlined reflexive pronoun by the personal pronoun in brackets in the Dative case:

1. Я купую собі (ти) подарунок. 2. Ти купуєш собі (ми) подарунок. 3. Вона купує собі (він) подарунок. 4. Він купує собі (вона) подарунок. 5. Ми купуємо собі (ви) подарунок. 6. Ви купуєте собі (вони) подарунок. 7. Вони купують собі (я) подарунок.

C. Substitute the underlined reflexive pronoun by the personal pronoun in brackets in the Accusative case:

1. Я дивлюся на себе (він). 2. Ти дивишся на себе (вона). 3. Він дивиться на себе (ми). 4. Вона дивиться на себе (ви). 5. Ми дивимося на себе (вони). 6. Ви дивитеся на себе (я). 7. Вони дивляться на себе (ти).

D. Substitute the underlined reflexive pronoun by the personal pronoun in brackets in the Accusative case:

1. Я питаю себе (вони), що я маю робити. 2. Ти питаєш себе (я), що ти маєш робити. 3. Вона питає себе (він), що має робити. 4. Він питає себе (ви), що він має робити. 5. Ми питаемо себе (вона), що ми маємо робити. 6. Ви питаете себе (ми), що ви маєте робити. 7. Вони питаютъ

себе (він), що вони мають робити.

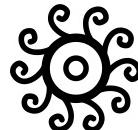
Г. Substitute the underlined phrase with the reflexive pronoun “**сам з собою**” used with the verb “**розвовляти**” (to speak to oneself) by the personal pronoun in brackets in the Ablative case:

1. Я розмовляю сама з собою (ви).
2. Ти розмовляєш сама з собою (вони).
3. Вона розмовляє сама зі собою (я).
4. Він розмовляє сам з собою (ти).
5. Ми розмовляємо самі з собою (вони).
6. Ви розмовляєте самі з собою (ми).
7. Вони розмовляють самі зі собою (я).

☒ Вправа 3

A. Choose the correct answer according to the first dialogue:

1. Остап дзвонить:
А. у довідкове бюро; Б. своєму другові.
 2. Остап телефонує:
А. до каси Оперного театру; Б. до каси Головного вокзалу.
 3. На який потяг Остап замовляє квиток?
А. Львів – Тернопіль; Б. Львів – Київ.
 4. На яке число Остап замовляє квиток?
А. двадцять четверте квітня; Б. двадцять третє квітня.
 5. О котрій годині відбуває потяг?
А. о двадцять другій сорок п'ять; Б. о двадцять другій п'ятдесят.
- B. Choose the correct answer according to the second dialogue:
1. До якого готелю телефонує Остап?
А. “Світанок”; Б. “Бориспіль”.
 2. На скільки часу Остап замовляє номер?
А. на одну добу; Б. на дві доби.
 3. Чи є у звичайному номері кондиціонер?
А. так; Б. ні.
 4. Скільки коштує звичайний номер?
А. сімдесят п'ять гривень; Б. сто гривень.
 5. На якому поверсі буде кімната Остапа?
А. другому; Б. третьому.

УРОК 14

ДІАЛОГ

Нещасливий день... (A bad day...)

Ярина: – Ну й у мене був сьогодні поганий день! I це лише понеділок. Уявляю, який у мене буде тиждень. (What a bad day I've had today. And it's only Monday. I can imagine what a week it will be for me!)

Роксоляна: – А що власне сталося? (What has actually happened?)

Ярина: – Навіть не знаю, з чого почати. Вранці я проспала, прокинулася аж о 8 годині, а на роботу о пів на восьму. Виявилося, що я забула наставити годинник. Швидко зібралася, навіть не поспідала і вибігла з хати. Ще не дійшла до зупинки, дивлюся мій автобус втік. Мусила чекати ще 20 хвилин. Вирішила задзвонити на роботу, щоб попередити, що я запізнююся. I що ти думаєш? У тому поспіху, я залишила мобільний вдома. Коли, нарешті, приїхав автобус, я сіла в нього, ми проїхали дві зупинки і він поламався. Уяви собі, яка я була зла! Мусила йти пішки на роботу. На роботі директор був дуже незадоволений мною і сказав, що якщо це буде повторюватися, мені потрібно буде шукати нову роботу. (I don't even know what to begin with. In the morning I overslept. I woke up at 8 o'clock, and I am due at work at half past eight. It turned out I had forgotten to set the clock. I quickly got ready (for leaving), didn't even have any breakfast and left. I had not reached the bus-stop, when I saw the bus leaving. I had to wait for another twenty minutes. I decided to call my work place to let them know that I was late. And guess what? In the hurry, I had left my mobile at home. When at last the bus came, I got on it. We went two stops and it broke down. Just imagine how furious I was! I had to go on foot to work. At work, the director was quite annoyed with me and told me that if it goes on, I will have to look for a new job.)

Роксоляна: – А ти, що йому на це? (And what did you say to that?)

Ярина: – Я хотіла йому відповісти, що вже давно шукаю собі кращу роботу, але промовчала. (I wanted to tell him that I have been looking for a better job, but I just kept quiet.)

Роксоляна: – Добре зробила! (That was right.)

Ярина: – I це ще не все. Після обіду почав літи сильний дощ і я, звичайно, не мала парасолі. І як ти собі можеш уявити, перш ніж я дійшла до зупинки, я добре змокла. (Moreover, that is not all. In the afternoon it began to pour, and, of course, I didn't have an umbrella. And as you can imagine, before I got to the bus stop, I was wet through.)

Роксоляна: – Бідолаха! (Poor thing!)

Ярина: – I це ще не все! Коли я виходила з автобуса, я зачепилася за сходинку і зламала каблук у мештах. Отакої! Що ти на це все скажеш? (Moreover, that is still not all! When I was getting off the bus, my heel got caught in a step and it broke off. Well, you see! What do say to that?)

Роксоляна: – Дійсно, просто нема слів. (Really, I am just speechless.)

Слова до діалогу

Несхасливий день . . .

автобус – bus	Добре зробила! – That was right of you! (literally: “You did well!”)
(з) автобуса (Р.в.; “автобус”) – (from/off) the bus (Gen.)	дощ – rain
*А ти, що йому на це? – What (did) you (say) to him to this?	з (Р.в.) – from/off (Gen.)
аж – as late as (emphatic particle)	задзвонити – to have rung up
бідолаха – poor thing	забула (ж.р.; “забути”) – forgot (f.; “to have forgotten”)
вибігла (ж.р.; “вибігти”) – ran out (f.; “to have run out”)	залишила (ж.р.; “залишити”) – left (f.; “to have left”)
вирішила (ж.р.; “вирішити”) – decided (f.; “to have decided”)	запізнююся (“запізнюватися”) – I am being late (“to be late”)
виявилося (с.р.; “виявиться”) – it turned out (n.; “to have turned out”)	зачепилася (ж.р. “зачепитися за (З.в.)”) – got caught (f.; “to have got caught at (Acc.”))
відповісти – to have answered	зібралася (ж.р. “зібратися”) – got ready (f.; “to have got ready”)
власне – actually	злий, а, е – angry
вранці – in the morning	зламала (ж.р.; “зламати”) – broke (f.; “to have broken”)
втік (ч.р.; “втекти”) – it had left (m.; literally: “it ran away”; “to have run away”)	zmokla (ж.р.; “zmoknuti”) – got wet (f.; “to have got wet”)
давно – for a long time	(до) зупинки (Р.в.; “зупинка”) – (to) the bus stop (Gen.)
годинник – clock	каблук – heel (of a shoe)
дивлюся (“дивитися”) – I look (“to look”)	кращу роботу (З.в.; “краща робота”) –
дійшла (ж.р.; “дійти”) – came up to/reached (f.; “to have reached”)	

better job (Acc.)	(f.; “to have overslept”)
лити – to pour	прокинулася (ж.р.; “прокинутися”) –
лише – only	woke up (f. “to have woken up”)
(у) мештах (М.в.; “мешти”) – (in) the shoes (Loc.)	* просто немає слів – I am wordless (literally: “there are no words”)
мною (О.в.; “я”) – me (Abl.; “I”)	сильний, а, е – strong
мобільний – mobile phone	сіла (ж.р.; “сісти”) – got on (f.; literally: “sat on”; “to have got on”)
(в) нього (З.в.; “він”) – (in) it (Acc., m.)	сказав (ч.р.; “сказати”) – said (m.; “to have said”)
нарешті – at last	сьогодні – today
наставити – to have set (of a clock)	собі (Д.в.; “себе”) – oneself (Dat.; it can refer to any person)
незадоволений (О.в.) – unhappy (Abl.)	сталося (с.р.; “статися”) – (it) happened (“to have happened”)
Ну й...! – What..! (emphatic particle)	(за) сходинку (З.в.; “сходинка”) – (at) the step (Acc.)
Отакої! – You see!	тиждень – week
*о пів на (З.в.) – at half past (Acc.)	(у) тому поспіху (М.в.; “той поспіх”) –
парасолі (Р.в.; “парасоля”) – umbrella	(in) that hurry (Loc.)
(Gen.)	уявляю (“уявляти”) – I imagine (“to imagine”)
перш ніж – before	Уяви! (“уявити”) – Imagine! (“to have imagined”)
пішки – on foot	уявити – to have imagined
повторюватися – to repeat oneself/go on/happen again	(з) хати (Р.в.; “хата”) – (from) the house/home (Gen.)
поганий, а, е – bad	(з) чого (Р.в.; “що”) – (from) what (Gen.)
поламався (ч.р.; “поламатися”) – broke down (m.; “to have broken down”)	швидко – quickly
понеділок – Monday	шукати – to look for
попередити – to let sb. know/tell in advance	ще + час (З.в.) – for another +time (Acc.)
поснідала (ж.р.; “поснідати”) – had breakfast (f.; “to have had breakfast”)	ще не – not yet
почати з (Р.в.) – to begin with (Gen.)	щоб – so that
приїхав (ч.р.; “приїхати”) – came (m.; “to have come (of transport)”)	
проїхали (мн.; “проїхати”) – went (pl.; “to have gone/covered a distance” (by transport”))	
проспала (ж.р.; “проспати”) – overslept	

ГРАМАТИКА

Imperfect aspect of the verb

In Ukrainian the verb can be used in two aspects: perfect and imperfect.

The **imperfect verb** denotes an action which has no beginning nor end, i.e.

is not delineated by time, and is repetitive. As such it often corresponds to the English Indefinite infinitive or the English Continuous infinitive: робити – to do/to be doing, писати – to write/to be writing, жити – to live

The use of the imperfect verb

Given the two characteristics mentioned above the Imperfect verb is used to form such tenses as:

1. the Present tense (denoting A. an action going on now or B. a repetitive action in the Present):

А. Зараз, я читаю книжку. (I am reading a book now. – the action is going on now)

Б. Щовечора я читаю книжку. (In the evening I read a book. – a repetitive/habitual action)

2. the Past Imperfect (denoting A. an action going on in the past or B. a repetitive, habitual action in the past):

А. Вчора я читала книжку цілий день. (Yesterday I was reading a book for the whole day. – the action was going on)

Б. Минулого року щовечора я читала книжку. (Last year I regularly read a book in the evening. – repetitive/sequential action in the past)

3. the Future Imperfect (denoting A. an action which will be going on in the future or B. a future repetitive action):

А. Завтра я читатиму/буду читати книжку цілий день. (Tomorrow I'll be reading a book for the whole day – the action will be going on)

Б. Відтепер я читатиму одну книжку щомісяця. (From now on I shall read one book every month. – a future repetitive action)

Perfect aspect of the verb

The perfect verb denotes an action which is single (as opposed to a repetitive one) and completed (as opposed to an action which is going on). As such it may correspond to the English Perfect infinitive: зробити – to have done, написати – to have written, прожити – to have lived.

Note

We shall refer in this book to the Ukrainian perfect verb, by using the English Perfect infinitive, though it must be born in mind, that they are not always equivalent. And that the frequency of the use of the perfect verb in Ukrainian, as well as the semantic scope of its grammatical meaning is

much higher and wider than in English.

Formation of the Perfect aspect of the verb

The Perfect aspect of the verb is formed from the imperfect aspect:

1. by adding a **perfective prefix** to the imperfect verb

<u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
бігти (to run)	вибігти (to have run out)
дзвонити (to ring up)	задзвонити (to have rung up)
дивитися (to look)	подивитися (to have looked)
їхати (to go by transport)	приїхати (to have arrived)
їхати (to go by transport)	проїхати (to have gone/covered a distance)
казати (to say)	сказати (to have said)
ламати (to break)	зламити (to have broken)
ламатися (to break down)	поламатися (to have broken down)
мовчати (to be silent)	промовчати (to have been silent)
мокнути (to get wet)	змокнути (to have got wet)
робити (to do)	зробити (to have done)
снідати (to have breakfast)	поснідати (to have had breakfast)
спати (to sleep)	проспати (to have overslept)
чекати (to wait)	зачекати (to have waited)

Note

Some perfective prefixes are devoid of any semantic meaning other than their grammatical meaning, while other perfective prefixes such as: **ви-** (out), **при-** (up to), **про-** (through/by) and others, besides the grammatical meaning keep their semantic meaning of movement (for prefixes and their meaning, see Lesson 5).

2. by changing **the stem** of the imperfect verb, as a rule by shortening it:

<u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
виявлятися (to turn out)	виявится (to have turned out)
залишати (to leave)	залишити (to have left)
збиратися (to get ready)	зібратися (to have got ready)
починати (to begin)	почати (to have begun)

траплятися (to happen) трапитися (to have happened)
 уявляти (to imagine) уявити (to have imagined)

3. by dropping the imperfective suffixes **-ва-/да-:**

<u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
вирішувати (to decide)	вирішити (to have decided)
відповідати (to answer)	відповісти (to have answered)
забувати (to forget/leave)	забути (to have forgotten/left)
запізнюватися (to be late)	запізнилися (to have been late)
повторюватися (repeat itself)	повторитися (to have repeated itself)
сідати (to get on)	сісти (to have got on)

4. by changing the verb form altogether:

A. <u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
ходити (to go)	піти (to have gone)
брати (to take)	взяти (to have taken)

B. The derivatives of “ходити” form the perfect aspect using the verb “**йти**”

<u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
виходить (to go out/leave)	вийти (to have gone out/left)
доходить (to come up t/reach)	дійти (to have come up tp/reached)
заходити (to go/come in)	зайти (to have gone/come in)

The use of the perfect verb

The perfect verb is used to form the following two tenses in Ukrainian:

1. the Past Perfect
2. the Future Perfect

The Past Perfect

The Past Perfect is formed by adding to **the stem of the perfect verb** Past tense endings:

“**читати**” (imperfect) – “**прочитати**” (perfect)

я прочита-в	m.	ми прочита-ли
я прочита-ла	f.	
ти прочита-в	m.	
ти прочита-ла	f.	ви прочита-ли

він прочита-в	вони прочита-ли
вона прочита-ла	
воно прочита-ло	

The use of the Past Perfect:

1. The Past Perfect is used to denote *a single completed action* and is opposed to *the Present tense*, which denotes an *ongoing action*:

the Present tense	the Past Perfect
Я ще читаю книжку. (I am still reading the book.)	Я вже прочитала книжку. (I have already read the book.)
Я ще не прочитала книжки. (I haven't read the book yet .)	Я ще читаю книжку. (I am still reading the book.)
***	Я щойно прочитала книжку (I have just read the book.)

2. The Past Perfect is also used to denote *a single completed action* as opposed to *the Past Imperfect* which denotes *a past ongoing action, or a repetitive action or actions in their sequence*:

the Past Imperfect	the Past Perfect
Вчора я читала книжку цілий день. (Yesterday I read/was reading a book for the whole day. – an ongoing action)	Вчора я прочитала книжку. (Yesterday I finished reading the book. – completion of an action)
Щоранку він робив каву. (Every morning he made coffee. – repetitive, habitual action)	***

As seen from the examples above the Past Perfect often corresponds to the English Present Perfect or the Past Indefinite, and is opposed to the English Continuous tenses.

**Here is the conjugation of the verbs "піти" and
"вийти*"
in the Past Perfect:**

піти		вийти*	
я піду	ми підемо	я вийду	ми вийдемо
ти підеш	ви підете	ти вийдеш	ви вийдете
він піде	вони підуть	він вийде	вони вийдуть

Note *

The other perfect derivatives of the imperfect verb “ходити” conjugate in the same way as “вийти” except for the prefix.

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Fill in the blanks with the prefix “**при-**” and the appropriate Past tense endings so as to form the Past Perfect of the verb “**іхати**” (the stem of the verb is given):

1. Я (Соломія) ...їха... до тебе в гости. 2. До кого ти (Тарас) ...їха...?
3. Він ... їха... до нас у гости. 4. Вона ...їха... до них у гости. 5. Куди ми ...їха...? 6. Ви ...їха... до Львова. 7. Вони ...їха... до Києва.

☒ Вправа 2

Form the perfect form of the following imperfect verbs:

1. вирішувати
2. купувати
3. забувати
4. сідати
5. залишати

☒ Вправа 3

A. Fill in the blanks with the appropriate Past tense endings of the perfect verb “**вирішити**” (the stem of the verb is given):

1. Я (Олеся) виріши... йому про це не говорити.
2. Що ти (Тарас) виріши... робити?
3. Коли він виріши... піти на нову роботу?
4. Чому вона виріши... задзвонити йому?
5. Куди ви виріши... піти ввечері?

B. Fill in the blanks with the appropriate Past tense endings of the perfect verb “**купити**” (the stem of the verb is given):

1. Що ти купи... мені сьогодні?
2. Я (Марія) купи... тобі газету.
3. Чому він не купи... хліба?
4. Де вона купи... хліб?
5. Що ми купи... вчора?
6. Що ви купи... у цій крамниці?
7. Вони нічого нам не купи....

☒ Вправа 4

Fill in the blanks putting the underlined verbs used in the Present tense into the Past Perfect:

1. Ти вже ...сніда...? Ні, я ще снідаю.
2. Він вже ...дзвонили... Марії? Ні, він їй зараз дзвонить.
3. Ви вже ...роби... каву. Ні, ми ще робимо каву.
4. Вони вже виріши... цю проблему? Ні, вони ще вирішують її.
5. Ви вже ...їха...? Ні, ми ще ідемо в автобусі.

✉ Вправа 5

Fill in the blanks putting the underlined verbs used in the Present tense into the Past Perfect:

1. Вони їдуть до нас. Вони вже ...їха... до нас. 2. Ти починаєш писати лист. Ти вже почав... писати лист. 3. Він зараз відповідає на моє питання. Він вже відповів... на моє питання. 4. Вона мені зараз телефонує. Вона мені вже ...телефонувала... . 5. Ми залишаємо їм гроши. Ми вже залишили... їм гроши. 6. Ви сідаєте на двійку. Ви сі... на двійку. 7. Я зараз снідаю. Я вже ...снідав... . 8. Ми проходимо площу Митну. Ми пройшли... площу Митну.

✉ Вправа 6

Use the perfect verbs in brackets in the appropriate personal form of the Past Perfect:

1. Чому ти (запізнилися) на роботу? Я (запізнилися) на роботу, бо я (проспали). 2. Чому він (проспали)? Він (проспали), бо не (наставили) годинник. 3. Чому вона не (наставили) годинник? Бо (забути). 4. Чому ви (піти) пішки на роботу? Ми (піти) пішки на роботу, бо (поламалися) автобус. 5. Чому вони нас про це не (попередили)? Вони нас про це не (попередили), бо у них (зламалися) телефон. 6. О котрій годині він (прокинувся)? Він (прокинувся) о восьмій годині.

✉ Вправа 7

Put the underlined verbs used in the Present tense into the Past Perfect:

1. Я заходжу в крамницю. 2. Ти переходиш вулицю. 3. Він доходить до зупинки. 4. Вона виходить на вулицю. 5. Ми проходимо біля музею. 6. Ви заходите до нас у гості. 7. Вони виходять з дому дуже рано. 8. Я приходжу до неї у гості.

✉ Вправа 8

Use the verb “**проїхали**” or “**приїхали**” in the Past Perfect:

1. Звідки ти ...їхала? Я ...їхала з Києва. 2. Ти ...їхав свою зупинку. 3. Він ...їхав додому. 4. Вона ...їхала дві зупинки, а на третій вийшла. 5. Чи вони вже ...їхали додому? 6. Ми ...їхали на червоне світло. 7. О котрій годині ви ...їхали?

✉ Вправа 9

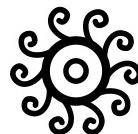
Fill in the blanks putting the underlined verbs used in the Past Imperfect into the Past Perfect:

1. Я довго робила каву. Я ____ вже каву. 2. Я довго читала цю книжку. Я ще не ____ цієї книжки. 3. Ми довго вирішували це питання. Ми вже ____ це питання. 4. Я довго снідала. Я вже _____. 5. Вони довго їхали автобусом. Вони ____ автобусом. 6. Вона казала це. Вона ____ це. 7. Вона довго повторювала урок. Вона ____ урок.

❖ Вправа 10

Choose the correct answer according to the dialogue:

1. Чому Ярина проспала?
А. бо не наставила годинника; Б. бо не чула як дзвонив годинник.
2. Чому Ярина мусила йти пішки на роботу?
А. бо поламався автобус; Б. бо не було довго автобуса.
3. Чому Ярина не змогла попередити нікого на роботі про своє запізнення:
А. бо у неї не було мобільного зі собою; Б. бо у неї немає мобільного.
4. Чому Ярина змокла?
А. бо вона забула парасолю вдома; Б. бо вона залишила парасолю на роботі.
5. Що сталося з Яриною, коли вона виходила з автобуса?
А. вона зламала каблук; Б. вона побачила Остапа на вулиці.

Урок 15

ДІАЛОГ

Побачимось... (Let us meet!)

Ярина: – Ало? (Hello?)

Остап: – Ярина? (Yaryna?)

Ярина: – О, Остап! Рада тебе чути. Як ти там у Києві?
(Oh, Ostap! Glad to hear from you. How are you there in Kyiv?)

Остап: – Добре. Знаєш, якщо мені вдасться залагодити усі справи, то можливо, що я приїду на день раніше. А ти як? Які плани на завтра? (I am okay. You know, if I manage to settle all my business, I might come a day earlier. And how are you? What are your plans for tomorrow?)

Ярина: – Завтра, я хочу поїхати на село відвідати бабцю та діда. Побуду в них до обіду. Напевне, пообідаю з ними. Потім повернуся до міста. Мама попросила відіслати листівку для неї. По дорозі назад, напевне, зайду на Головну Пошту. Там вже заодно напишу листа до подруги в Німеччині і відішлю мамину листівку. А потім додому. (Well, tomorrow I want to go to the village to see my grand-parents. I shall stay at their place till early afternoon. I may have lunch with them. Then, I'll come back to town. Mother has asked me to send a postcard for her. So, on my way back, I think, I shall call at the Central Post Office. There, I shall write a letter to my friend in Germany and post my mother's card. And then, back home.)

Остап: – Знаєш, якщо я зможу приїхати завтра, я тобі зателефоную і ми підемо кудись повечеряти чи просто погуляємо містом. (You know, if I manage to come tomorrow, I shall call you and we shall go out for dinner, or just for a walk in the town.)

Ярина: – Добре, гарна думка. Я за. (Okay! It's a nice idea! I am all for that.)

Остап: – Ну що ж, бувай! (Bye, then.)

Ярина: – Бувай! (Bye!)

Слова до діалогу

бабцю та діда (З.в.; “бабця та дідо”) –	(“to have written”)
grandmother and grandfather (Acc.)	напевне – probably
*бути за – to be for	(для) неї (Р.в.; “вона”) – (for) her (Gen.; “she”)
(мені) вдастся (“вдатися”) – I shall manage (“to have managed”)	(з) ними (О.в.; “вони”) – (with) them (Abl.; “they”)
відвідати – to have gone to see/visited	(у) Німеччині (М.в.; “Німеччина”) – (in) Germany (Loc.)
відіслати – to have sent off	підемо (“піти”) – we shall go (“to go”)
відішлю (“відіслати”) – I shall post/send off (“to have posted/sent”)	плані (мн.; “план”) – plans (pl.)
всі (мн.; “все”) – all (pl.;)	по дорозі (М.в.; “дорога”) – on the way (Loc.)
(на) Головну пошту (З.в.; “Головна пошта”) – (to) the Central Post Office (Acc.)	побуду (“побути”) – I shall stay (“to have stayed”)
для (Р.в.) – for (Gen.)	повернуся (“повернутися”) – I shall return (“to have returned/come back”)
до (Р.в.) – till (Gen.)	повечеряти – to have had dinner
думка – idea/thought	погуляємо (“погуляти”) – we shall have a walk (“to have had a walk”)
з (О.в.) – with (Abl.)	поїхати – to have gone/left (by transport)
зайду (“зайти”) – I shall call at (“to have called at”)	пообідаю (“пообідати”) – I shall have breakfast (to have had breakfast)
заодно – at the same time	попросила (ж.р.; “попросити”) – asked (f.; “to have asked”)
залигодити – to have settled	приїхати – to have come/arrived (by transport)
зателефоную (“зателефонувати”) – I shall ring up (“to have rung up”)	прийду (“приїхати”) – I shall come/arrive (“to have come/arrived (by transport)”)
зможу (“змогти”) – I shall be able/can (“can”)	раніше (“рано”) – earlier (“early”)
(у) Києві (М.в.; “Київ”) – (in) Kyiv (Loc.;)	(на) село (З.в.; “село”) – (to) the village (Acc.)
кудись – somewhere	справи (мн.; “справа”) – things/business (pl.)
листа (Р.в.; “лист”) – letter (Gen.)	то – then
листівку (З.в.; “листівка”) – postcard (Acc.)	yci – all (pl.)
мамину листівку (З.в.; “мамина листівка”) – Mother’s postcard (Acc.)	у них (М.в.; “вони”) – at their place (Loc.; “they”)
(до) міста (Р.в.; “місто”) – (to) town (Gen.)	
містом (О.в.; “місто”) – town (Abl.)	
можливо – maybe	
назад – back	
напишу (“написати”) – I shall write	

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ "ПОШТА" ("POST OFFICE")

Пошта – Post Office	квитанція – receipt
адреса – address	конверт – envelope
бланк – form	лист – letter
відписувати – to write back	листівка – postcard
відправляти – to post/send off	листуватися – to correspond
відправник – sender	марка – stamp
відсилати – to send off	отримувати – to receive
віконце – desk	посилка – parcel
електронна пошта – e-mail	поштар/ка – postman/woman
заповнювати – to fill in	поштова скринька – letter-box

ГРАМАТИКА

The Future Perfect

The Future Perfect is formed by adding **Present tense endings** to the **stem of the perfect verb**. If a perfect verb is formed from the imperfect verb by adding a perfective prefix, then the forms of a verb in the Future Perfect and those of the Present tense will be identical except for that prefix.

**Here is a table of the conjugation of the verb
"робити" in the Present tense and the Future
Perfect:**

the Present tense "робити" ("to do")		the Future Perfect "зробити" (to do/have done)	
я роблю	ми робимо	я зроблю	ми зробимо
ти робиш	ви робите	ти зробиш	ви зробите
він робить	вони роблять	він зробить	вони зроблять
она робить		она зробить	
воно робить		воно зробить	

If a perfect verb is formed from the imperfect verb by changing the stem, the forms of the Future Perfect and those of the Present tense will be different. Moreover, the two verbs of the verb pair may belong to different

conjugation groups.

Here is a table of the conjugation of the verb "купувати" in the Present tense and the Future Perfect:

the Present tense "купувати (1)" (-ва- is left out)		the Future Perfect "*купити (2)" (-и- is left out)	
я купу- Ю	ми купу- ЄМО	я купл- Ю	ми куп- ИМО
ти купу- ЕШ	ви купу- СТЕ	ти куп- ИШ	ви куп- ИТЕ
він купу- Є	вони купу- ЮТЬ	він куп- ИТЬ	вони купл- ЯТЬ
вона купу- Є		вона куп- ИТЬ	
воно купу- Є		воно куп- ИТЬ	

Note

Verbs whose stem ends in the labial “б”, “п”, “в” belong to the second conjugation (see Lesson 3). So, in the Present tense and the Future Perfect in the 1st person singular (“я”) and the 3d person plural (“вони”) they take an intermediary “л”, which softens the personal endings into -ю and -ять respectively: я люблю – вони люблять.

The use of the Future Perfect

The Future Perfect is used to denote: *a single future action, with a special stress on its completion*. This tense contrasts with the Future Imperfect which denotes: *an action which will be going on in the future or a habitual/recurrent future action*.

the Future Imperfect	the Future Perfect
Завтра я читатиму/буду читати цю книжку. (Tomorrow I shall read/shall be reading this book. – just stating the fact)	Завтра я прочитаю цю книжку. (Tomorrow I shall have read/be through with/finish reading this book. – stress on the completion of the action)

As seen from the examples above, the Ukrainian Future Perfect often corresponds to the English Future Perfect (or just the Future Indefinite) and is opposed to the English Future Continuous tense.

Perfect verbs from Lesson 15

The perfect verb is formed:

1. by adding a perfective prefix to the imperfect verb

Imperfect form

Perfect form

бути (to be)	побути (to have been/stayed for a while)
вечеряти (to have dinner)	повечеряти (to have had dinner)
гуляти (to walk)	погуляти (to have walked)
їхати (to go)	поїхати (to have gone/left/departed)
їхати (to go)	приїхати (to have come/arrived)
могти (can/be able)	змогти (to have managed)
обідати (to have lunch)	пообідати (to have had lunch)
писати (to write)	написати (to have written)
просити (to ask/request)	попросити (to have asked/requested)
телефонувати (to phone)	зателефонувати (to have phoned)

2. by changing the stem of the imperfect verb

<u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
відсылати (to send off)	відіслати (to have sent off)
повертатися (to return)	повернутися (to have returned)

3. by dropping the imperfective prefixes **-ва-/да-**:

<u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
залаґоджувати (to settle)	залаґодити (to have settled)
вдаватися (to manage/succeed)	вдатися (to have managed/succeeded)

4. by changing the form of the verb:

<u>Imperfect form</u>	<u>Perfect form</u>
ходити (to go)	піти (to have gone)

Я ходжу на роботу щодня. (I go to work every day.) – *the Present tense denoting a repetitive action*

Завтра я піду на роботу. (I shall go to work tomorrow.) – *the Future Perfect denoting a single action*

The perfective prefix "по- "

The perfective prefix "по-" has two meanings:

1. *grammatical meaning of perfect aspect* (i. e. is used to form the Past Perfect and the Future Perfect)

вечеряти (to have dinner) – **повечеряти** (to have had dinner), бачити (to see) – **побачити** (to have seen), йти (to go) – **піти** (to have gone)

2. *grammatical meaning of perfect aspect and semantic meaning of short duration:*

читати (to read) – **почитати** (to have been reading for a while), писати (to write) – **пописати** (to have been writing for a while), робити (to do) –

поробити (to have been doing sth. for a while): Я ще трохи **почитаю**. (I shall read a little more.)

**Conjugation of the irregular verb
"відповісти" ("to answer") in the Future Perfect:**

я відповім	ми відповімо
ти відповіси	ви відповісьте
він відповість	вони відповідять

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Add the appropriate perfective prefix to the underlined verbs in the Present tense to form the Future Perfect:

A. 1. Зараз я снідаю. За 15 хвилин я вже ...снідаю. 2. Ти просиш у мене гроші. Завтра ти знову ...просиш у мене гроші. 3. Зараз вона пише лист. Вона ...пише лист до завтра. 4. Він може відіслати листівку сьогодні. Він ...може відіслати листівку завтра. 5. Ми телефонуємо їм щодня. Завтра ми знову їм ...телефонуємо. 6. Зараз вони роблять нам каву. Вони ...роблять нам каву за п'ять хвилин.

☒ Вправа 2

Put the verbs in brackets into the Present tense or the Future Perfect according to the meaning and the form of the verb (perfect/imperfect):

1. Я вже (закінчувати) роботу. Я (закінчити) роботу за п'ять хвилин.
2. Він (закінчувати) писати книжку. Коли він (закінчити) писати книжку?
3. Вона (відвідувати) своїх бабцю та діда щодня. Коли вона (відвідати) своїх бабцю та діда?
4. Ми часто (відвідувати) музеї. Завтра ми (відвідати) знову цей музей.
5. Куди ви (йти) сьогодні? Куди ви (піти) завтра?
6. Куди вони (відсылати) цю листівку? Куди вони (відіслати, відішл-) цю листівку?

☒ Вправа 3

Add the prefixes “**по-**” or “**при-**” to the verb “**їхати**” according to the meaning:

1. Завтра вона __ їде на роботу автобусом.
2. Він __ їде до нас о сьомій годині.
3. Влітку (in summer) вони __ їдуть у Карпати.
4. Чи ви __ їдете

влітку до нас? 5. Вони не __ їдуть на село через (because of) дощ.
6. Коли ви __ їдете до нас знову? 7. Коли вони вже __ їдуть від нас?

☒ Вправа 4

Add to the verbs in brackets the prefix “**по-**” to express the meaning of short duration, as in the example:

*Ти можеши іще трохи (мовчати)? Ти можеши іще трохи **помовчати**? (Can you be silent for a while?)*

1. Я хочу ще трохи (розмовляти) з нею.
2. Ти хочеш ще трохи (працювати)?
3. Вона хоче ще трохи (гуляти) містом.
4. Ми хочемо ще трохи (дивитися) телевізор.
5. Ви хочете ще трохи (писати).
6. Вони хочуть ще трохи (сидіти) у кав'янні.

☒ Вправа 5

Put the verbs in brackets into the appropriate personal form of the Future Perfect:

1. Я ще трохи (порозмовляти) з нею, а потім зроблю вам каву.
2. Можна я ще трохи (попрацювати) на комп'ютері?
3. Вона ще трохи (погуляти) містом, а потім повернеться додому.
4. Ми ще трохи (подивитися) телевізор, а потім підемо спати.
5. Вони ще трохи (посидіти) у кав'янні, а потім підуть додому.

☒ Вправа 6

Put the underlined verbs used in the Present tense into the Future Perfect, the prefix is given:

1. Я часто захожу до неї у гості. Завтра я за __ до неї у гості.
2. Він часто виходить на вулицю гуляти. Він ви __ на вулицю гуляти за пів години.
3. Вона вже доходить до зупинки. Вона вже ді __ до зупинки.
4. Вони переходятять вулицю. Вони зараз пере __ вулицю.
5. Ви не сходите на наступній зупинці? Ми зі __ на наступній зупинці.

☒ Вправа 7

A. Form the perfect form of the following imperfect verbs:

1. робити
2. писати
3. йти
4. зустрічатися
5. закінчувати
6. вечеряті
7. заходити

B. Fill in the blanks, using the verbs from task A in the Past Perfect and the Future Perfect (the stem of the verbs is given):

1. Я (Олеся) вже ...роби... тобі каву. Я зараз ...робл... тобі каву.
2. Ти вже ...писа... статтю? Я зараз ...пиш... їй.
3. Він вже пішо... на роботу.
4. Вона вже зустрі...ся з ним. Вона зараз зустрін...ся з ним.
5. Ми вже закінч... роботу. Ми закінч... роботу за

п'ять хвилин. 6. Ви вже ...вечеря...? За скільки часу ви ...вечеря...?
7. Вони ...іш... (піти) до неї вчора. Вони ...ід... (піти) до неї завтра.

✉ Вправа 8

The underlined prefixes of the verbs below are wrong, use the correct ones instead:

1. Я забігла з хати. 2. Він наказав „так”. 3. Ми приїхали нашу зупинку.
4. Вони вже заснідали. 5. Ми пописали вам лист вчора. 6. Ми ще не заобідали.
7. Вони зайшли дорогу. 8. Вони забули в нас два дні і поїхали.
9. Я ще не почитала цієї книжки. 10. Що вона тебе запросила?

✉ Вправа 9

Choose the right answer according to the dialogue:

1. Звідки Остап зателефонував Ярині?
А. з Києва; Б. зі Львова.
2. Куди Ярина пойде завтра?
А. на село; Б. до батьків.
3. Куди Ярина зайде по дорозі додому?
А. на Головну Пошту; Б. до подруги.
4. Кому Ярина напише листа?
А. Остапові; Б. подрузі у Німеччині.
5. Чи можливо, що Остап зможе приїхати завтра?
А. так, можливо; Б. ні, неможливо.

Урок 16

ТЕКСТ – TEXT

Лист до Орисі (A letter to Orysy)

Дорога Орисю, (Dear Orysy,)

Як ти? Сподіваюся, що у тебе все гаразд і що ти у добром здоров'ї. (How are you? I hope you are all right and in good health.)

У мене все добре. Працюю. На роботі деколи трапляються маленькі неприємності. Наприклад, недавно я запізнилася на роботу... Ну, ти сама знаєш, як на це реагує директор. Мені було не солодко в ту мить. (I am okay. Working. Sometimes, some slight troubles occur at work. For example, recently I was late for work... Well, you know yourself, how badly our director reacts to that. So that moment was far from being a pleasant one.)

Осінь. Холодно. Йде дощ. Все згадую про літо і наш відпочинок на морі. Скільки радості було, і сонця!!! (Autumn. It's cold. Raining. I keep remembering the summer and our holidays at the sea-side. How much joy there was and sun!!!)

Ну все, бувай! Цілую. (Well, Bye! Kisses.)

Ярина (Yaryna)

P.S. Пиши частіше! (Write more often!)

Словачко до тексту

відпочинок – rest	hard/unpleasant for me (literally: it was not sweet for me, implying it was very bitter)
все – all the time (when used with a verb)	(на) морі (M.v.; “море”) – (at) sea (side) (Loc.)
деколи – sometimes	на (З.в.) – for (Acc.)
(у) добром здоров'ї (М.в.; “добре здоров'я”) – (in) good health (Loc.)	на (М.в.) – at (Loc.)
дорогий, а, е – dear	наприклад – for example
запізнилася (ж.р.; “запізнитися”) – was late (f.; “to have been late”)	недавно – recently
згадую (“згадувати”) – I remember (“to remember”)	неприємності (мн.; “неприємність”) – problems/ slight troubles (pl., “trouble”)
літо – summer	осінь – autumn
маленькі (мн.; “маленький”) – small/little (pl.)	Пиши! (“писати”) – Write! (“to write”)
* мені було не солодко – it was	погано – badly
	радості (Р.в.; “радість”) – joy (Gen.)

реагує (“реагувати на (З.в.)”) – he reacts (“to react to (Acc.)”)	сподіваюсь (“сподіватися”) – I hope (“to hope”)
Орисю, (К.в.; “Орися”) – Ukrainian feminine name (Voc.)	сонця (Р.в.; “сонце”) – sun (Gen.)
сам, а, е – yourself (can be used with any person)	трапляються (“траплятися”) – (they) happen (“to happen”)
Скільки (Р.в.)? – How much/many (Gen.)?	холодно – it is cold
	цілую (“цілувати”) – I kiss (“to kiss”)
	частіше (“часто”) – more often (“often”)

ГРАМАТИКА

Declension of feminine nouns with a zero ending

Nouns with a zero ending (those ending in a consonant) are feminine if they denote an abstract notion: “радість” (joy), “неприємність” (trouble), “люобовь” (love). The noun “осінь” (autumn) also belongs to this group.

Declension of feminine nouns with a zero ending (Compare their declension with feminine nouns ending in -а/я):

Nom.	-, - ь (радість)
Gen.	-и or -и (радості/и)
Dat.	-и or -и (радості/и)
Acc.	Nom. (радість)
Abl.	-ю (радістю)
Loc.	-и or -и (на радості/и)
Voc.	-е (радосте)

Note

There is a typical **і** – **о** sound alteration in Ukrainian. The **-і** of a closed syllable changes into the **-о** of an open syllable: радість – радости, сік – соку, неприємність – неприємности.

There is also the **і** – **е** sound alteration, which is less frequent: осінь – осени.

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

➊ Вправа 1

Use the following nouns in the case indicated in brackets:

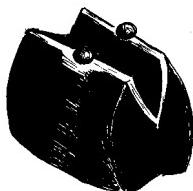
1. Вона мені не писала через (неприємність, Acc.) на роботі. 2. У нього

немає (любов, Gen.) до своєї роботи. 3. На тій (радість, Loc.), вона забула, що має робити. 4. Він завжди їй каже: (любов, Voc.) моя. 5. Читати лист від неї було великою (радість, Abl.) для мене.

урок 17

ДІАЛОГ

Крадіжка (A theft)

Роксоляна: – Ало! Ало Ярина? (Hello! Hello, Yaryna?)

Ярина: – Так, що сталося? (Yes, what has happened?)

Роксоляна: – Мені щойно вкрали гаманця. (My purse has just been stolen (from me).)

Ярина: – Як? Де? А що було у гаманці? (How? Where? What was in the purse?)

Роксоляна: – Небагато грошей, але гаманець був гарний, шкіряний. Шкода. (Little money, but the purse was nice, a leather one. It's a pity.)

Ярина: – Як це могло статися? (How could it have happened?)

Роксоляна: – Знаєш, я була в крамниці. Стала в чергу до каси, відкрила торбину, щоб витягнути гаманець і розрахуватися. Тоді я згадала, що ще маю купити мед ... (You know, I was in a shop. I took a place in the line at the cash-desk, and opened my bag to take out my purse in order to pay. Then, I remembered I also had to buy honey...)

Ярина: – Ну і що? (Yes, and ..?)

Роксоляна: – Я відійшла від каси. Почала шукати поліці з медом і забула закрити торбину. Напевне, мені тоді й витягнули гаманця. (Then I went away from the cash-desk, started to look for shelves with honey, and forgot to close the bag. My purse may have been stolen at that time.)

Ярина: – А ти впевнена, що ти його мала з собою? Може, ти його залишила вдома або ще десь. (Are you sure you had the purse with you? Couldn't you have left it at home, or somewhere else?)

Роксоляна: – Ну, звичайно, я впевнена, що він у мене був. Перед тим я заходила до іншої крамниці і дещо купувала і я мала гаманець. (Of course, I am sure I had it with me. Before that I had been to another shop and I had the purse with me.)

Ярина: – Не знаю, що і сказати. А там у крамниці ти не помітила когось чи чогось дивного. (I don't even know what to say. There, in the shop, didn't you notice anything strange?)

Роксоляна: – Ти знаєш, я щойно згадала, що за мною у черзі стояв якийсь чоловік у чорних окулярах і розмовляв по мобілці. Можливо, це – він. (You know, I have just remembered that there was a man standing

in the line behind me. He had black glasses on and was talking on a mobile phone. It might have been him.)

Ярина: – Ну, але ти не знаєш. Добре, хоч, що в гаманаці не було багато грошей. (Well, you can't know for sure. Luckily, you didn't have much money in the purse.)

Слова до діалогу

або – or	когось дивного (Р.в.; “хтось дивний”)
(мені) витягнули (мн.; “витягнути”) – (they) stole (from me) (pl.; literally “to have pulled out”)	someone strange (Gen.)
витягнути – to have stolen (literally “to have pulled out”)	мед – honey
від (Р.в.) – off/away from (Gen.)	(з) медом (О.в.; “мед”) – (with) honey
(від) каси (Р.в.; “каса”) – off/away from the cash-desk (Gen.)	(Abl.)
відійшла (ж.р.; “відійти”) – went off (f.; “to have gone off/away from”)	(по) мобілці (М.в.; “мобілка”) – (on)
відкрила (ж.р.; “відкрити”) – opened (f.; “to have opened”)	the mobile phone (coll.; Loc.)
(мені) вкрали (мн.; “вкрасти”) – (they) stole (from me) (pl.; “to have stolen”)	небагато (Р.в.) – not much/many (Gen.)
впевнений, а, е – sure	перед тим – before that
гаманець – purse	помітила (ж.р.; “помітити”) – noticed (f.; “to have noticed”)
(у) гаманці (М.в.; “гаманець”) – (in) the purse (Loc.)	полиці (мн.; “полиця”) – shelves (pl.; “shelf”)
гаманця (Р.в; “гаманець”) – purse (Gen.)	розмовляв (ч.р.; “розмовляти”) – was speaking (m.; “to speak”)
грошей (Р.в.; “гроші”) – money (Gen.)	розрахуватися – to have settled/paid (a bill)
десть – somewhere	стала (ж.р.; “стати”) – took a place
дещо – something	(literelly: stood (into); f.; “to have stood into”)
дивний, а, е – strange	сталося (с.р.; “статися”) – it
з (О.в.) – with (Abl.)	happened/occurred (n.; “to have happened/occurred”)
за (О.в.) – behind (Abl.)	стояв (ч.р.; “стояти”) – was standing
(за) мною (О.в.; “я”) – (behind) me (Abl.; “I”)	(m.; “to be standing”)
закрити – to have closed	торбину (З.в.; “торбина”) – bag (Acc.)
згадала (ж.р.; “згадати”) – remembered (f.; “to have remembered”)	у (М.в.) – in (Loc.)
інший, а, е – another/other	хоч – at least
	(у) чергу (З.в.; “черга”) – (into)
	line/queue (Acc.)
	(у) черзі (М.в.; “черга”) – (in)
	line/queue (Loc.)

чи – от	чоловік – man
чогось дивного (Р.в.; “щось дивне”) – something strange (Gen.)	шкіряний, а, е – leather
(у) чорних окулярах (М.в.мн.; “чорні окуляри”) – (in) dark glasses (Loc.)	ще десь – somewhere else щойно – just/not long ago якийсь – some, a/an

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ЗАКОН І ПОРЯДОК” (“LAW AND ORDER”)

Закон і порядок – Law and Order

адвокат – defence lawyer	красти – to steal
арештовувати – to arrest	наручники – handcuffs
винний – guilty	поліція – police
в'язень – prisoner	розслідування – investigation
в'язниця – prison	розслідувати – to investigate
ув'язнювати – to imprison	свідок – witness
затримувати – to detain	свідчити – to give evidence
захищати – to defend	суд – 1. Court 2. trial
звинувачення – charges	судити – to try
звинувачувати – to charge	суддя – judge
злодій – thief	тюрма – prison
кара – punishment	хабарництво – bribery
карати – to punish	штраф – fine
крадіжка – theft	штрафувати – to fine

ГРАМАТИКА

The verb in the third person plural

The verb in the 3d person plural without the pronoun “**вони**” is used to denote an action for which the doer is either unknown or not to be disclosed. The verb in this form can be used in any perfect or imperfect tense:

Кажуть, що вона шукає нову роботу. (They say she is looking for a new job./She is said to be looking for a new job.)

As seen from the example above, the Ukrainian verb in the third person plural without the pronoun “**вони**” may correspond to the English impersonal third person plural verb with the pronoun “they”, or more often to the English passive construction.

Indefinite pronouns

Indefinite pronouns are formed by adding the indefinite particle **-сь** to interrogative pronouns.

The particle “**сь**” often corresponds to the English “some”.

Here is a table of the declension of indefinite pronouns used for nouns:

case	interrogative pronouns to the noun		indefinite pronouns	
Nom.	Xто?	Що?	хтось	щось
	(Who?)	(What?)	(someone)	(somebody)
Gen.	Кого?	Чого?	когось	чогось
Dat.	Кому?	Чому?	комусь	чомусь
Acc.	Кого?	Що?	когось	щось
Abl.	Ким?	Чим?	ким(о)сь	чим(о)сь
Loc.	На/у кому?	На/у чому?	на/у комусь	на/у чомусь

Here is a table of the declension of indefinite pronouns used for adjectives:

case	interrogative pronouns to adjectives			indefinite pronouns		
	masculine/ neuter	feminine	plural	masculine	feminine	plural
Nom.	Який/Яке? (What?)	Яка? (What?)	Які? (What?)	якийсь/якесь some	якась some	якісь some
Gen.	Якого?	Якої?	Яких?	якогось	якоїсь	якихось
Dat.	Якому?	Якій?	Яким?	якомусь	якійсь	якимсь
Acc.	Nom./Gen.	Яку?	Nom./Gen.	Nom./Gen.	якусь	Nom./Gen.
Abl.	Яким?	Якою?	Якими?	яким(о)сь	якоюсь	якимись
Loc.	На/у якому?	На/у якій?	На/у яких?	на/у якомусь	на/у якійсь	на/у якихось

Indefinite adverbs

Indefinite adverbs are formed from adverbial question words by adding to them the indefinite particle “**сь**”:

Adverbial question words	Indefinite adverbs
Коли? (When?)	колись (at some time)

Де? (Where?)	де́сь (somewhere)
Куди? (Where to?)	куди́сь (somewhere)
Як? (How?)	яко́сь (somehow)

Negative pronouns and adverbs

Negative pronouns or adverbs are formed by adding the negative particle “**ні**” to interrogative pronouns or to adverbial question words:

1. Хто? Що? – **ніхто** (nobody), **ніщо** (nothing)
2. Який? Яка? Яке? Які? – **ніякий**, **ніяка**, **ніяке**, **ніякі** (any + noun/no + noun)
3. Коли? Де? Як? Куди? – **ніколи** (never), **ніде** (nowhere), **ніяк** (in no way), **нікуди** (nowhere)

Note

Negative pronouns decline as indefinite pronouns.

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Fill in the blanks with indefinite pronouns formed by adding the indefinite particle “съ” to the underlined interrogative pronouns:

- A. 1. Хто зайшов до кімнати? ____ зайшов до кімнати. 2. До кого він йде в гості? Він йде до ____ в гості. 3. Кому він телефонував сьогодні? Сьогодні він телефонував _____. 4. Кого з них ти бачила сьогодні? Ти бачила ____ з них сьогодні? 5. З ким ти ходив на каву сьогодні? Він ходив з ____ на каву сьогодні. 6. На кому з них має бути чорний костюм? На ____ з них має бути чорний костюм.
 Б. 1. Що трапилося з нею? ____ трапилося з нею. 2. Чого він чекає під дощем на вулиці? Він чекає ____ під дощем на вулиці. 3. Чому вона нас не попередила? Вона ____ нас не попередила. 4. Що вони роблять вдома? Вони ____ роблять вдома. 5. З чим він йде до них у гості? Він йде з ____ до них гості. 6. На чому ти сидиш? Ти сидиш на ____.

☒ Вправа 2

Fill in the blanks with indefinite pronouns formed by adding the indefinite particle “съ” to the underlined interrogative pronouns:

- A. 1. Який костюм вона мала сьогодні? Сьогодні вона мала ____ зелений костюм. 2. До якого музею вона йде сьогодні? Вона сьогодні йде до ____ музею. 3. У якому костюмі їй добре? Їй добре у ____

чорному костюмі. 4. Яким автобусом він іде на роботу? Він іде на роботу ____ автобусом.

Б. 1. Яке тістечко ви хотіли б з'їсти: з шоколадом чи без? Я б хотіла з'їсти ____ тістечко зараз. 2. Якого тістечка ти ще не їв? Я ще не їв ____ тістечка. 3. У якому місті вони живуть? Вони живуть у ____ великому місті. 4. З яким тістечком вона п'є каву? Вона п'є каву з ____ тістечком.

В. 1. Яка сукня тобі б подобалася? Мені б подобалася ____ червона сукня. 2. До якої кав'яні вони йдуть сьогодні? Сьогодні вони йдуть до ____ кав'яні. 3. У якій сукні їй добре? Їй добре у ____ червоній сукні. 4. Яку статтю вона зараз пише? Вона зараз пише ____ статтю. 5. З якою подругою вона ходила сьогодні на каву? Вона ходила сьогодні на каву з ____ подругою.

Г. 1. Які кольори вам подобаються? Мені подобаються ____ світлі кольори. 2. Яких гостей ще немає? Ще немає ____ гостей. 3. На яких роботах він працював? Він працював на ____ двох роботах. 4. Яким своїм друзям вона телефонувала сьогодні? Вона телефонувала сьогодні ____ своїм друзьям. 5. Якими автобусами вони їдуть на роботу? Вони їдуть на роботу ____ двома автобусами. 6. У яких кав'ярнях вони сьогодні були? Вони сьогодні були вже у ____ двох кав'ярнях.

❖ Вправа 3

Add the negative particle “**ні**” to form negative pronouns:

А. 1. ____ хто не знає, де він може бути зараз. 2. У неї ____ кого немає вдома. 3. Ми ____ кому це не казали. 4. Сьогодні ми не бачили ____ кого з наших друзів. 5. Вона не говорить з ____ ким на роботі. 6. На ____ кому немає такої гарної сукні як на ній.

Б. 1. Він не думає про ____ що. 2. Вона ____ чого не знає про нього. 3. Він ____ чому не вірить (believe). 4. Вона залишилась з ____ чим. 5. Він на ____ чому не може зупинитися.

❖ Вправа 4

Add the negative particle “**ні**” to the underlined interrogative words to form negative pronouns:

1. Яка сукня їй пасує? ____ сукня їй не пасує. 2. До якого музею вони ходили сьогодні? Вони не ходили до ____ музею сьогодні. 3. У якому костюмі їй добре? Їй у ____ костюмі не добре. 4. Які тістечка ви любите? ____ (Gen.). 5. З якою подругою вона ходила сьогодні до театру? З ____ подругою вона не ходила до театру. 6. У якій кав'яні ви були сьогодні? Ми не були сьогодні у ____ кав'яні.

Вправа 5

Form negative adverbs by adding the negative particle “ні” to the underlined interrogative words:

1. Коли він до нас знову приїде? Він більше ____ до нас не приїде. 2. Де вона? Я ____ не може її знайти. 3. Як ми це зробимо? Ми ____ цього не зробимо. 4. Куди він пішов? ____ він не пішов. Він – тут.

Вправа 6

Form indefinite adverbs by adding the indefinite particle “сь” to the underlined question words:

1. Коли ти напишеш книжку про своє життя? Можливо ____ і напишу. 2. Де він зараз? Напевне ____ далеко від нас. 3. Як ми це зробимо? Мусимо ____ це зробити. 4. Куди він поїхав? Думаю ____ далеко від нас.

Вправа 7

A. Put the pronouns in brackets into the Accusative case:

1. Чи (я) бачили у кав'янрі? 2. Де (ти) бачили? 3. (Вона) бачили на зупинці. 4. (Він) бачили в крамниці. 5. Де (ми) бачили? 6. З ким (ви) бачили? 7. З ким (вони) бачили?

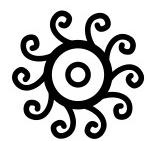
B. Put the pronouns in brackets into the Dative case:

1. (Я) телефонували сьогодні? 2. (Ти) телефонували з роботи. 3. (Вона) телефонували на роботу. 4. (Він) телефонували додому. 5. (Ми) телефонували вчора. 6. (Ви) телефонували з дому. 7. Звідки (вони) телефонували?

Вправа 8

Choose the correct answer according to the dialogue:

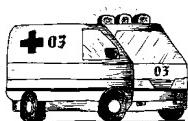
1. Що вкрали Роксоляні?
А. гаманець; Б. торбину.
2. У якій крамниці Роксоляні його вкрали?
А. у першій; Б. у другій.
3. Що ще хотіла купити Роксоляна?
А. мед; Б. каву.
4. Хто стояв за Роксоляною у черзі?
А. якийсь чоловік; Б. якась жінка.
5. У гаманці було:
А. багато грошей; Б. небагато грошей.

Урок 18

ДІАЛОГ

Мені щось недобре... (I am unwell)

Ostman: – Ало, Ярина? (Hello Yaryna?)

Ярина: – Так це я. Ти звідки дзвониш? (Yes, it is me.)

Where are you calling from?)

Ostman: – Зі Львова. (From Lviv.)

Ярина: – То ти вже у Львові? (So, you are already in Lviv?)

Ostman: – Так. А чому в тебе такий сумний голос? (Yes. But why do you sound so sad?)

Ярина: – Знаєш, мені щось недобре. Мене болить голова, щось морозить і нудить. (You know I don't feel well. I have got a headache, I am shivering and feel sick.)

Ostman: – Можливо, ти щось з'їла – і воно тобі зашкодило. (Maybe, you have eaten something and it has caused indigestion.)

Ярина: – Не знаю. (I don't know.)

Ostman: – Добре, чекай на мене! Я зараз буду у тебе. (Well, wait for me. I'll be at your place soon.)

За 20 хвилин (In twenty minutes)

Ostman: – Ось термометр. Поміряй температуру! (Here is the thermometer. Take your temperature!)

За 10 хвилин (In ten minutes)

Ostman: – Ти маєш 38 температури! Ти дуже бліда. Думаю ти отруїлася чимось. Треба викликати швидку. Нехай вони прочистять тобі шлунок. (You've got 38 degrees. You are very pale. I think it must be food poisoning. We must call for the ambulance and have your stomach cleaned.)

Ostman набирає номер 03. (Ostap is dialing number 03.)

Ostman: – Ало, швидка? Прошу приїхати на адресу: вулиця Бічна, 12/35. (Hello, ambulance service? Will you come to the address Bichna street, building № 12, flat № 35.)

Черговий лікар (Doctor on duty): – У чому справа? (What is the matter?)

Ostman: – Розлад шлунку, є підозра на легку форму отруєння. (Indigestion, there is some suspicion of a light form of food poisoning.)

Лікар: – Будемо за 15 хвилин. (We'll be at your place in 15 minutes.)

Швидка приїжджає і забирає Ярину до лікарні. (The ambulance arrives and takes Yaryna to the hospital.)

Наступного дня (The next day)

Роксоляна: – Ну й ти мене налякала. Вранці мені задзвонив Остап і каже, що ти в лікарні. Як ти? (Well, you have scared me! Ostap called me and said that you were in hospital. How are you?)

Ярина: – Нічого. Вже все добре. Я отруїлася чимось. Мені зробили промивання шлунку. Але на роботу я ні сьогодні, ні завтра ще не йду. (Not bad. I am all right now. I had food poisoning. I had my stomach pumped. But I am not going to work yet, neither today nor tomorrow.)

Роксоляна: – Звичайно. Тобі треба відпочити. (Of course, you must rest.)

Слова до діалогу

блідий, а, е – pale	(to me) (“to have done”)
(мене) болить (“боліти”) – (it) aches	(на) легку форму (З.в.; “легка форма”)
(me) (“to ache”)	light form (Acc.)
* викликати швидку – to call for the ambulance	лікар – doctor
відпочити – to have rested	(у) лікарні (М.в.; “лікарня”) – (in) the hospital (Loc.)
вранці – in the morning	*мені недобре – I am unwell
голова – head	(мене) морозить (“морозити”) – I am shivering (“to shiver”)
голос – voice	*на адресу (З.в.; “адреса”) – to the address (Acc.)
дзвониш (“дзвонити”) – you ring up (“to ring up”)	набирає (“набирати”) – he dials (“to dial”)
за + час – in +time	налякала (ж.р.; “налякати”) – frightened (f.; “to have frightened”)
забирає (“забирати”) – it takes (“to take with oneself”)	наступного дня (Р.в.; “наступний день”) – next day (Gen.)
задзвонив (ч.р.; “задзвонити”) – he called (m.; “to have called”)	Нехай! – Let!..
зашкодило (с.р.; “зашкодити”) – caused indigestion (n.; “1. to have caused indigestion 2. “to have harmed”)	ні...ні – neither ...nor
з’їла (ж.р.; “з’їсти”) – ate (f.; “to have eaten”)	* Нічого! – (here) not bad
з/зі (Р.в.) – from (Gen.)	(мене) нудить (“нудити”) – I am sick (“to be sick”)
Звідки? – Where from?	отруєння (Р.в.; “отруєння”) – (food) poisoning (Gen.)
(зі) Львова (Р.в.; “Львів”) – (from) Lviv (Gen.)	отруїлася (ж.р.; “отруїтися (О.в.)”) – had food poisoning (f.; “to have had (food) poisoning”)
(у) Львові (М.в.; “Львів”) – (in) Lviv (Loc.)	підозра на (З.в.) – suspicion of (Acc.)
(мені) зробили (“зробити”) – (they) did	

Поміряй! (“поміряти”) – (here) Take! (“to measure”)	температури (Р.в.; “температура”) – temperature (Gen.)
* міряти температуру – to take the temperature	температуру (З.в.; “температура”) – temperature (Acc.)
приїжджає (“приїжджати”) – it arrives (“to arrive”)	Чекай! (“чекати на (З.в.)”) – Wait! (“to wait for (Acc.)”)
*промивання шлунку – stomach cleaning	черговий, а, е – on duty
прочистять (“прочистити”) – they will clean (“to have cleaned”)	швидка – ambulance
* розлад шлунку – indigestion	шлунок – stomach
сумний, а, е – sad	*щось – (here) I do not know why
термометр – thermometer	щось (З.в.; “щось”) – something (Acc.)
	чимось (О.в.; “щось”) – something (Abl.)

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ЛІКАРНЯ” (“HOSPITAL”)

Лікарня – Hospital	* мати температуру – to have a fever
аналіз крові – blood tests	медбррат – nurse (m.)
ангіна – angina	медсестра – nurse (f.)
біль – pain/ache	морозити – to shiver, to have a fever
боліти – to ache	нежкити – running nose
виліковувати – to become cured	нудити – to feel sick
гоїтися – to heal	обстеження – medical examination
грип – flu	обстежувати – to check up/examine
запалення – inflammation	рана – wound
застуда – cold (n.)	рвати – to throw up
застиглися – to go down with a cold	хворий, а, е – a sick person
кабінет – surgery	хворіти – to be ill
кашель – cough	хвороба – disease
кашляти – to cough	хірург – surgeon
лікар – doctor	швидка допомога – ambulance
лікувати – to treat	

ГРАМАТИКА

The Imperative mood

The verb in the Imperative mood expresses a **request**, an **order** or an **exhortation**.

The Imperative mood can be formed in the 2nd person singular: “**ти**”, in the 2nd person plural “**ви**” and in the 1st person plural “**ми**”.

The Imperative mood can be used with both perfect verbs and imperfect verbs.

An imperfect verb in the Imperative mood expresses a request or order which concerns the present moment and is accompanied by such words as: **зараз** (now), **вже** (here and now), **негайно** (immediately)

A perfect verb in the Imperative mood expresses a request or order which concerns some moment in the future, even a very near one.

Formation of the Imperative mood

The Imperative mood of imperfect verbs is formed by adding personal endings of the Imperative mood to the stem of the verb in the 3d person singular of the Present tense: він роб-ить (he does) “роб-”, він вирішує (he decides) “вирішу-”.

The Imperative mood of perfect verbs is formed by adding personal endings of the Imperative mood to the stem of the verb in the 3d person singular of the Future tense of perfect aspect: він зроб-ить (he will do) “зроб-”, він виріш-ить (he will decide) – “виріш-”.

Here are three tables of personal endings of the verb in the Imperative mood

A. the stem of the verb ends in a consonant (and the vowel preceding it is unstressed in the infinitive):

	Imperative mood to the Present tense робити: він робить – роб-	Imperative mood to the Future tense зробити: він зробить – зроб-
ти	Роб-и!	Зроб-и!
ви	Роб-іть!	Зроб-іть!
ми	Роб-імо!	Зроб-імо!

B. the stem of the verb ends in one of the following consonants: **д, т, з, с, л, н, ң** (and the vowel preceding them is stressed in the infinitive) or **б, п, в, м, ж, ч, ш, ў, р** (and the vowel preceding them is stressed in the infinitive)

	A. заходи-ти (to come in): він заходить – заход -	B. віри-ти (to believe): він вірить – вір-
ти	Заход-ь!	Bip □!
ви	Заход-ьте!	Bip-те!
ми	Заход-ьмо!	Bip-мо!

C. the stem of the verb ends in a stressed vowel:

	Imperative mood to the Present tense читати: він чита-є – “чита-”	Imperative mood to the Future tense прочитати: він прочитає – “прочита-”
ти	Чита-й!	Прочита-й!
ви	Чита-йте!	Прочита-йте!
ми	Чита-ймо!	Прочита-ймо!

The Imperative mood for the third person

The Imperative mood for the 3d person singular “**він/вона**” and the 3d person plural “**вони**” is formed by means of the imperative words “**Нехай!/Хай!**” added to the verb in the 3d person singular or plural of the Present tense or the Future Perfect:

Він/вона робить каву. **Нехай** він/вона робить каву! (He/she is making coffee. Let him/her make coffee!)

Вони роблять каву. **Хай** вони роблять каву! (They are making coffee. Let them make coffee!)

Він/вона зробить вам каву. **Нехай** він/вона зробить вам каву! (He/she will make coffee for you. Let him/her make coffee for you!)

Вони зроблять каву. **Хай** вони зроблять каву! (They will make coffee for you. Let them make coffee for you!)

ВПРАВУЙМОСЯ!!!

¤ Вправа 1

Paraphrase the sentences using the underlined infinitives in the Imperative mood (the person is indicated in brackets), the stem of some verbs is given in brackets too:

1. Прошу замовляти щось! А. ____ (ти) щось! Б. ____ (ви) щось!

2. Прошу сідати! А. ___ (ти) будь ласка! Б. ___ (ви) будь ласка!
3. Прошу не питати мене про це! А. Не ___ (ти) мене про це! Б. Не ___ (ви) мене про це!
4. Прошу не чекати на мене! А. Не ___ (ти) на мене! Б. Не ___ (ви) на мене!
5. Прошу сказати (скаж-) мені котра година? А. ___ (ти) мені, будь ласка, котра година? Б. ___ (ви) мені, будь ласка, котра година?
6. Прошу не йти (йд-) нікуди! А. Не ___ (ти) нікуди! Б. Не ___ (ви) нікуди!
7. Прошу дивитися на мене, а не на них! А. ___ ся (ти) на мене, а не на них! Б. ___ ся (ви) на мене, а не на них!
8. Прошу не розмовляти! А. Не ___ (ти)! Б. Не ___ (ви) будь ласка!
9. Прошу мене попередити! А. ___ (ти) мене про це! Б. ___ (ви) мене про це!
10. Прошу відвідати їх! А. ___ (ти) їх! Б. ___ (ви) їх!
11. Прошу приїхати (приїд-) до мене о шостій годині! А. ___ (ти) до мене о шостій годині! Б. ___ (ви) до мене о шостій годині!

☒ Вправа 2

Paraphrase the sentences, using the underlined infinitives in the Imperative mood, remember to leave out the suffix -ва:

1. Прошу не запізнюватися! А. Не ___ ся (ти) будь ласка! Б. Не ___ ся (ви) будь ласка!
2. Прошу зарезервувати для мене номер! А. ___ (ти) для мене номер! Б. ___ (ви) для мене номер!
3. Прошу не купувати мені нічого. А. Не ___ (ти) мені нічого! Б. Не ___ (ви) мені нічого!
4. Прошу мені не телефонувати! А. Не ___ мені! Б. Не ___ (ви) мені!
5. Прошу не турбувати (disturb) мене! А. Не ___ (ти) мене! Б. Не ___ (ви) мене!

☒ Вправа 3

Put the verbs in brackets into the Imperative mood, then use them in sentences, paying special attention to the aspect of the verb (perfect/imperfect):

1. (замовляти, замовити): Зараз ___ (ти) лише одну каву! Зараз ___ (ви) лише дві кави! Потім ___ (ти) ще сік! Потім ___ (ви) ще сік!
2. (не робити, зробити): Не ___ (ти) зараз кави, я не хочу. Не ___ (ви) зараз кави, ми не хочемо! ___ (ти) каву за п'ятнадцять хвилин! ___ (ви) нам каву за п'ятнадцять хвилин!

3. (писати, написати): Вже ____ (ти) їй лист, чуєш? Вже ____ (ви) їй листа, чуєте мене? ____ (ти) їй листа завтра! ____ (ви) їй листа завтра!
4. (митися, помитися): Зараз ____ ся (ти) і йди спати! Зараз ____ ся (ви) і йдіть спати! ____ ся (ти), а потім йди спати! ____ ся (ви), а потім йдіть спати!
5. (повертати, повернути (поверн-)): Зараз ____ (ти) праворуч! Зараз ____ (ви) праворуч! Потім ____ (ти) ліворуч! Потім ____ (ви) праворуч.
6. (відпочивати, відпочити (відпочин-)): Нічого не роби, ____ (ти)! Нічого не робіть, ____ (ви)! Попрацюєш, а потім ____ (ти) трохи! Попрацюєте, а потім ____ (ви) трохи!

Вправа 4

Fill in the blanks with the particle “Хай/Нехай!” to form the Imperative mood:

1. ____ вони не запізнюються! 2. ____ він не йде до кав'янрі! 3. ____ вони мені зателефонують завтра ввечері! 4. ____ він напише їй листа! 5. ____ вона не розмовляє.

Вправа 5

Choose the correct answer according to the dialogue:

1. Звідки Остап телефонує Ярині?
А. з Києва; Б. зі Львова.
2. Чому в Ярини сумний голос?
А. бо їй недобре; Б. бо вона дивилася сумний фільм.
3. Чи Ярина мала температуру?
А. так, вона мала 38 градусів температури; Б. ні, вона не мала температури.
4. Чому Ярину боліла голова?
А. бо Ярина отруїлася чимось; Б. бо вона багато працювала.
5. Чому Ярина налякала Роксоляну?
А. бо Ярина була в лікарні; Б. бо Ярини не було вдома.

Урок 19

ДІАЛОГ

Прогноз погоди (Weather forecast)

Ярина: – Роксоляно, ти не знаєш, яка буде завтра погода? (Roksolyana, don't you know what the weather will be like tomorrow?)

Роксоляна: – Зараз подивлюся в інтернет. В інтернеті передають, що буде сонячно, вітряно, але вітер буде теплий. У першій половині дня без дощу. А у другій половині дня захмариться і можливий дощ. Температура буде 12–15° тепла. А в неділю цілий день буде ясно. (I shall have a look on the internet. On the internet they report that it will be sunny, windy, but the wind will be warm. In the first half of the day there won't be any rain. But, in the second half of the day, it will get cloudy and rain is possible. The temperature will be plus 12–15 degrees.)

Ярина: – Дякую за прогноз. (Thank you for the forecast!)

Роксоляна: – А чому ти цікавишся прогнозом на суботу-неділю? Напевне, маєш якісь плани? (And why are you interested in the weather forecast for the week-end? You must have some special plans?)

Ярина: – Так. Я іду в Карпати на вихідні. Остап запросив мене. У нього там родичі. Отож, ми матимемо де зупинитись. (Yes. I am going to the Carpathian mountains for the weekend. Ostap has invited me. He's got relatives there. So, we'll have somewhere to stay.)

Роксоляна: – Ну що ж, я рада за тебе. Знаєш, у горах завжди холодніше. Тому вдягайся тепліше. (So, I am happy for you. You know, it's always colder in the mountains. So, you do dress more warmly.)

Ярина: – Пробач, не можу з тобою довго розмовляти, бо мушу пакувати речі. (I am sorry, but I can't talk to you for long, I have to pack my things.)

Роксоляна: – Добре. Ну що ж, гарних вихідних! (Okay! Have nice holidays!)

Ярина: – Дякую! Тобі теж. Бувай! (Thank you! The same to you! Goodbye!)

Роксоляна: – Бувай! (Bye!)

Слова до діалогу

без (Р.в.) – without (Gen.)	пакувати – to pack
Вдягайся! (“вдягатися”) – Dress! (“to dress”)	передають (“передавати”) – (they) say/inform/broadcast
(на) вихідні (З.в.; “вихідні”) – (for) the weekend (Acc.)	(у) першій половині (М.в.; “перша половина”) – (in) the first half (Loc.)
вітер – wind	погода – weather
вітряно – it is windy	подивлюся (“подивитися”) – I shall look (“to have looked”)
Гарних вихідних! (Р.в.мн.; “гарні вихідні”) – Nice weekend! (Gen.pl.)	Пробач! (“пробачати”) – Excuse me!
(у) горах (М.в., мн.; “гори”) – (in) the mountains (Loc.; pl.)	(“to excuse/forgive”)
градусів (Р.в., мн; “градус”) – degrees (Gen.pl.; “degree”)	прогноз – forecast
дня (Р.в.; “день”) – day (Gen.)	прогнозом (О.в.; “прогноз”) – forecast (Abl.)
(без) дощу (Р.в.; “дощ”) – (without) rain (Gen.)	речі (мн. “річ”) – things (pl.; “thing”)
(у) другій половині (М.в.; “друга половина”) – (in) the second half (Loc.)	родичі – parents
завжди – always	сонячно – it is sunny
запросив (ч.р.; “запросити”) – invited (m.; “to invite”)	теплий, а, е – warm
захмариться (“захмаритися”) – it will become cloudy (“to become cloudy”)	тепла (Р.в.; “тепло”) – warmth (Gen.)
зупинитися – to stay/stop	тепліше (“тепло”) – more warmly (“warmly”)
(в) інтернет (З.в.; “інтернет”) – (into) the internet (Acc.)	тому – that is why
(в) інтернеті (М.в.; “інтернет”) – (in) the internet (Loc.)	у (М.в.) – in (Loc.; “place”)
(у) Карпати (З.в.; “Карпати”) – (to) the Carpathians (Acc.;)	у (З.в.) – in (Acc.; “direction”)
можливий, а, е – possible	у (Р.в.) – in someone’s possession/someone has (Gen.)
на (З.в.) – for (Acc.)	у нього (Р.в.; “він”) – he has (Gen.; “he”)
отож – so	холодніше (“холодно”) – more coldly (“coldly”)
	цікавишся (“цикавитися (О.в.)”) – you are interested (“to be interested (Abl.”)
	цілий, а, е – whole
	ясно – it is clear

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ГЕОГРАФІЯ” (“GEOGRAPHY”)

Клімат – Climate
гарячий – hot

лагідний – mild
помірний – temperate

День – Day	мороз – frost
похмурий – cloudy/overcast	небо – sky
світлий – light	падати (про дощ/сніг) – to fall (of rain/snow)
Природа – Nature	світити – to shine
бліскавка – lightning	сніг – snow
бліскати – to flash (of lightning)	сонце – sun
вітер – wind	спека – heat
град – hail	туман – fog
гриміти – to thunder	хмара – cloud
грім – thunder	Географія – Geography
дощ – rain	гора – mountain
дути – to blow	земля – ground/land
замерзати – to freeze	море – sea
захмарюватися – to become cloudy	озеро – lake
злива – downpour	океан – ocean
лити – to pour	ріка – river
лід – ice	

Вирази (Expressions)

–5 (п'ять градусів нижче нуля = мінус п'ять градусів = п'ять градусів морозу) – (5 degrees below zero = minus 5 degrees = “five degrees of frost”)

+5 (п'ять градусів вище нуля = плюс п'ять = п'ять градусів тепла) – (five degrees above zero = plus five = “five degrees of warmth”)

ГРАМАТИКА

Speaking about weather

In Ukrainian when speaking about weather we use:

1. *adverbs, which form adverbial sentences:*

Сьогодні тепло. (It is warm today.) Вчора було холодно. (It was cold yesterday.) Завтра буде гаряче. (It will be hot tomorrow.)

2. *nouns, which form noun sentences:*

Сьогодні вітер! (“There is wind today”/It is windy!) Вчора не було сонця. (“There was no sun yesterday.”/It was not sunny.) Завтра буде мороз. (“There will be frost tomorrow”/It will be frosty.)

3. *verbs denoting natural phenomena “світами” (“to get light”), смерками (“to get dark”), захмарюватися (“to become cloudy”)* which are used in the 3d person singular neuter with no pronoun:

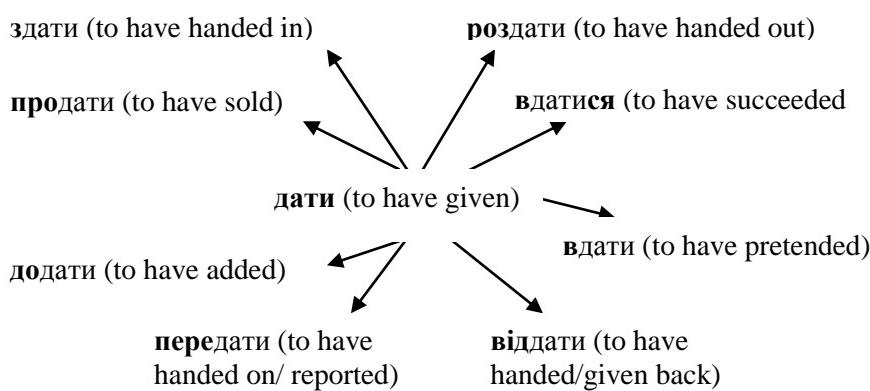
Взимку швидко смеркає. (It gets dark early in winter.) Вже смерклю. (It has got dark.) Влітку рано світає. (It gets light early in summer.)

Prefixes and the verb

In Ukrainian a verb can form “a branching tree” of derivative verbs, by adding some prefixes to the “root verb” (a verb without any prefix, see Lesson 5). When adding a certain prefix to a verb the derivative may acquire quite a different meaning from that of its root: давати (“to give”) – продавати (“to sell”, though “selling” is a certain form of giving sth. away) *Advice:* When learning “a root verb”, it is useful to learn the derivatives of that verb as well.

The root verb “дати” and its derivatives

Here is a schematic presentation of “the root verb” – “дати” and its derivatives.

Conjugation of the irregular verb “дати” in the Future Perfect

я дам	МИ дамо
ти даси	ви дасьте
він, вона, воно дастъ	вони дадуть

The prefix “пере-”

The prefix “пере-”, besides its grammatical meaning of perfectiveness, also denotes a repeated action:

питати (to ask) – **перепитати** (to ask one more time/again),

робити (to do) – **переробити** (to re-do).

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Turn the following phrases into:

A. *adverbial sentences:*

1. теплий день: Надворі ____.
2. холодний день: Надворі сьогодні ____.
3. мокрий день: Надворі сьогодні ____.
4. Сухий день: Надворі сьогодні ____.
5. ясний день: Сьогодні дуже ____.

B. *noun sentences using one of the following nouns: мороз, дощ, вітер, сонце:*

1. Надворі дуже холодно. Є ____.
2. Небо захмарилося. Буде ____.
3. Надворі спокійно? Ні є ____.
4. Сьогодні похмурий день. Немає ____.

☒ Вправа 2

Fill in the blanks with one of the following verbs **писати, робити, вдягнутися, дзвонити, читати**, adding to them the prefix “**пere-**”:

1. Цю роботу треба ____.
2. Цей лист треба ____.
3. Ти цілий мокрий, тобі треба ____.
4. Я мушу ____ цю книжку знову.
5. Я мушу ____ їй ввечері.

☒ Вправа 3

Use one of the following derivative verbs according to the meaning: **віддати, передають, Передай! (2), додала, вдала, здати, роздав, проплати, вдалося:**

1. Він каже нам ____ нашу стару машину і купити собі нову.
2. Я даю тобі свою книжку. Але не забудь ____ мені її завтра.
3. Ти будеш бачити її завтра? Так. Тоді я прошу тебе: ____ їй листа від мене!
4. Вона була дуже незадоволена і ___, що вже більше ніколи не хоче його бачити.
5. Вона ___, що мене не бачила. Хоча я добре знаю, що вона мене бачила.
6. Мені ____ зробити цю роботу вчасно.
7. По телебаченню (On the TV) ___, що завтра буде гарна погода.
8. Викладач ____ студентам їхні роботи.
9. Викладач каже студентам ____ роботи.
10. Ти будеш бачити її сьогодні? Так. Тоді ____ їй, будь ласка, цю книжку!

☒ Вправа 4

The underlined words in the sentences below contain a mistake, correct it, please:

1. Котре сьогодні число? Сьогодні двадцять восьмого серпня. 2. Вона думає про вистава, що бачила вчора. 3. Я закінчу роботу о шоста година. 4. Я милюся холодна водою. 5. Мені потрібна його номер телефону. 6. Вони люблять одне одним. 7. Чому ти не зробила мені кава? 8. Вони додали свою стару машину і купили себе нову. 9. Вчитель каже: Читаєте цей текст ще раз! 10. У гори холодно. 11. В ній ніхто немає вдома. 12. На вона гарна сукня. 13. Вони хочуть ще трохи заговорити. 14. Цей лист не добрий, його треба написати. 15. Мене подобається Тарас. 16. Вона має два роботи. 17. Що ти робив завтра? 18. Вона дуже любить свій холопця. 19. Сьогодні дуже холодний.

Вправа 5

Choose the correct answer according to the content of the dialogue:

1. Звідки Роксоляна знає прогноз погоди?

А. вона читає його в інтернеті; Б. вона слухає його по телебаченню.

2. Коли буде дощ завтра?

А. у першій половині дня; Б. у другій половині дня.

3. Якою буде погода у неділю?

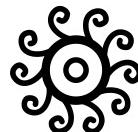
А. у неділю буде ясно та сонячно; Б. у неділю буде дуже холодно.

4. Куди Ярина іде на вихідних?

А. на село; Б. у Карпати.

5. Де там зупиняється Ярина та Остап?

А. у готелі; Б. в Остапових родичів.

Урок 20

ДІАЛОГ

Перепитуючи про все ще раз...
(Checking everything once more...)

Ярина: – Остапе, я телефоную, щоб ще раз про все тебе перепитати. (Ostap, I am calling to check everything once more.)

Ostap: – Що ти хотіла перепитати? (What is it you wanted to ask me?)

Ярина: – Отже, завтра ми зустрічаємося о 8.30 на Приміському вокзалі біля віконечка першої каси. (So, tomorrow we are meeting at 8.30 at the Prymiskyy railway-station by the ticket office number 1.)

Ostap: – Так, все правильно. (Yes, that is right.)

Ярина: – Електричка відбуває о 8.45. Так? (The train leaves at 8.45. Is that right?)

Ostap: – Так. (Yes.)

Ярина: – Ну що ж, здається, нічого не забула. (Well, looks like I've got everything right.)

Ostap: – Ага, не забудь ще одне! (Oh, yes, don't forget one more thing!)

Ярина: – Так, що? (Yes, what is it?)

Ostap: – Наставити годинник! (To set up the clock!)

Ярина: – Не смійся з мене! (Don't laugh at me!)

Ostap: – Я не сміюся. Я цілком серйозно. (I am not laughing. I am absolutely serious.)

Ярина: – Ну добре, все, бувай! (Bye!)

Ostap: – На добрінч! Гарних снів тобі! (Good night! Sweet dreams to you!))

Ярина: – Тобі теж! (To you too!)

Слова до діалогу

Ага! – exclamation used when suddenly remembering sth. | (near) the desk (Gen.; literally “little window”)

біля (P.v.) – near (Gen.) | все – all

(біля) віконечка (P.v.; “віконечко”) – | Гарних снів! (P.v., мн.; “гарні сни”) –

Sweet dreams! (Gen.pl.)	правильно – that is right
електричка – short-distance train	(на) Приміському вокзалі (M.v.;
здається (“здаватися”) – it seems (“to seem”)	“Приміський вокзал”) – (at) the Local Railway station (Loc.)
Не забудь! (“забути”) – Do not forget!	серйозно – seriously
(“to have forgotten”)	сміюся (“сміятися”) – I am laughing
Не смійся! (“сміятися з (Р.в.”) – Do not laugh! (“to laugh” at (Gen.))	(“to laugh”)
отже – so	ще одне – one more thing
перепитати про (З.в.) – to ask again about (Acc.)	ще раз – one more time
	цілком – completely/wholly

ДОДАТКОВІ СЛОВА

Дієслова, що виражають “думку” – Verbs expressing “thought”

Imperfect form

думати (to think)
нагадувати (to remind)
пам'ятати (to remember)
при/згадувати (to recollect)
розуміти (to understand)

Perfect form

подумати (to have thought)
нагадати (to have reminded)
запам'ятати (to have remembered)
при/згадати (to have recollected)
зрозуміти (to have understood)

Дієслова “мовлення” – Verbs of speech

Imperfect aspect

відповідати (to answer)
говорити (to speak)
казати (to say)
кричати (to shout)
мовчати (to keep silence)
питати (to ask)
пояснювати (to explain)
розвомляти (to talk)
розвідати (to tell)
шепотіти (to whisper)

Perfect aspects

відповісти (to have answered)
поговорити (to have spoken)
сказати (to have said)
крикнути (to have shouted)
промовчати (to have kept silence)
запитати (to have asked)
пояснити (to have explained)
порозмовляти (to have talked)
розвісти (to have told)
прошепотіти (to have whispered)

Дієслова "руху" – Verbs of movement

вийти (to have come out)

прийти (to have come)

підійти (to have come up)

йтися (to go)

зайти (to have come in)

відійти (to have gone off/away)

бігти (to run)

вибігти (to have run out)

відбігти (to have run off/away)

збігти (to have run down)

підбігти (to have run up to)

прибігти (to have come running)

повзти (to crawl)

виповзти (to have crawled out)

відповзти (to have crawled off/away)

підповзти (to have crawled up)

пріповзти (to have come crawling)

сповзти (to have crawled down)

лізти (to climb)

вилизти (to have climbed up)

злізти (to have climbed down)

прилізти (to have come climbing)

плисти (to swim)

виплисти (to have swum out)

відплести (to have swum off/away)

підплести (to have swum up to)

пріплести (to have come swimming)

летіти (to fly)

вилиетіти (to have flown out)

відлетіти (to have flown off/away)

прилетіти (to have come flying)

ГРАМАТИКА

The Adverbial Participle

In Ukrainian there are two forms of the adverbial participle: the Imperfect Adverbial Participle and the Perfect Adverbial Participle.

The Imperfect Adverbial Participle

The Imperfect Adverbial Participle is formed by adding the participial

ending **-чи** to the stem of the verb in the **3d person plural of the Present tense:**

читати (to read): вони чита-ють (they read) – читаю-**чи** (reading)

йти (to go) – вони йд-уть (they are going/go) – йду-**чи** (going)

робити (to do) – вони робл-ять (they are doing/do) – робля-**чи** (doing)

The use of the Imperfect Adverbial Participle

The Adverbial Participle of imperfect aspect denotes an action which coincides in time with another action and has time or cause relations with it:

Працюючи, вона слухала музику. (Коли вона працювала, вона слухала музику) – When working she was listening to music. (When she was working she was listening to music.) – *time relation of simultaneous actions*

Будучи змученою, вона хотіла спати. (Тому що вона була змучена, вона хотіла спати.) – Being tired she felt sleepy. (Because she was tired she felt sleepy.) – *cause relation*

The Perfect Adverbial Participle

is formed by adding the participial ending **-ши** to the stem of the verb in the **3d person singular masculine of the Past Perfect:**

прочитати (to have read) – він прочитав (he read/has read) – прочитавши (having read)

піти (to have left/gone) – він пішов (he has left/left) – пішовши (having left)

зробити (to have done) – він зробив (he has done) – зробивши (having done)

The use of the Perfect Adverbial Participle

The Perfect Adverbial Participle denotes an action which precedes another action and has time or cause relations with it:

Попрацювавши, вона слухала музику. (Після того як вона попрацювала, вона слухала музику) – Having worked for some time, she was listening to music. (After she had worked for some time, she was listening to music.) – *time relation of sequence*

Випивши каву пізно ввечері, вона не могла спати. (Тому що вона випила каву пізно ввечері, вона не могла спати.) – Having drunk a (cup of) coffee late in the evening, she was unable to fall asleep. (Because she had drunk a (cup of) coffee late in the evening, she was unable to fall asleep.) – *cause relation*

Note 1

Reflexive verbs used as adverbial participles change the reflexive particle “**ся**” to “**сь**”: дивитися – вони дивляться – дивлячись; подивитися – він подивився – подививши**сь**.

Note 2

Clauses with adverbial participles are typical of written style, in speech adverbial subordinate clauses prevail.

ВПРАВУЙМОСЯ!!!

☒ Вправа 1

Use the underlined verbs as the Imperfect Adverbial Participle (of time):

1. Вона пила каву і читала газету. ____ каву, вона читала газету
2. Ми йшли вулицею і розмовляли. ____ вулицею, ми розмовляли.
3. Вона дивилася телевізор і їла. ____ телевізор, вона їла.
4. Вона купувала сукню і думала чи та їй пасує. ____ сукню, вона думала чи та їй пасує.
5. Він повертається додому і думав про свою роботу. ____ додому, він думав про свою роботу.
6. Він працював і слухав музику. ____, він слухав музику.
7. Я виходила з автобуса і зачепилася за сходинку. ____ з автобуса, я зачепилася за сходинку.
8. Вона снідала і слухала новини. ____, вона слухала новини.
9. Вона сиділа в парку і читала книжку. ____ у парку, вона читала книжку.
10. Він розмовляв по телефону і посміхався. ____ по телефону, він посміхався.

☒ Вправа 2

Use the underlined verbs as the Imperfect Adverbial Participle (of cause):

1. Ми любимо театр і часто туди ходимо. ____ театр, ми часто туди ходимо.
2. Вони мають родичів у Карпатах і часто туди їздять. ____ родичів у Карпатах, вони часто туди їздять.
3. Він не чув, що вона каже, і перепитав її ще раз. Не ____, що вона каже, він перепитав її ще раз.
4. Він запізнюювався на роботу і мусив викликати таксі. ____ на роботу,

він мусив викликати таксі.

5. Він не знав її номера телефону і не міг зателефонувати їй. Не ____ її номера телефону, він не міг зателефонувати їй.

☒ Вправа 3

Use the underlined verbs as the Perfect Adverbial Participle (of time):

1. Вона відвідала бабцю і діда, а потім поїхала додому. ____ бабцю і діда, вона поїхала додому.
2. Вона прочекала на автобус пів години, а потім пішла пішки. ____ на автобус пів години, вона пішла пішки.
3. Він написав лист, а потім пішов на пошту. ____ лист, він пішов на пошту.
4. Вона випила каву, подякувала і вийшла. ____ каву, вона подякувала і вийшла.
5. Ми закінчили роботу, а потім пішли гуляти. ____ роботу, ми пішли гуляти.
6. Вони повечеряли, а потім дивилися фільм. ____, вони дивилися фільм.
7. Автобус проїхав дві зупинки, а потім поламався. ____ дві зупинки, автобус поламався.
8. Я замовила каву і почала читати газету. ____ каву, я почала читати газету.
9. Він сказав до побачення і вийшов. ____ до побачення, він вийшов.
10. Тарас прибув до Києва і зразу поїхав до готелю. ____ до Києва, Тарас зразу поїхав до готелю.

☒ Вправа 4

Use the underlined verbs as the Perfect Adverbial Participle (of cause):

1. Він прослав і запізнився на роботу. ___, він запізнився на роботу.
2. Ми не наставили годинника і проспали. Не ____ годинника, ми проспали.
3. Вона не поснідала і була голодна. Не ___, вона була голодна.
4. Я залишив мобільний вдома і не міг передзвонити тобі. ____ мобільний вдома, я не міг передзвонити тобі.
5. Вона побачила, що він її не слухає і вже більше нічого не говорила. ___, що він її більше не слухає, вона вже більше нічого не говорила.

☒ Вправа 5

The underlined words in the sentences below contain a mistake, correct it, please:

1. Остап, куди ти йдеш? 2. Я любу тебе. 3. Вона читає багато книжки.
4. Вони дивяться через вікно. 5. Я не знаю йому. 6. Я ходу на роботу щодня.
7. Вони йдуть машиною в гори. 8. Я милюся мило. 9. В книжка багато тексти.
10. Вистава був довга. 11. На яку вулицю ваша робота?
12. Він не любить ніхто. 13. Хай (ви) читаєте! 14. Кому ти купуєш квіти? Себе. 14. Я вийшла в крамницю. 15. Вона розмовляє зі студентів.

❖ Вправа 6

Choose the correct answer according to the dialogue:

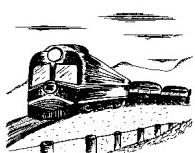
1. Де Остап та Ярина завтра зустрічаються?
А. у місті; Б. на Приміському вокзалі.
2. О котрій годині Остап та Ярина зустрічаються?
А. о дев'ятій годині; Б. о пів на дев'яту.
3. О котрій годині відбуває електричка?
А. о восьмій сорок п'ять; Б. о дев'ятій.
4. Що просить Остап Ярину не забути?
А. о котрій годині відбуває електричка; Б. наставити годинник.
5. Що каже Остап Ярині на кінець?
А. Добранич! Б. До завтра!

УРОК 21

ДІАЛОГ

У Карпатах (In the Carpathians)

Ярина: – Привіт. Ти вже давно чекаєш? (Hello! Have you been waiting for a long time?)

Остап: – Ні, може, якісь 10 хвилин. А ось і наш потяг. (No, maybe ten minutes. Here comes our train.)

Вони заходять у потяг. Потяг рушає. (They get on the train. The train leaves.)

Остап: – Ти знаєш, я завжди любив подорожувати, просто їхати кудися. А ти? (You know, I've always liked travelling, just going somewhere. What about you?)

Ярина: – Я теж. Іду, дивлюся через вікно і думаю, а які люди живуть там? У кожного своє життя. Інколи думаю, а що якби я там жила? (Me too. Travelling and looking out of the window and wondering what kind of people live there. Everyone with their own life. Sometimes I wonder what it would be like if I lived there?)

За три години (In three hours)

Остап: – Ось ми і приїхали. Тут ми сходимо. Я перший. (We have arrived. We are getting off here. I (will go) first.)

Остап піддає руку і допомагає Ярині зійти. (Ostap extends his hand and helps Yaryna to get off.)

Остап: – Тепер ми мусимо йти пішки десь 15 хвилин. Ти не дуже змучена? (Now, we must walk for about fifteen minutes. You are not too tired?)

Ярина: – Ні, зі мною все гаразд. (No, I am okay.)

За три години (In three hours)

Остап: – А тепер я б хотів, щоб ми пішли на прогулку в гори. (Now, I would like us to go for a walk in the mountains.)

Ярина: – О, залюбки. (Oh, with pleasure.)

Остап: – Дай руку, бо ми мусимо підійматися догори, і тобі може бути тяжко, якщо ти не звикла до довгих прогулок. (Give me your hand, because we'll have to go up, and it may be hard for you if you are not used to long walks.)

Ярина: – Остапе, я чую шум води? Поблизу десь є водоспад? (Ostap, I

can hear the noise of water. Is there a waterfall nearby?)

Ostman: – Так. Ми йдемо туди. (Yes, we are going there.)

Ярина (захоплено): – Яка краса! (How beautiful!)

Ostman: – Я дуже люблю це місце. (I like this place very much.)

Ярина: – Тут справді надзвичайно гарно. (It's really beautiful here.)

Ostman: – Знаєш, я хотів, щоб ти побачила це місце. (You know, I wanted you to see this place.)

Ярина: – Справді? (Did you?)

Ostman: – Так. I знаєш чому? (Yes. And do you know why?)

Ярина: – Чому? (Why?)

Ostman: – Бо ти мені дуже подобаєшся і, навіть більше, я кохаю тебе!

(Because I like you very much, and even more, I love you.)

Ярина: – Кохаєш? (You love me?)

Ostman: – Так ... (Yes ...)

Слова до діалогу

(через) вікно (З.в.) – (across) the window (Acc.)

води (Р.в.; “вода”) – water (Gen.)

водоспад – waterfall

(у) гори (З.в., мн.; “гора”) – (into) the mountains (Acc.,pl.)

Дай! (“дати”) – Give! (“to have given”)

десь – somewhere

(до) довгих прогулянок (Р.в., мн.; “довгі прогулянки”) – (to) long walks (Gen.,pl.)

догори – upwards

допомагає (“допомагати”) – (he) helps (“to help”)

живуть (“жити”) – they live (“to live”)

жила (“жити”) – lived (f., “to live”)

життя – life

за + час (З.в.) – in + time (Acc.)

залишки – with pleasure

звикла (“звикнути до (Р.в.)”) – got used (f.; “to have got used to (Gen.)”)

зійти – to have got off (literally “to have come down”)

змучений, а, е – tired

інколи – sometimes

кохаю (“кохати”) – I love (“to love”)

кохаєш (“кохати”) – you love (“to love”)

кудись – somewhere

місце – place

люди – people

навіть більше – even more

надзвичайно – extremely

підійматися – to go up

пішли (мн., “піти”) – went (pl.; “to go”)

побачила (ж.р., “побачити”) – saw

(f.; “to see”)

поблизу – nearby

подає (“подавати”) – (he) extends (“to extend”)

* подавати руку – to extend one’s hand
подобаєшся (мені) (“подобатися”) – I like you (“to like”)

подорожувати – to travel	хвилин (Р.в., мн.; “хвилина”) – minutes
помагає (“помагати”) – (he) helps (“to help”)	(Gen.,pl.)
(на) прогулянку (З.в.; “прогулянка”)	чекаєш (“чекати”) – you are waiting
– (for) a walk (Acc.)	(“to wait”)
рушає (“рушати”) – it starts moving	Чому? – Why?
(“to start moving”)	чую (“чути”) – I hear (“to hear”)
сходимо (“сходити”) – we are getting off (“to get off”)	шум – noise
тепер – now	щоб – so that
тяжко – hard	Яка краса! – How beautiful it is!
у кожного (Р.в.; “кожний”) – everyone has (Gen.)	(literally: What beauty!)
	якби – if (requires the use of past forms)
	якихось (Р.в.,мн.; “якісь”) – some (Gen., pl.)

ДОДАТКОВІ СЛОВА ДО ТЕМИ “ПОЧУТТЯ” (“FEELINGS”)

Почуття – Feelings

відчувати – to feel	ненависть – hatred
зрада – 1. betrayal 2. adultery	ревнощі – jealousy
зраджувати – to betray	ревнувати – to feel jealousy/be jealous
кохання – love (of people only)	роздюбіти – to fall out of love
кохати – to love (of people only)	Прикметники – Adjectives
покохати – to fall in love	милій, а – dear
любити – to love	любий, а – dear
полюбити – to take to/to like/to begin to love	коханий, а – beloved
любов – love	Звертання – Forms of address
ненавидіти – to hate	Мое серденько – My little heart

Мое серденько – My little heart
Моя пташко – My little bird

Моя квітко – My flower

ГРАМАТИКА

The Conditional mood

The verb in the Conditional mood denotes a **desired action** as opposed to a real one. The Conditional mood is formed by adding the conditional particle “б” (if the preceding sound is a vowel) or “би” (if a preceding sound is a

consonant) to the verb in the Past Perfect or Imperfect.

Here is a table of the Conditional mood of the verbs „робити”

the Past Imperfect робити (to do)		the Past Perfect зробити (to have done)	
я робив би	ми робили б	я зробив би	ми зробили б
я робила б		я зробила б	
ти робив би	ви робили б	ти зробив би	ви зробили б
ти робила б		ти зробила б	
він робив би	вони робили б	він зробив би	вони зробили б
вона робила б		вона зробила б	
воно робило б		воно зробило б	

Note

The particle “**б/би**” is moveable, and most often it follows either the subject or the predicate.

The imperfect verb versus the perfect verb in the Conditional mood

An imperfect verb in the Conditional mood denotes a repeated/recurrent action: Я б ходила до кав'яні щодня. (I would go to a café every day.)

A perfect verb in the Conditional mood denotes a single/concrete action: Я б пішла до кав'яні сьогодні ввечері. (I would go to a café this evening.)

The use of the Conditional mood

The Conditional mood is used:

1. in conditional sentences introduced by the conjunction “якби” (if)

As the conjunction “якби” contains the conditional particle “**би**”, the verb following it is used without this particle:

Якби він мені писав частіше, я була б дуже рада. (If he wrote to me more often, I would be happy.)

Якби він мені написав, я була б дуже рада. (If he had written to me, I would be/have been very happy.)

Note

The conditional conjunction “якщо” (“if”) denotes a real action:

Якщо ти мені напишеш, я буду дуже рада. (If you write to me, I shall be very happy.)

2. in objective sentences introduced by the prepositions “щоб/щоби”

(that/so that).

As the conjunction “**щоб**” contains the conditional particle “**б**”, the verb following it is used without it:

Я дуже хочу, щоб ми пішли до театру. (I would like us to go to the theater.)

The conjunction “**щоб**” is used after verbs expressing:

request, order: казати (to say/tell), наказувати (to order), пропонувати (to suggest), просити (to ask)

wish/desire: хотіти (to want), бажати (to wish), прагнути (to desire)

necessity: необхідно (it is necessary), потрібно (one needs/musts), бажано (it is preferable/desirable)

Note

Do not confuse the conditional conjunction “**щоб**” with the objective conjunction “**що**”. The latter is used to denote a real action:

Я кажу, що він сидить вдома. (I say that he is staying at home.)

Я кажу, щоб він сидів вдома. (I tell him to stay at home. Or “I say that he should stay at home”.)

Time in the Conditional mood

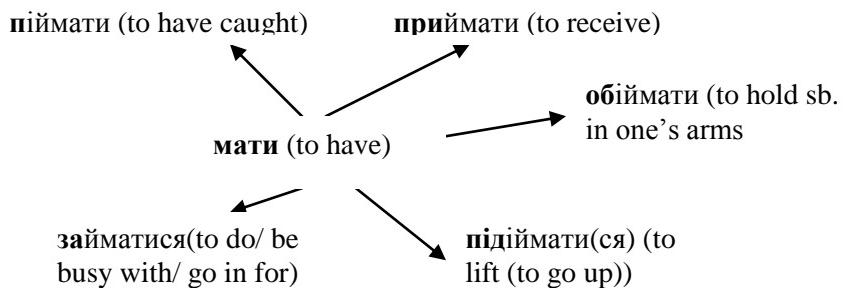
Time in the Conditional mood is not very important, so an adverbial modifier of time will show us whether the action expressed by a verb refers to the past, present or future:

Якби вона до мене прийшла вчора в гості, я б була дуже рада. (If she had come over to my place yesterday, I would have been very happy.)

Якби вона прийшла до мене сьогодні/завтра в гості, я була б дуже рада. (If she came over to my place today/tomorrow, I would be very happy.)

The root verb “мати” and its derivatives

Here is a schematic presentation of the root verb “**мати**” and its derivatives:

Note

The perfect form of the verb “**мати**” is the stem “**-няти**”: виймати (to take out) – вийнятти (to have taken out), приймати (to receive) – прийнятти (to have received), займати (to occupy) – зайнятти (to have occupied) etc.

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Put the verbs in brackets into the Conditional mood:

1. Я прошу, щоб вона мені (зателефонувати) ввечері. 2. Ти просиш, щоб ми не (запізнюватися), а сам (you yourself) запізнюються. 3. Він просить, щоб я (купити) йому квиток. 4. Вона просить, щоб ми (піти) з нею до кав’янрі. 5. Ми просимо, щоб ви (прийти) до нас у гості. 6. Чому ви просите, щоб вони вас (відвідати)? 7. Вони просять, щоб вона (писати) їм частіше.

☒ Вправа 2

Put the underlined verbs into the Conditional mood replacing the conjunction “**що**” for the conjunction “**щоб**”, as in the example:

Він каже, що вона не запізнюються на роботу. (He says she is never late for work.)

Він каже, щоб вона не запізнювалася на роботу. (He tells her not to be late for work.)

1. Він каже, що вона пише лист. 2. Вона каже, що він її зателефонує ввечері. 3. Він каже, що вона відпочиває. 4. Він каже, що вони зустрічаються на вокзалі. 5. Тарас каже, що Ярина їде з ним у Карпати.

❖ Вправа 3

Use the verbs in brackets in the Conditional mood filling in the blanks with the particles “**б/би**”:

1. Якби ти (бути) вільна в неділю, ми (могти) ____ піти до театру.
2. Якби вона не (бути) змучена вчора, вона (піти) ____ з тобою гуляти.
3. Якби я не (поспішати), я (запізнитися) ____ . 4. Якби завтра (бути) гарна погода, ми (поїхати) ____ у гори. 5. Якби ти (бути) закрила торбину, тобі не (вкрасти) ____ гаманця. 6. Якби ми (сісти) на таксі, ми (бути) ____ вже на вокзалі. 7. Якби я не (забути) мобілку, я ____ тобі (подзвонити). 8. Якби я не (випити) кави, я ____ (хотіти) спати. 9. Якби вони (мати) час, вони ____ (відвідати) тебе завтра. 10. Якби продавець (мати) решту, я не (мусити) ____ розмінювати гроші в банку.

❖ Вправа 4

Put the underlined verbs into the Conditional mood replacing the conjunction “**якщо**” for the conjunction “**якби**” and filling in the blanks with the particles “**б/би**”:

1. Якщо він запізниться на роботу, директор буде ____ не задоволений.
2. Якщо ти матимеш завтра час, заходь до мене в гості. 3. Якщо вона не поміряє цієї сукні, вона ____ не знатиме, чи та їй личить. 4. Якщо вона прочитає цю книжку до завтра, вона ____ мені її дасть. 5. Якщо Тарас запросять мене в Карпати на вихідні, я пойду ____ з ним. 6. Якщо я не замовлю квиток, я не матиму ____ де зупинитись. 7. Якщо ти не працюватимеш багато, ти не знатимеш ____ добре української мови. 8. Якщо ти завтра її будеш бачити, то скажи їй нехай мені подзвонить. 9. Якщо мені вдастся зробити цю роботу вчасно, я буду ____ дуже рада. 10. Якщо я їхатиму до Києва, я ____ замовлю кімнату в готелі.

❖ Вправа 5

Fill in the blanks with one of the following verbs: **Підіймай!, підіймаємося, обійняла, займається, приймаю, піймали:**

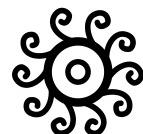
1. Сьогодні в мене уродини і я ____ гостей. 2. Злодій вкрав гаманця, але його ____ . 3. Він вже три роки ____ спортом. 4. Не ____ тяжкого (heavy)! 5. Ми ____ ще на гору. 6. Мама ____ і поцілуvala сина.

❖ Вправа 6

Choose the correct answer according to the dialogue:

1. Скільки часу Остап вже чекав на вокзалі, коли приїхала Ярина?
А. десять хвилин; Б. десь десять хвилин.
2. Хто зійшов перший з потяга?

- А. Остап; Б. Ярина.
3. Куди Остап та Ярина пішли на прогулянку?
- А. у гори; Б. у місто.
4. До якого місця вони прийшли?
- А. до ріки; Б. до водоспаду.
5. Що сказав Остап Ярині біля водоспаду?
- А. що вона дуже гарна; Б. що він її кохає.

Урок 22

ДІАЛОГ

На роботі (At work)

Директор: – Ярино, о 3 годині в нас екскурсія Львовом для групи туристів з Франції. (Yaryna, at 3 o'clock we are having a tour of Lviv for a group of tourists from France.)

Ярина: – Добре! (Okay!)

O 3-ій годині в центрі (In the center, at 3 o'clock)

Ярина: – Шановні Пані та Панове, вітаємо вас у місті Львові! Символом нашого міста є Лев. Тому в цьому місті так багато кам'яних левів. Король Данило, що правив у цьому краї у 12 столітті, мав сина Лева і назвав це місто на його честь. Місто Львів одне з найгарніших міст України. І як кожне старе місто має свою історію, свої звичаї, свій дух. Сподіваюсь, що нам вдасться відчути цей особливий дух міста. Просто перед нами Львівський Оперний театр. Якісь сто років тому по бруківці було чути цокіт коней. То під'їжджали карети з панством до Опера.

Зараз ми почнемо знайомитися із ще однією особливістю та окрасою Львова – Львівськими церквами, яких у місті багато і кожна з них особлива.

І завершимо нашу екскурсію відвідинами кав'яні. Бо особливістю Львів'ян є те, що вони дуже люблять каву. А ще більше ходити до кав'яні та спілкуватися за філіжанкою пахучої кави. І якщо вас запрошують на каву, то часто це може бути добрим початком нової пригоди, яких стіни цього міста знають, ой як багато! Просто вслушайтесь до того, що вони шепочуть!

(Dear Ladies and Gentlemen, we welcome you to the town of Lviv. The symbol of our town is the Lion. That is why there are so many statues of stone lions here. King Danylo, who ruled in this country in the 12th century, had a son called Lev (Lion), so he called the town after him. The town of Lviv is one of the most beautiful towns in Ukraine. And as every old town, it has its own history, its traditions and its spirit. I hope we shall be able to feel this special spirit of the town. Right before us there is Lviv Opera House. Some hundred years ago one could hear the clatter of horses on the

cobbled road. These were the coaches with the aristocracy coming up to the Opera House.

In a while we shall see another of Lviv's particular features and attractions, which is its churches, of which there are many in the town, and each one is very special.

And we shall finish our tour by going to a kavyarnya. Because one typical feature of the inhabitants of Lviv is that they like coffee very much. Moreover, they like going to a kavyarnya and talking over a cup of aromatic coffee. And if you are invited to have a cup of coffee, it can often be the good beginning of a new adventure, about which the walls of this town know so much. Just listen in to what they are whispering!)

Слова до діалогу

бути (О.в.) – to be (Abl.)	* за філіжанкою (О.в.; “філіжанка”) –
відвідинами (О.в., мн.; “відвідини”) – visit (Abl.,pl.)	over a cup of coffee (Abl.; “філіжанка” “cup only for drinking coffee”)
відчути – to feel/perceive	звичаї (З.в.,мн.; “звичай”) – traditions
вітаємо (“вітати”) – 1. to welcome/greet	(Acc.; pl.)
2. to congratulate	знайомитися з (О.в.) – to get acquainted with (Abl.)
Вслушайтесь! (“вслухатися до (Р.в.)”)	історію (З.в.; “історія”) – history (Acc.)
Listen in! (to listen in to (Gen.))	кам'яних левів (Р.в.; “кам’яні леви”) – stone lions (Gen.)
(для) групи (Р.в.; “група”) – (for) a group (Gen.)	карети (мн.; “карета”) – coaches (pl.)
(у) дванадцятому столітті (М.в.;	коней (Р.в., мн; “коні”) – horses (Gen.;
“дванадцяте століття”) – (in) the twelfth century (Loc.)	pl.)
для (Р.в.) – for (Gen.)	король – king
добрим початком (“О.в.”; “добрий початок”) – good beginning (Abl.)	Лев – Lion
дух – spirit	Львівський Оперний театр – Lviv Opera House
експурсія по (М.в.) – excursion at (Loc.)	(з) львівськими церквами (О.в.,мн; “львівська церква”) – (with) Lviv churches (Abl.,pl.)
з (Р.в.) – from (Gen.)	львів'ян (Р.в.,мн.; “львів’янин/ка”) – inhabitants of Lviv (Gen.,pl.);
з/із (О.в.) – with (Abl.)	*мав сина Лева – had a son (called) Lion
завершемо (“завершити”) – we shall finish/end (“to finish/end”)	
(vas) запрошуують (“запрошувати”) – you are invited (“to invite”)	

міста (Р.в.; “місто”) – town (Gen.)	(“to begin”)
(у) місті Львові (М.в.; “місто Львів”) – (in) the town of Lviv (Loc.)	правив (ч.р.; “правити”) – ruled (m.; “to rule”)
назвав (ч.р.; “назвати”) – named (m.; “to name”)	нової пригоди (Р.в.; “нова пригода”) – new adventure (Gen.)
* назвати на честь – to name after someone/in one’s honour	символом (О.в.; “символ”) – symbol (Abl.)
(із) найгарніших міст (Р.в.мн; “найгарніші міста”) – (of) the most beautiful towns (Gen.,pl.)	спілкуватися – to communicate
нашого міста (Р.в.; “наше місто”) – our town (Gen.)	сподіваюсь (“сподіватися”) – I hope (“to hope”)
(із) однією особливістю (О.в.; “одна особливість”) – (with) one particular feature (Abl.)	старий, а, е – old
Ой! – emphatic exclamation	стіни (мн.; “стіна”) – walls (pl.; “wall”)
(з) окрасою (О.в.; “окраса”) – (with) attraction (Abl.)	тому – which is why
особливий, а, е – particular/special	туристів (Р.в.; “турист”) – tourists (Gen.,pl., “tourist”)
Пані (мн.; “пані”) – form of address to women (pl. and sing. are the same)	України (Р.в.; “Україна”) – Ukraine (Gen.)
Панове (мн.зб.; “пан”) – form of address to men (pl.coll.)	у нас (Р.в.; “ми”) – we have (Gen.; “we”)
панство – 1. (here) upper class 2. form of address to men and women	(у) цьому краї (М.в.; “цей край”) – (in) this country (Loc.)
(з) панством (О.в.; “панство”) – (with) aristocracy (Abl.)	Франції (“Р.в.”, “Франція”) – France (Gen.)
пахучої каві (Р.в.; “пахуча кава”) – aromatic coffee (Gen.)	чути – to hear
перед (О.в.) – before (Abl.)	Шановні – Dear (literally: Revered)
(перед) нами (О.в.; “ми”) – (before) us (Abl.)	шепочуть (“шепотіти”) – they are whispering
під’їжджали (“під’їжджати”) – were coming up/approaching (“to come up/approach”)	ще більше – even more
*по бруківці (М.в.; “бруківка”) – on the cobbled road (Loc.)	цокіт – clatter
почнемо (“почати”) – we shall begin	цього міста (Р.в.; “це місто”) – this town (Gen.)
	(у) цьому місті (М.в.; “це місто”) – (in) this town (Loc.)
	*якісь сто років тому (Р.в.мн.; “рік”) – some hundred years ago
	яких (Р.в.,мн.; “який”) – which (Gen.pl.)
	як – as

ГРАМАТИКА

The Perfect Adjectival Participle

The Perfect Adjectival Participle is formed by adding the suffixes **-н-**, **-ен-** or **-т-** to the stem of the perfect verb and the adjectival endings **-ий** (m.), **-а** (f.), **-е** (n.), **-и** (pl.).

1. If the stem of a verb ends in **-а** we add the suffix **-н-**: писати (to write) – написа-ти (to have written) – написа+**н+ий**, а, е, и (written)
2. If the stem of a verb ends in **-и**, which is dropped, we add the suffix **-ен-** to the stem's last consonant: завершувати (to complete) – заверши-ти (to have completed) – заверш+**ен+ий**, а, е, и (completed)
3. If the stem of a verb ends in a vowel, usually **-и**, and is a short one, we add the suffix **-т-** to it: мити (to wash) – поми-ти (to have washed) – поми+**т+ий** (washed)

		Adjectival Participle	Examples
the verb's stem ends in -а	написа- ти	написа+ Н+ий (written)	Книжка вже написана. (The book is written.)
the verb's stem ends in -и (the -и is dropped)	заверши- ти	заверш+ ЕН+ий (completed)	Урок завершений. (The lesson is over.)
the verb's short stem ends in -и	поми-ти	поми+ Т+ий (washed)	Вікно помите. (The window is washed.)

As seen from the examples, the Adjectival Participle is an adjective formed from the verb. And it corresponds to the English Past Participle.

Note 1

If the stem of a verb ends in a labial sound (**-в**, **-м**, **-б**, **-п**) there appears an intermediary **-л** sound before the suffix **-ен-**: зробити (to have done) – зроб-л-ений (done), замовити (to have ordered) – замов-л-ений (ordered).

Note 2

If the stem of a verb ends in **-д** it becomes **-дж** before the suffix **-ен-**: попере~~д~~ити (“to have let known beforehand/have warned) – попере~~д~~же-
ний (warned).

The Impersonal Participial form in “-но”, “-то”

The Impersonal Participial Form in **-но**, **-то** is formed from the Adjectival Participle by adding the adverbial ending **-о** instead of the adjectival endings **-ий**, **а**, **е**, **и**:

Perfect Adjectival Participle	Participial Impersonal form
написан-ий, а, е, и	написан-о
завершен-ий, а, е, и	завершен-о
помит-ий, а, е	помит-о

The use of the Impersonal Participial form

The Participial Impersonal Form functions as a verb in that it takes the direct object. It is used to express an action without indicating the doer. Thus, it corresponds to the English Passive voice.

Книжку (Acc.) написано. (The letter has been written.)

Урок (Acc.) завершено. (The lesson is over.)

Посуд (Acc.) помито. (The dishes are washed.)

The Perfect Adjectival Participle versus the Impersonal Participial form

The difference between the Perfect Adjectival Participle and the Participial Impersonal Form is in that the former functions as an adjective, agreeing with the noun it is used with in gender, number and case with a special stress on the attributive quality of the participle. Whereas the Impersonal Participial Form functions as a verb with stress put on the action. The noun or pronoun used with this form is the direct object to it.

Compare: Помитий посуд стояв на столі. (The washed dishes stood on the table.)

Посуд помито. (The dishes have been washed.)

The verbs “їхати – їздити”

The verb “їхати” (“to go by transport”) is an imperfect verb denoting movement in one direction in a single instance: Сьогодні я їду на роботу машиною. – (“сьогодні” is a single instance)

The imperfect verb “їздити” means “to go by transport”, but unlike “їхати” it denotes a repetitive general action: Щодня я їзджу на роботу автобусом, але сьогодні я їду на роботу машиною. (Everyday I go to

work by bus, but today I am going to work by car.)

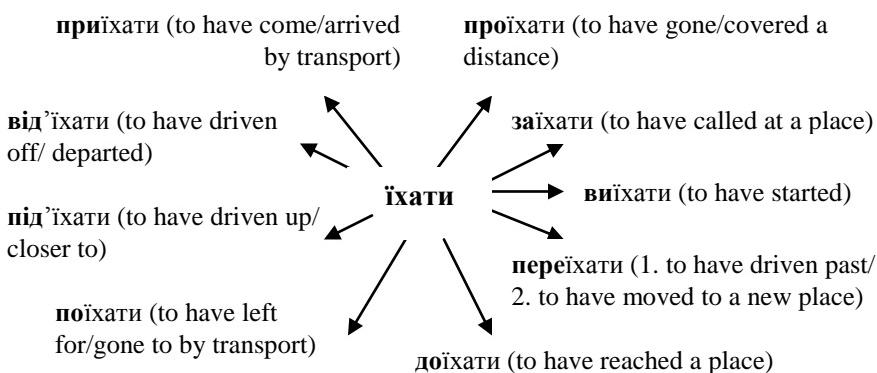
Here is the conjugation of the verb "їздити" in the Present tense:

я їжджу	ми їздимо
ти їздиш	ви їздите
він, вона, воно їздить	вони їздять

The verb "їхати" and its derivatives

The verb "їхати" denotes going by means of transport. As any verb of movement, it forms "a branching tree" of derivative verbs when prefixes are added to it.

Here is a schematic presentation of the derivative tree of the verb "їхати":

Note

The above prefixal verbs being perfect can be used only in the Past Perfect and the Future Perfect. To form the imperfect verb the stem "-жджати" is used: **від'їхати** (to have driven away/departed) – **від'їжджати** (to drive away/depart), **зайхати** (to have come to a place) – **зайжджати** (to come to a place), **переїхати** (to have run over/moved) – **переїжджати** (to run over/move) etc.

Thus, the prefixal verbs in "-жджати" are used to form the Present tense and the Past Imperfect:

Вони переїхали на нову квартиру минулого року. (They moved to a new flat last year.)

Вони переїжджають на нову квартиру цього тижня. (They are moving

to a new flat this week.)

ВПРАВУЙМОСЯ !!!

☒ Вправа 1

Form the Adjectival Participle to the following verbs:

A. by adding the suffix **-н-** to the stem of the perfect verb:

назвати, відвідати, написати, прочитати, налякати, поламати, зачесати

B. by adding the suffix **-ен-** to the stem of the perfect verb (mind an intermediary “л” between a labial and the suffix **-ен-**):

ознайомити, замовити, зробити, купити, зацікавити, виявити

C. by adding the suffix **-ен-** to the stem of the perfect verb:

завершити, повторити, закінчити, вирішити, залишити, попередити
(д→ж), запросити (с→ш)

D. by adding the suffix **-т-** to the stem of the perfect verb:

випити, взяти, забути, розпочати

☒ Вправа 2

Form the Adjectival Participle to the verbs in brackets so that they agree in gender and number with the noun or pronoun:

1. Ця робота (зробити). 2. Моя книжка (завершити). 3. Вони (ознайомити) з історією міста Львова. 4. Вона (зацікавити) цим питанням.

5. (Виявити) помилка (a mistake) дуже серйозна. 6. (Замовити) кава – несмачна. 7. Ми були про все (попередити). 8. В мене вдома два (поламати) телевізори. 9. Цей роман не був (завершити). 10. (Відвідати) виставка нам сподобалася.

☒ Вправа 3

Turn the following phrases into impersonal participial sentences, as in the example (remember to use the noun in the Accusative case):

замовлений квиток (a booked ticket) – Квиток замовлено. (*The ticket is booked.*)

1. зроблена кава 2. написаний лист 3. відвідана виставка 4. прочитана книжка 5. вирішene питання 6. куплена сукня 7. виявлена помилка 8. завершена книжка 9. випите вино 10. забута акторка 11. закінчений урок 12. попереджений студент 13. не написаний лист 14. закінчена книжка 15. налякана дівчина

☒ Вправа 4

Fill in the blanks using the verb “їхати” or “їздити” in the Present tense according to the meaning:

1. Чим він сьогодні ___ на роботу? Машиною.
2. Вона завжди ___ на роботу автобусом.
3. Куди ти ___? На село.
4. Чи вона ___ на море щоліта?
5. Куди вони ___ на вихідні? В гори.
6. Куди вони ___ на ці вихідні? В гори.

❖ Вправа 5

Fill in the blanks using one of the following verbs: **приїдуть, доїхав, поїдуть, виїхали – приїхали, під'їхала, заїхали, переїхала, проїхав:**

1. Автобус ___ дві зупинки і поламався.
2. Коли вони ___ до вас?
- Завтра.
3. Коли вони ___ від вас?
- Завтра.
4. Машина ___ до будинку і зупинилася (and stopped).
5. Ми ___ о сьомій годині ранку, а ___ о сьомій годині вечора.
6. По дорозі додому (on our way home) ми ___ до своїх друзів.
7. Трамвай ___ до вулиці Підвальної, а потім поламався.
8. Вона ___ до іншого міста.

❖ Вправа 6

Give the right answer to the questions according to the text:

1. Що є символом міста Львова?
А. кам'яний Лев; Б. кава.
2. Який король правив в українському краї у 12 столітті?
А. Володимир Великий; Б. Данило Галицький.
3. Чому Лев є символом міста Львова?
А. бо лев є сильним; Б. бо місто було названо на честь сина короля Данила.
4. Куди люблять Львів'яни ходити?
А. до кав'ярні; Б. до музею.
5. Що люблять пити Львів'яни?
А. чай; Б. каву.

Урок 23

ТЕКСТ

Різдвяна ніч (Christmas night)

Святий вечір. Яринина сім'я вечеряє. На столі вишиитий обрус, різдвяні страви (кутя, голубці, вареники з капусти, борщ з вушками, оселедець), горить різдвяна свічка. Під обrusом в'язка сіна.

(Holy Supper. Yaryna's family are having supper. There is an embroidered table cloth, Christmas dishes (kutya, borshch, varenyky stuffed with cabbage, borshch with vushka, herring) and a Christmas candle burning on the table. There is a handful of hay (as a reminder of where Christ was born) under the table cloth.))

Дзвонить дзвінок у двері. (A doorbell rings.)

Мама: – Ярино, піди відчини двері, то, напевне, колядники. (Yaryna, go and open the door, that must be carol singers.)

Ярина відчиняє двері. Остап, Роксоляна та Орися заходять до передпокою і починають колядувати: (Yaryna opens the door. Ostap, Roksoliana and Orysyia come into the hall and begin to sing a carol):

Нова радість стала, (A new joy has arisen,)

Яка небувала: (Never known before:)

Над вертепом звізда ясна (A bright star over the cave)

Світу засіяла. (To the world began to shine.)

Де Христос родився, (Where Jesus was born,)

З Діви воплотився, (From the Virgin Mary come in flesh,)

Як чоловік, пеленами (As man in swaddling-clothes)

Убого повився. (Scantly swaddled.)

Пастушки з ягнятком (Little shepherds with the lambs)

Перед тим Дитятком (Before that Child)

На колінця припадають, (Go down on their knees,)

Царя-Бога вихваляють. (King-Lord glorifying.)

Ой ти царю, царю, (Oh King, our King,)

Небесний владарю, (Heavens' Lord,)

Даруй літа щасливії (Bring happy years)

Цього дому господарю. (To the owner of this home.)

Цього дому господарю (To the owner of this home)

І цій господині, (And to his wife,)

Даруй літа щасливії (Bring happy years)

Нашій славній Україні! (To our glorious Ukraine!)

Колядники завершують колядку та кажуть: (The carol singers finish their carol and say:)

– Христос Раждается! (Christ is born!)

Ярина та батьки відповідають: (Yaryna and her parents answer:)

– Славімо його! (Let's Glorify Him!)

Після цього Остап вінише (After that Ostap wishes):

Маленький Ісусик (Little Jesus)

не спить, не дрімає, (isn't sleeping nor dreaming)

Своїми руками світ благословляє. (with His hands He blesses the world)

Світ благословляє в бідній ясцині – (He blesses the world from the poor cave –)

Мир Вашій хаті (Peace to your home)

I Вашій родині. (And Peace to your family.)

Нехай Вашу хату все горе минає, (May all sorrow stay away from your home,)

А щастя приходить – (And happiness come –)

Христос ся раждає. (Christ is born!)

УКРАЇНСЬКІ СВЯТА (UKRAINIAN HOLIDAYS)

Релігійні свята – Religious holidays

Різдво – Christmas (celebrated on the 7th of January)

Старий Новий Рік – the Old New Year (celebrated on the 14th of January)

Водохреще – literally: Water Blessing (celebrated on the 19th of January to mark Jesus's baptism)

Великий Піст – 40 days fasting preceding Great Day Holiday (Easter)

Страсний Тиждень – the Holy Week

Великден – literally: Great Day (Easter)

Зелені Свята – literally: the Green Holidays

Івана Купала – Ivan Kupala's Holiday (celebrated on the 7th of July)
Свято Покрови – the holiday of Virgin Mary as a Guardian of the Ukrainian Army and people (celebrated on the 14th of October)

Національні свята – National Holidays

День Проголошення Незалежності України (24 серпня, 1991) – the Day of the declaration of independence of Ukraine (August 24th, 1991)
День Проголошення Української Народної Республіки (УНР) (22 січня 1918 року) – the Day of the proclamation of the Ukrainian People's Republic (January 22, 1918)
День Проголошення Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР) – the Day of the proclamation of the Western Ukrainian People's Republic (November 1st, 1918)
День Злуки (УНР ТА ЗУНР) – the Day of the Union of the Western Ukrainian People's Republic and of the Ukrainian People's Republic (January 1st, 1919)

Дні пам'яті – Commemoration Days

День вшанування пам'яті жертв Голодомору (25 листопада) – the Day of the commemoration of the victims of Holodomor marked on the 25th of November (Holodomor is an artificially created genocidal famine which caused the death of many millions Ukrainians (1922, 1932-33, 1947)
День вшанування пам'яті жертв комуністичних репресій (25 листопада) – the Day of the commemoration of the victims of the Communist regime marked on the 25th of November
Річниця Чорнобильської катастрофи (26 квітня) – the Anniversary of the Chornobil catastrophy – the nuclear explosion at Chornobil Nuclear Power Station (April 26th, 1986)

ADDITIONAL TEXTS FOR READING

Україна

Україна розташована в східній частині центральної Європи. Площа України становить 603 700 км². На півночі Україна межує з Білоруссю, на заході з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою, на сході з Росією. Південь України омивається водами Чорного та Азовського морів. Клімат України помірно-континентальний, з середніми температурами влітку + 23 °C, а взимку –

$-10^{\circ} \dots -15^{\circ}\text{C}$. На півдні України клімат субтропічний, з середніми температурами влітку $+27^{\circ}\text{C}$, а взимку $0 \dots -3^{\circ}\text{C}$. На заході України простягаються гори Карпати, а в південній частині Кримського півострова – Кримські гори. Столицею України є Київ з населенням 2 602 000 осіб. Населення України складає 48 416 000 осіб.

Ukraine

Ukraine is located in the Eastern part of central Europe. The area of Ukraine is 603,700 km². In the North Ukraine borders on Belarus, in the West on Poland, Slovakia, Hungary, Romania and Moldova, in the East on Russia. In the South Ukraine is washed by the Black and Azov seas. The climate of Ukraine is temperate and continental, with summer average temperatures $+22^{\circ} \dots +23^{\circ}\text{C}$ and winter average temperatures $-10^{\circ} \dots -15^{\circ}\text{C}$. In the South of Ukraine the climate is subtropical, with summer average temperatures $+27^{\circ}\text{C}$ and winter temperatures $0^{\circ} \dots -5^{\circ}\text{C}$. In the West of Ukraine stretch the Carpathian Mountains and in the southern part of the Crimean peninsula – the Crimean Mountains. The capital of Ukraine is Kyiv with a population of 2,602,000 people. The population of Ukraine is 48,416,000 people.

Державна символіка

Державним прапором України є синьо-жовтий стяг. Існує чимало тлумачень символіки кольорів українського прапора. Найпоширенішими є: синій колір означає небо, а жовтий – “золоті” поля; згідно з іншим тлумаченням синій колір є символом води, а жовтий – вогню.

Державним гербом України є тризуб. Це дуже давній знак, що сягає своїм корінням до історичних часів. Цей знак зустрічаємо і в інших культурах, зокрема, в Індії. Число “три” вважалося сакральним у багатьох народів. Тому є підстави вважати тризуб та сакральність числа “три” пов’язаними.

Ukrainian State flag and coat of arms

The Ukrainian State flag is blue and yellow striped. There exist a number of theories as to the symbolism of the Ukrainian flag. The most common are: the blue signifies the sky and the yellow the golden wheat fields. According to another interpretation the blue is the symbol of water and the yellow that of fire.

The Ukrainian State coat of arms is a tryzub (a trident). It is a very ancient

sign whose roots go back to prehistoric times. This sign is also found in other cultures, namely, in India. The figure “three” is considered sacred in many cultures, which gives grounds to the belief that there is a connection between it and the tryzub.

Державний гімн України

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття молодій, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Станем, браття, в бій кровавий від Сяну до Дону
В ріднім краю панувати не дамо ні кому;
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже,
За Карпати відоб'ється, згомонить степами,
України слава стане поміж народами.

Душу, тіло ми положим за нашу свободу.
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

(автор Павло Чубинський, музика Михайла Вербицького).

State Anthem of Ukraine

Ukraine will never die, nor its glory, nor its freedom,
Young brethren, good fortune will yet smile on us.
Our foes will perish like dew in the sun
Brethren, we shall yet govern in our country.

We shall rise, brethren, in wrathful battle from the river
Syan to the river Don
We shall let no one rule in our fatherland
The Black sea will smile yet again,
Father Dnipro will rejoice
Good fortune will yet descend on Ukraine.

And courage and good work
Will find their way
Freedom like a song will ring over Ukraine
It will echo across the Carpathians, sound across the steppes

And the glory of Ukraine will arise amongst peoples.

We shall give our soul and body for our freedom

And, brethren, we shall show that we are of Cossack stock.

(**words** by Pavlo Chubynskyy, **music** by Mykhaylo Verbytskyy).

Note

Usually after singing the State Anthem they say: **Слава Україні!** (Glory to Ukraine!) and all the others reply: **Героям слава!** (Glory to her Heroes!)

Духовний гімн України

Боже великий, єдиний,
Русь-Україну храни,
Волі і світла промінням
Ти її осіни.

Світлом науки і знання
Нас, дітей, просвіти,
В чистій любові до краю,
Ти нас, Боже, зрости.

Молимось, Боже єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки, щедроти
Ти на люд наш зверни.

Дай йому волю, дай йому долю,
Дай доброго світла,
Щастя дай, Боже, народу
І многая, многая літа!

Spiritual Anthem of Ukraine

God, Great and Unique,
Watch over Ruthenia-Ukraine
With rays of freedom and light
Enlighten her!

With the light of learning and
knowledge
Enlighten us, your children,
With a pure love of the country
You raise us, oh God.

We pray you, God Unique,
Watch over Ukraine
And with all your kindness and gifts
Endow our people.
Give us freedom
Give us good fortune
Give good light
God, give happiness to the people
And many, many years of life!

КЛЮЧІ

Урок 2

Вправа 1

1. вона; 2. він; 3. вона; 4. він; 5. вона; 6. він; 7. він; 8. вона;
9. вона; 10. він; 11. воно.

Вправа 2

1. (моя, наша, ваша); 2. (твій, ваш, їхній); 3. (моє, наше, їхнє);
4. (наш, ваш, їхній); 5. (твоя, ваша, їхня); 6. (мій, його, їхній); 7. (твоя, її, наша).

Вправа 3

1. її; 2. його; 3. її; 4. його; 5. її.

Вправа 4

1. ваша; 2. її; 3. його; 4. наш; 5. їхня; 6. мій; 7. наш.

Вправа 5

1. Хто?; 2. Що?; 3. Що?; 4. Хто?; 5. Хто?; 6. Хто?; 7. Хто?; 8. Хто?; 9. Хто?

Вправа 9

1. добра; 2. добрий; 3. добрий; 4. добрий; 5. добре; 6. добрий; 7. добрий;
8. добра; 9. добре; 10. добрий.

Вправа 11

1. Мамо; 2. Володимире; 3. Ярино; 4. Тарасе; 5. Оксано; 6. Роксоляно.

Вправа 12

1. Познайомтеся!, приємно; 2. На жаль, шкода; 3. Дякую.; 4. Прошу?

Вправа 13

1. Володимире; 2. вдома; 3. ваша; 4. він; 5. добрий; 6. Хто; 7. Що?

Урок 3

Вправа 3

1. кави; 2. чаю; 3. води; 4. столика; 5. соку; 6. горілки; 7. тістечка.

Вправа 4

1. сестри; 2. подруги; 3. мами; 4. брата; 5. друга.

Вправа 5

1. тебе; 2. його; 3. її; 4. нас; 5. вас; 6. їх.

Вправа 6

1. у тебе; 2. в неї; 3. у мене; 4. в нас; 5. у них; 6. у вас; 7. у нього.

Вправа 7

1. до мене; 2. до неї; 3. до нього; 4. до вас; 5. до них; 6. до нас; 7. до них.

Вправа 8

1. від неї; 2. від мене; 3. від нього; 4. від них; 5. від нас; 6. від тебе.

Вправа 9

1. в неї; 2. у нього; 3. у нас; 4. у вас; 5. у них; 6. в нас.

Вправа 10

1. (ми) йдемо, (до) кав'яні; 2. (вони) йдуть, (з) кав'яні; 3. (я) замовляю; 4. в

них; 5. в нас; 6. у неї; 7. дівчини; 8. її; 9. чаю; 10. (він) йде, (від) них.

Вправа 12

1. вільний; 2. офіціант; 3. замовляємо, зелений; 4. тістечка; 5. Мене;
6. працюю; 7. (до) кав'ярні; 8. (до) Тараса, (до) мене; 9. (від) них; 10. сідаємо,
(біля) вікна; 11. кави; 12. кави; 13. (у) нього, роботи; 14. добра; 15. (від) нього;
16. (від) неї; 17. йде; 18. соку; 19. Дякуємо; 20. замовляєте.

Вправа 13 1. – А; 2. – А; 3. – Б; 4. – Б; 5. – А.

Урок 4

Вправа 1

Б. 1. (я) купую; 2. (ти) купуєш; 3. (вона) купує; 4. (ми) купуємо; 5. (ми)
купуємо; 6. (ви) купуєте; 7. (вони) купують.

Вправа 3

1. каву; 2. кав'ярню; 3. машину; 4. роботу; 5. час.

Вправа 4

А. 1. маму; 2. тата; 3. Соломію; 4. Тараса; 5. Остапа; 6. Роксоляну; 7. каву;
8. печиво; 9. статтю; 10. сік; 11. чай; 12. квиток; 13. виставу.

Вправа 5

1. Тараса; 2. Соломії; 3. квитка; 4. кави; 5. молока; 6. чаю.

Вправа 6

1. тебе; 2. мене; 3. її; 4. його; 5. вас; 6. іх; 7. нас.

Вправа 7

1. її (2); 2. його (2); 3. нас (2); 4. вас (2); 5. іх (2); 6. його (2).

Вправа 8

1. (у) понеділок; 2. (у) вівторок; 3. (у) середу; 4. (у) четвер; 5. (у) п'ятницю;
6. (у) суботу; 7. (у) неділю.

Вправа 9

1. четверте листопада; 2. першого травня; 3. п'яте лютого; 4. дванадцяте
липня; 5. восьмого травня; 6. першого вересня

Вправа 10 1 – А; 2 – А; 3 – А; 4 – Б; 5 – Б.

Урок 5

Вправа 1

1. (він) пропонує; 2. (ти) пропонуєш; 3. (вона) пропонує; 4. (вони) пропо-
нують; 5. (ви) пропонуєте; 6. (ми) пропонуємо; 7. (ти) маєш; 8. (я) маю 9. (він)
має ; 10. (ми) маємо; 11. (ми) маємо.

Вправа 2

1. польською; 2. французькою; 3. англійською; 4. іспанською; 5. російською.

Вправа 3

1. службовцем; 2. медсестрою; 3. перекладачем; 4. продавцем; 5. секретаркою.

Вправа 4

1. (3) Тарасом; 2. (3) подругою; 3. (3) мамою; 4. (3) другом; 5. (3) перекладачем.

Вправа 5

1. (з) нею; 2. (з) ним; 3. (з) нею; 4. (з) нами; 5. (з) вами, (з) ними.

Вправа 6

1. (про) подругу; 2. (про) тебе; 3. (про) нас, (про) них; 4. (про) виставу; 5. (за) пораду; 6. (за) каву.

Вправа 7

1. такий; 2. така; 3. така, такий; 4. такий, така; 5. така, такий.

Вправа 8

гарно, смачно, добре, прекрасно, радо, варто.

Вправа 10

1. двадцять восьме серпня; 2. двадцять дев'яте вересня; 3. двадцять сьомого червня; 4. двадцять шостого жовтня; 5. шістнадцятого червня.

Вправа 11

1. Ким; 2. п'ятого; 3. хочу; 4. зайната; 5. пише, статтю; 6. роблять; 7. (про) кого; 8. (з) нею; 9. (з) ким; 10. пораду; 11. (з) ними, (про) виставу; 12. п'є, єсть; 13. якою мовою, сербською; 14. хочуть; 15. ручки; 16. Куди, (до) крамниці; 18. (до) кого; 19. (про) кого, думає; 20. вулицею, говорять.

Вправа 12 1 – А; 2 – Б; 3 – А; 4 – Б; 5 – А.

Урок 6**Вправа 1**

Г. (я) вдягаюся; (ти) вдягаєшся; (він) вдягається; (ми) вдягаємося; (ви) вдягаєтесь; (вони) вдягаються.

Вправа 2

1. гребенем; 2. водою; 3. щіткою; 4. милом; 5. шампунем; 6. Чим?; 7. Чим?

Вправа 3

1. (ти) вдягаєшся (я) вдягаюся; 2. (він) вдягається; 3. (вона) вдягається, (вона) малюється; 4 (ми) вдягаємося; 5. (ви) вдягаєтесь; 6. (вони) вдягаються.

Вправа 4

А. 1 – ; 2 – ся; 3 – ся; 4 – ся; 5 – ся; 6 – ; 7 – ся;

Б. 1 – ; 2 – ся; 3 – ; 4 – ; 5 – ся; 6 – ся; 7 – ;

В. 1 – ; 2 – ся; 3 – ; 4 – ; 5 – ся;

Г. 1 – ся; 2 – ; 3 – ; 4 – ся; 5 – ; 6 – ся.

Вправа 5

1. потрібен; 2. потрібна; 3. потрібно; 4. потрібне; 5. потрібно; 6. потрібне; 7. потрібне; 8. потрібен; 9. потрібно

Вправа 6 1 – А; 2 – Б; 3 – Б; 4 – Б; 5 – Б.

Урок 7**Вправа 1**

В. 1. (я) беру; 2. (ти) береш, (я) беру; 3. (він) бере; 4. (ми) беремо; 5. (ви) берете; 6. (вони) беруть.

Вправа 2

1. (ти) йдеш, (я) йду; 2. (він) ходить; 3. (він) йде; 4. (вони) ходять; 5. (вони) йдуть.

Вправа 3

1. (я) заходжу; 2. (він) виходить; 3. (я) підходжу; 4. (я) відходжу; 5. (він) проходить; 6. (я) приходжу.

Вправа 4

1. Тарасові; 2. Олесі; 3. мамі; 4. татові; 5. Орестові; 6. Остапові; 7. Соломії.

Вправа 5

1. йому, мені; 2. їй, тобі; 3. нам, йому; 4. вам, нам; 5. йому, їм.

Вправа 6

1. мені, тобі; 2. йому, їй; 3. нам, вам; 4. їм, мені.

Вправа 7

1. мені, тобі; 2. тобі, йому; 3. йому, їй; 4. їй, нам; 5. нам, вам; 6. вам, їм; 7. їм, вам, нам.

Вправа 8

А. 1. смачніша; 2. більший; 3. цікавіша; 4. гарніша; 5. менша.

Б. 1. найгарніша; 2. найсмачніша; 3. найцікавіша; 4. найбільший; 5. найменша.

Вправа 9 1 – А; 2 – Б; 3 – В; 4 – Г; 5 – Д.

Урок 8

Вправа 1

1. (я) їду; 2. (ти) йдеш; 3. (він) їде; 4. (вона) іде; 5. (ви) ідете, (ви) йдете; 6. (ми) їдемо, (вони) йдуть; 7. (він) їде.

Вправа 3

1. (на) площі; 2. (в) центрі; 3. (в) крамниці; 4. (у) театрі; 5. (на) роботі.

Вправа 4

1. (в) театр, (в) театрі; 2. (у) кав'янню, (у) кав'янні; 3. (в) крамницю, (в) крамниці; 4. (в) автобус, (в) автобусі; 5. (на) плошу, (на) площі; 6. (на) зупинку, (на) зупинці; 7. (на) роботу, (на) роботі; 8. (на) вулицю, (на) вулиці; 9. (на) автобус, (в) автобусі.

Вправа 5

1. (до) театрту; 2. (до) міста; 3. (до) музею; 4. (до) Ратуші; 5. (до) переходу.

Вправа 6

1. (від) музею; 2. (від) банку; 3. (від) крамниці; 4. (від) кав'янні; 5. (від) зупинки.

Вправа 7

1. з кав'янні; 2. на зупинку; 3. в автобус; 4. повз музей; 5. через вікно; 6. з автобуса.

Вправа 9

1. (я) ходжу; 2. (ти) йдеш; 3. (вона) виходить, (він) заходить; 4. (він) переходить; 5. (я) доходжу; 6. (вони) переходять.

Вправа 11 1 – Б; 2 – А; 3 – Б; 4 – А; 5 – А.

Урок 9

Вправа 1

- А. 1. подруги; 2. друзі; 3. вулиці, площі; 4. телефони; 5. тістечка, чаї; 6. сестри.
Б. 1. подруг; 2. вулиць, площ; 3. квитків; 4. друзів; 5. тістечок; 6. крамниць.
В. 1. батькам; 2. офіціянткам; 3. дочкам; 4. подругам; 5. хлопцям; 6. перекладачам.
Г. 1. сукні; 2. (на) виставки; 3. (за) поради; 4. знайомства; 5. (про) друзів;
6. (про) батьків; 7. (на) офіціянтів; 8. (на) секретарок.
Г. 1. мовами; 2. (з) друзями; 3. (з) офіціантами; 4. (з) батьками; 5. (з)
подругами; 6. (з) хлопцями.
Д. 1. (на) вулицях; 2. (на) зупинках; 3. (у) театрах; 4. (у) музеях; 5. (на)
работах; 6. (на) уродинах; 7. (на) квитках.

Вправа 2

1. кави; 2. квитків; 3. тістечок; 4. офіціянтки; 5. крамниць; 6. вистав;
7. фільмів; 8. виставок.

Вправа 3

1. мию; 2. (з) другом; 3. людей; 4. (в) автобусі, місця; 5. (в) автобус; 6. (з)
кав'янні; 7. найбільший; 8. цікавіша; 9. квитків; 10. (з) подругами.

Вправа 4 1 – Б; 2 – А; 3 – А; 4 – Б; 5 – Б.

Урок 10

Вправа 1

- А. 1. яку, чорну; 2. (до) якої; 3. (у) якій; 4. якою, українською; 5. (на) якій.
Б. 1. (до) якого, (до) Оперного; 2. яким; 3. (на) якому; 4. яким, девятым; 5. (у)
якому.

Вправа 2

1. працювала, працював, працював; 2. працювала; 3. працювала, працював;
4. працювали, працювали.

Вправа 3

1. була; 2. був; 3. була; 4. був; 5. були; 6. були; 7. були.

Вправа 4

1. було; 2. подобалося; 3. здавалося; 4. починалося.

Вправа 5

1. мала; 2. мав; 3. мав; 4. мали; 5. мали; 6. мали.

Вправа 6

1. ходили (2); 2. ходила (2); 3. ходила; 4. ходив; 5. тривала; 6. тривав; 7. гово-
рили; 8. думала; 9. знов.

Вправа 7

1. замовляв/ла, замовляю; 2. їв, їсть; 3. пили, п'ємо; 4. міг, можу; 5. купували,
купуємо; 6. ходили, ходите; 7. працювала, мусить; 8. хотіла, хоче.

Вправа 8

1. робила; 2. ходила; 3. ходила; 4. була; 5. розповідала; 6. гуляла;
7. розмовляла, розповідала (2).

Вправа 10

- A. 1. Який?; 2. Якого?; 3. (На) який?; 4. (На) якому?; 5. Яким?; 6. Яка?;
7. Якої?; 8. Яку?; 9. (3) якої?; 10. (На) яку?; 11. Якою?; 12. Яка?; 13. (3)
котрої?; 14. Якою?; 15. (На) якій?; 16. Котре?; 17. Котрого?; 18. (У) якому?;
19. (У) якій?; 20. Який?
- B. 1. Які?; 2. Які?; 3. Яких?; 4. Якими?; 5. (На) які?; 6. Які?; 7. (На) яких?
8. (У) які?; 9. (На) яких?; 10. Які?

Вправа 11

- A. 1. Хто?; 2. Кого?; 3. Кому?; 4. Кого?; 5. (3) ким?; 6. (На) кому?
Б. Що?; 2. Чого?; 3. Що?; 4. (3) чим?; 5. (У) чому?

Вправа 12 1 – Б; 2 – Б; 3 – Б; 4 – А; 5 – Б.

Урок 11**Вправа 1**

1. перша година дня; 2. сьома година ранку; 3. третя година дня; 4. четверта
година дня; 5. десята година ранку; 6. шоста година вечора; 7. дев'ята година
вечора; 8. десята година вечора; 9. північ; 10. друга година ночі; 11. восьма
година вечора; 12. третя година ночі; 13. перша година ночі; 14. четверта година
ранку; 15. п'ята година ранку; 16. шоста година ранку; 17. п'ята година вечора;
18. восьма година ранку; 19. дев'ята година ранку; 20. одинадцята година ранку;
21. полуночі; 22. друга година дня; 23. одинадцята година вечора.

Вправа 2

1. п'ять по першій; 2. десять по другій; 3. п'ятнадцять по третій; 4. двадцять
по четвертій; 5. двадцять п'ять по п'ятій; 6. половина сьомої; 7. за двадцять
п'ять восьма; 8. за двадцять дев'ята; 9. за п'ятнадцять десята; 10. за п'ять
одинадцята; 11. одинадцята.

Вправа 3

1. (о) шостій; 2. (по) третій; (2), (о половині) четвертої; 3. п'ята, (о) п'ятій;
4. (пів) сьомої; (2), (о) восьмій; 5. восьма, дев'ята.

Вправа 4

1. (3) першої, другої, третьої, четвертої, п'ятої, шостої; (до) другої, третьої,
четвертої, п'ятої, шостої.
2. (після) шостої, сьомої, восьмої, девятої, десятої, одинадцятої, дванадцятої.

Вправа 5

1. (ти) будеш, (я) буду; 2. (він) буде; 3. (вона) буде; 4. (ми) будемо; 5. (ви)
будете; 6. (вони) будуть.

Вправа 6

1. (ти) робитимеш, (я) працюватиму; 2. (він) робитиме, (він) питиме; 3. (вона)

робитиме, (вона) розмовлятиме; 4. (ми) робитимемо, (ми) гулятимемо; 5. (ви) робитимете, (я) матиму; 6. (вони) робитимуть, (вони) дивитимуться.

Вправа 7

1. (я) буду замовляти; 2. (ти) будеш робити; 3. (він) буде писати; 4. (вона) буде вдягати; 5. (ми) будемо говорити; 6. (ви) будете дякувати; 7. (вони) будуть знати.

Вправа 8 1 – Б; 2 – Б; 3 – Б; 4 – А; 5 – Б.

Урок 12

Вправа 1

1. один; 2. (до) одного; 3. одному; 4. (з) одним.

Вправа 2

1. одна; 2. однієї; 3. одну; 4. (з) однією; 5. (на) одній.

Вправа 3

А. 1. одному; 2. (на) одного; 3. одного; 4. одному; 5. (про) одного.

Б. 1. одній; 2. одну; 3. одну; 4. (до) одної; 5. одній.

Вправа 4

А. 1. одна, друга; 2. (в) одної, (в) другої; 3. одній, другій; 4. (з) однією, (з) другою; 5. (на) одній, (на) другій.

Б. 1. один, другий; 2. (в) одного, (в) другого; 3. одному, другому ; 4. (з) одним, (з) другим; 5. (на) одному, (на) другому.

Вправа 5

1. дві; 2. двом; 3. трьох; 4. чотирьох; 5. п'ятьох; 6. шістьох; 7. (до) семи; 8. вісім, (з) девяти; 9. (на) десятвох.

Вправа 6

1. двоє братів; 2. троє сестер; 3. четверо людей; 4. п'ятеро дітей; 5. восьмеро людей, четверо дітей; 6. семеро людей, восьмеро людей; 7. дев'ятеро дівчат, десятеро хлопців.

Вправа 7

1. будеш; 2. хліба; 3. (о) котрій годині; 4. матиме; 5. одній; 6. друзів; 7. тривала; 8. на; 9. лікарем; 10. будеш.

Вправа 8 1 – А; 2 – Б; 3 – Б; 4 – А; 5 – Б.

Урок 13

Вправа 1

1. свою; 2. своєї; 3. (на) своїй; 4. (у) свою; 5. своїми; 6. свого; 7. (зі) своїм; 8. (у) свого; 9. (у) своєї; 10. своїм; 11. своїх; 13. (у) своїх.

Вправа 2

А. 1. (у) них; 2. (у) неї; 3. (в) нас; 4. (в) них; 5. (в) нас.

Б. 1. тобі; 2. нам; 3. йому; 4. їй; 5. вам; 6. їм; 7. мені.

В. 1. (на) нього; 2. (на) неї; 3. (на) нас; 4. на (vas); 5. (на) них; 6. (на) мене; 7. (на) тебе.

Г. 1. їх; 2. мене; 3. його; 4. вас; 5. її; 6. нас; 7. його.

Г. 1. (з) вами; 2. (з) ним; 3. (зі) мною; 4. (з) тобою; 5. (з) ними; 6. (з) нами;
7. (зі) мною.

Вправа 3 А. 1 – А; 2 – Б; 3 – Б; 4 – Б; 5 – А.

Б. 1 – А; 2 – А; 3 – Б; 4 – Б; 5 – Б.

Урок 14

Вправа 1

1. приїхала; 2. приїхав; 3. приїхав; 4. приїхала; 5. приїхали; 6. приїхали;
7. приїхали.

Вправа 2

1. вирішти; 2. купити; 3. забути; 4. сісти; 5. залишити.

Вправа 3

А. 1. вирішила; 2. вирішив; 3. вирішив; 4. вирішила; 5. вирішили; 6. вирішили;
7. вирішили.

Б. 1. купив/ла; 2. купив/ла; 3. купив; 4. купила; 5. купили; 6. купили; 7. купили.

Вправа 4

1. поснідала; 2. задзвонив; 3. зробили; 4. вирішили; 5. приїхали.

Вправа 5

1. приїхали; 2. почав/ла; 3. відповів; 4. зателефонувала; 5. залишили; 6. сіли;
7. поснідав/ла; 8. пройшли.

Вправа 6

1. запізнив/лася (2), проспав/ла; 2. проспав (2), наставив; 3. наставила, забула;
4. пішли (2), поломався; 5. попередили (2), зламався; 6. прокинувся (2).

Вправа 7

1. зайшов/ла; 2. перейшов/ла; 3. дійшов; 4. вийшла; 5. пройшли; 6. зайшли;
7. вийшли; 8. прийшов/ла.

Вправа 8

1. приїхала (2); 2. проїхав; 3. приїхав; 4. проїхала; 5. приїхали; 6. проїхали;
7. приїхали.

Вправа 9

1. зробила; 2. прочитала; 3. вирішили; 4. поснідала; 5. приїхали; 6. сказала;
7. повторила.

Вправа 10 1 – А; 2 – А; 3 – А; 4 – А; 5 – А.

Урок 15

Вправа 1

1. поснідаю; 2. попросиш; 3. напише; 4. зможе; 5. зателефонуємо; 6. зроблять.

Вправа 2

1. закінчую, закінчу; 2. закінчус, закінчить; 3. відвідує, відвідає; 4. відвідуємо,
відвідаємо; 5. йдете, підете; 6. відсилають, відішлють.

Вправа 3

1. поїде; 2. приїде; 3. поїдуть; 4. приїдете; 5. поїдуть; 6. приїдете; 7. поїдуть.

Вправа 4

1. порозмовляю; 2. попрацюю; 3. погуляє; 4. подивимося; 5. попишуть;
6. посидять.

Вправа 5

1. порозмовляю; 2. попрацюю; 3. погуляє; 4. подивимося; 5. посидять.

Вправа 6

1. зайду; 2. вийде; 3. дійде; 4. перейдуть; 5. зійдемо.

Вправа 7

A. 1. зробити; 2. написати; 3. прийти; 4. зустрітися; 5. закінчити; 6. повечеряти; 7. зайти.

B. 1. зробила, зроблю; 2. написав/ла, напишу; 3. пішов, піде; 4. зустрілася, зустрінеться; 5. закінчили, закінчимо; 6. повечеряли, повечеряєте; 7. прийшли, прийдуть.

Вправа 8

1. ви- ; 2. с- ; 3. про- ; 4. по- ; 5. на- ; 6. по- ; 7. пере- ; 8. по- ; 9. про- ; 10. по-.

Вправа 9 1 – А; 2 – А; 3 – А; 4 – Б; 5 – А.

Урок 16

Вправа 1

1. (через) неприємність; 2. любови; 3. (на) радости; 4. любове; 5. радістю.

Урок 17

Вправа 7

A. 1. мене; 2. тебе; 3. її; 4. його; 5. нас; 6. вас; 7. їх.

B. 1. мені; 2. тобі; 3. їй; 4. йому; 5. нам; 6. вам; 7. їм.

Вправа 8 1 – А; 2 – Б; 3 – А; 4 – А; 5 – Б.

Урок 18

Вправа 1

1. Замовляй! Замовляйте!; 2. Сідай! Сідайте!; 3. Не питай! Не питайте!; 4. Не чекай! Не чекайте!; 5. Скажи! Скажіть!; 6. Не йди! Не йдіть!; 7. Дивись! Дивіться!; 8. Не розмовляй! Не розмовляйте!; 9. Попередь! Попередьте!; 10. Відвідай! Відвідайте!; 11. Прийдь! Прийдьте!

Вправа 2

1. Не запізнююся! Не запізнюютесь!; 2. Зарезервуй! Зарезервуйте!; 3. Не купуй! Не купуйте!; 4. Не телефонуй! Не телефонуйте!; 5. Не турбуй! Не турбуйте!

Вправа 3

1. Замовляй! Замовляйте! Замов! Замовте!; 2. Не роби! Не робіть! Зроби! Зробіть!; 3. Пиши! Пишіть! Напиши! Напишіть!; 4. Мийся! Мийтесь! Помийся! Помийтесь!; 5. Повертай! Повертайте! Поверни! Поверніть!; 6. Від-

почивай! Відпочивайте! Відпочинь! Відпочиньте!

Вправа 5 1 – Б; 2 – А; 3 – А; 4 – А; 5 – А.

Урок 19

Вправа 1

- А. 1. тепло; 2. холодно; 3. мокро; 4. сухо; 5. ясно.
Б. 1. мороз; 2. дощ; 3. вітер; 4. сонця.

Вправа 2

1. переробити; 2. переписати; 3. перевдягнутися; 4. перечитати; 5. передзвонити.

Вправа 3

1. продати; 2. віддати; 3. Передай!; 4. додала; 5. вдала; 6. вдалося; 7. передають; 8. роздав; 9. здати; 10. Передай!

Вправа 4

1. восьме; 2. (про) виставу; 3. (о) шостій; 4. холодною; 5. потрібен; 6. одного;
7. кави; 8. про-, собі; 9. Читайте!; 10. (у) горах; 11. –кого; 12. (на) ній; 13. по-;
14. пере-; 15. мені; 16. дві; 17. робитимеш/будеш робити; 18. свого; 19. холодно.

Вправа 5 1 – А ; 2 – Б; 3 – А; 4 – Б; 5 – Б.

Урок 20

Вправа 1

1. п' ючи; 2. йдучи; 3. дивлячись; 4. купуючи; 5. повертаючись; 6. працюючи;
7. виходячи; 7. снідаючи; 8. сидячи; 9. розмовляючи.

Вправа 2

1. люблячи ; 2. маючи; 3. чуючи; 4. запізнюючись; 5. знаючи.

Вправа 3

1. відвідавши; 2. прочекавши; 3. написавши; 4. випивши; 5. закінчивши;
6. повечерявши; 7. проїхавши; 8. замовивши; 9. сказавши; 10. прибувші.

Вправа 4

1. проспавши; 2. наставивши; 3. поспідавши; 4. залишивши; 5. побачивши.

Вправа 5

1. Остапе; 2. люблю; 3. книжок; 4. дивляться; 5. його; 6. ходжу; 7. їдуть; 8. мілом;
9. (в) книжці, текстів; 10. була; 11. (на) якій вулиці; 12. –кого; 13. Читайте!;
14. собі; 15. (з) крамниці; 16. (з) студентами.

Вправа 6 1 – Б; 2 – Б; 3 – А; 4 – Б; 5 – А.

Урок 21

Вправа 1

1. зателефонувала; 2. запізнювалися; 3. купив; 4. пішли; 5. прийшли; 6. відвідали; 7. писала.

Вправа 2

1. щоб (вона) писала; 2. щоб (він) зателефонував; 3. щоб (вона) відпочивала;
4. щоб (вони) зустрілися; 5. щоб (вона) їхала.

Вправа 3

1. була, могли б; 2. була, пішла б; 3. поспішала, запізнилася б; 4. була, поїхали б; 5. була, вкрали б; 6. сіли, були б; 7. забула, подзвонила б; 8. випила, хотіла б; 9. мали, відвідали б; 10. мала, мусила б.

Вправа 4

1. запізнився, був би; 2. мав; 3. поміряла, знала б; 4. прочитала, дала б; 5. за- просив, поїхала б; 6. замовила, мала б; 7. працював, знов би; 8. бачив; 9. вда- лося, була б; 10. їхала, замовила б.

Вправа 5

1. приймаю; 2. піймали; 3. займається; 4. Підіймай!; 5. підіймаємося; 6. обійняла

Вправа 6 1 – Б; 2 – А; 3 – А; 4 – Б; 5 – Б.

Урок 22**Вправа 1**

А. названий, відвіданий, написаний, прочитаний, наляканий, поламаний, зачесаний.

Б. ознайомлений, замовлений, зроблений, куплений, зацікавлений, виявлений.

В. завершений, повторений, закінчений, вирішений, залишений, попередже-ний, запрошений.

Г. випитий, взятий, забутий, розпочатий.

Вправа 2

1. зроблена; 2. завершена; 3. ознайомлені; 4. зацікавлена; 5. виявлена; 6. замовлена; 7. попереджені; 8. поламані; 9. завершений; 10. відвідана.

Вправа 3

1. Каву зроблено. 2. Лист написано. 3. Виставку відвідано. 4. Книжку прочитано. 5. Питання вирішено. 6. Сукню куплено. 7. Помилку виявлено. 8. Книжку завершено. 9. Вино випито. 10. Актorkу забуто. 11. Урок закінчено. 12. Студента попереджено. 13. Лист не написано. 14. Книжку закінчено. 15. Дівчину налякано.

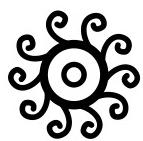
Вправа 4

1. (він) їде; 2. (вона) їздить; 3. (ти) їдиш; 4. (вона) їздить; 5. (вони) їздять; 6. (вони) їдуть.

Вправа 5

1. проїхав; 2. приїдуть; 3. поїдуть; 4. підїхала; 5. виїхали, приїхали; 6. заїхали; 7. доїхав; 8. переїхала.

Вправа 6 1 – А; 2 – Б; 3 – Б; 4 – А; 5 – Б.

СЛОВНИК

А

А – and (a particle introducing a sentence in oral speech)
а то – or else
А! – exclamation rendering disappointment
або – or
автобус – bus
Ага! – exclamation used when suddenly remembering sth.
адреса – address
аж – as late as (emphatic particle)
але – but
Ало! – Hello!

Б

бабця та дідо – grandmother and grandfather
багато (Р.в.) – much/many (Gen.)
бажати (1)/побажати (1) – to wish/have wished
балкон – balcony
банк – bank
батьки – parents
бачити (2)/побачити (2) – to see/have seen
без (Р.в.) – without (Gen.)
бідолаха – poor thing
біля (Р.в.) – near (Gen.)
блідий, а, е – pale
бо – because
боліти (1) – to ache
борода – beard
бракувати (1)/бракнути (1) – to lack/have lacked
брати (1)/взяти (1) – to take/have taken
бруківка – cobbled road
Бувай! – See you!
будь ласка – please
бути – to be
бути (1)/побути (1) – to stay/ have stayed
бути (О.в.) – to be (Abl.)
бути за – to be for

B

вагатися (1)/завагатися (1) – to hesitate/have hesitated
вагон – carriage
ванна – bathroom
вартий, а, е (Р.в.) – worth (Gen.)
варто – it is worth
вбиральня – fitting-room
ввечері – in the evening
вдаватися (1)/вдатися – to manage/have managed
вдома – at home
вдягати (1)/вдягнути (1) – to put/have put on
верхній, я, є – upper
вечеряти (1)/повечеряти (1) – to have dinner/to have had dinner
вже – already
ви – you (pl.)
вибігати (1)/вибігти (2) – to run out/have run out
виглядати – to look (with an adjective)
видаватися (1)/видатися – to seem/have seemed
викликати (1)/викликати (1) – to call/have called for
вино – wine
вирішувати (1)/вирішити (2) – 1. to solve/have solved 2. to decide/have decided
вистава – performance
виставка – exhibition
витягати (1)/витягнути (1) – to pull/have pulled out
вихідні –weekend
виходити (2)/вийти (1) – to come out/have come out
виявлятися (1)/виявится (2)–to turn out/have turned out
від (Р.в.) – (away) from (Gen.)
відбувати (1)/відбути (1) – to depart/have departed
відвідини – visit
відвідувати (1)/відвідати (1) – to visit/have visited
відгадувати (1)/відгадати (1) – to guess/have guessed
відкривати (1)/відкрити (1) – to open/have opened
відповідати (1)/відповісти (2) – to answer/have answered
відпочинок – rest
відпочивати (1)/відпочити (1) – to have a rest/have had a rest
відсилати (1)/відіслати (1) – to send/have sent
відходить (1)/відійти (1) – to go/have gone off

відчувати (1)/відчути (1) – to feel/have felt
вікно – window
віконечко – little window
вільний, а, е – free
він – he
вірити (2)/повірити (2) – to believe/have believed
вітати(1)/привітати (1) – 1. to greet/have greeted 2. to congratulate/have congratulated
вітер – wind
вітряний – windy
вкупі – together
власне – actually
влаштовувати (1)/влаштувати (1) – 1. to suit/have suited 2. to organize
вниз – down(wards)
вода – water
водоспад – waterfall
вокзал – railway station (Loc.)
 волосся – hair
впевнений, а, е – sure
вранці – in the morning
все – 1. all 2. be through
все – all the time (when used with a verb)
вслушатися (1)/вслушатися (1) до (Р.в.) – to listen/have listened in to (Gen.)
втікати (1)/втекти (1) – to leave (of a bus) before one catches it
вулиця – street
вчасно – in time

Г

гаманець – purse
Гаразд! – Okay!
гардероб – cloakroom
гарний, а, е – beautiful
гетьман – hetman (head of the Ukrainian military state from 16–18th c.)
гість – guest
глибокий, а, е – deep
година – hour
годинник – clock
голова – head

Головна пошта – Central Post Office
голос – voice
блакитний, а, е – blue
гора – mountain
горіти (2)/згоріти (2) – to burn/have burnt down
готовий, а, е – ready
градус – degree
грати (1) – to play
гребінь – comb
гривня – hryvnya (Ukrainian national currency)
гроші – money
група – group
гуляти (1)/погуляти (1) – to have a walk/ have had a walk

Г

газета – newspaper

Д

давати (1)/дати (1) – to give/have given
давно – for a long time
далі – keep on
де – where
Де? – Where?
деколи – sometimes
день – day
десь – 1. somewhere 2. approximately
дещо – something
дзвоник – 1. call 2. bell 3. ringing of a bell
дзвонити (2)/задзвонити (2) – to call/have called
дивитися (2)/подивитися (2) – to look/have looked
дивний, а, е – strange
дівчата (мн.; “дівчина”) – girls (pl.; “girl”)
дівчина – 1. girl 2. girlfriend
дійсно – really
для (Р.в) – for (Gen.)
до (Р. в.) – to/till (Gen.)
До завтра! – See you tomorrow!
До побачення! – Goodbye!

добра – 24 hours
добре – well
Добрий вечір! – Good evening!
Доброго ранку! – Good morning!
довгий, а, е – long
довго – for a long time
довідка – enquiry/information bureau
догори – upwards
додавати (1)/додати (1) – to add/have added
додому – home (after the verbs “to go/come”)
домовлятися (1)/домовитися (2) – to agree/have agreed
допомагати (1)/допомогти (1) – to help/have helped
дорога – road
дорогий, а, е – dear
досить – 1. enough 2. quite
доходити (2)/дійти (1) – to reach/have reached
дощ – rain
драма – drama
дрібний, а, е – small, little, insignificant
друг – friend
дуже – very
думати (1)/подумати (1) – to think/have thought
думка – idea/thought
дух – spirit
душ – shower
дякувати (1)/подякувати (1) за (3.в.) – to thank/have thanked for (Acc.)

Е

експурсія (О.в.) – excursion at (Abl.)
електричка – short-distance train

Є

є – is (the linking verb “є” is usually omitted)

Ж

жартувати (1)/пожартувати (1) – to joke/have joked
жити (1)/прожити (1) – to live/have lived
життя – life

3

з/із (О.в.) – with (Abl.)

з (Р.в.) – from (Gen.)

за (З.в.) – than (Acc.)

за (О.в.) – behind (Abl.)

за + час – in + time

забирати (1)/забрати (1) – to take/ have taken with

забувати (1)/забути (1) – to forget/have forgotten

завершувати (1)/завершити (2) – to finish/have finished

завжди – always

завтра – tomorrow

зайнятий, а, е – busy

закінчувати (1)/закінчiti (2) – to finish/have finished

закороткий, а, е – too short

закривати (1)/закрити (1) – to close/have closed

залаходжувати(1)/залаходити (2) – to settle/have settled

залишати (1)/залишити (2) – to leave/have left

залишки – with pleasure

замовлення – order

замовляти (1)/замовити (2) – to book/have booked

занадто – too

заодно – at the same time

записник – notebook

записувати (1)/записати (1) – to write/have written down

запізнення – (the fact of) being late

запізнюватися (1)/запізнитися (2) – to be late/have been late

запрошувати (1)/запросити (1) – to invite/have invited

зраз – now

захмарюватися (1)/захмаритися (2) – to become cloudy/have become cloudy

зходити (2)/зайти (1) – to call/have called at

зачіпatisя (1)/зачепитися (2) за (З.в.) – to get/have got caught at (Acc.)

збиратися (1)/зібратися (1) – to get/have got ready

звикати (1)/звикнути (1) до (Р.в.) – to get used/have got used to (Gen.)”

звичай – tradition

звичайний – ordinary

Звідки? – Where from?

згадувати (1)/згадати (1) – to remember/have remembered

згідний, а, е – to agree (adj., that who agrees)
здаватися (1)/здаватися (1) – to seem/have seemed
здоров'я – health
зелений, а, е – green
злий, а, е – angry
змучений, а, е – tired
знайомитися (2)/познайомитися (2) з (О.в.) – to get acquainted/have got acquainted with (Abl.)
знайомство – acquaintance
знати – to know
знову – again
зовсім не – not at all
зупинка – stop
зупинятися (1)/зупинитися (2) – to stay, stop/have stayed, stopped
зустріч – appointment/meeting
зустрічатися (1)/зустрітися (1) – to meet/have met

I

інколи – sometimes
інший, а, е – another/other
історія – history

Ї

їсти (2), з'їсти (2) – to eat/have eaten
їхати (1)/поїхати (1) – to go/to have gone (by transport)
їхати (1)/приїхати (1) – to go/have come (of transport)

Й

йти (1)/піти (1) – to go/to have gone
йти в гості – to go to one's place as a guest
йти на уродини – to go to one's birthday party

К

каблук – heel (of a shoe)
кава – coffee
казати (1)/сказати (1) – to say/have said
кам'яний, а, е – stone (adj.)
карета – coach
Карпати – the Carpathians mountains

картка – card
каса – cash-desk
квартира – flat
квиток – ticket
Київ – Kyiv (capital of Ukraine)
кишеня – pocket
кімната – room
кінець – end
кінь – horse
клікати (1)/покликати (1) – to call/have called
князь – knyaz (head of the Ukrainian state from the 9 –13th c. called “Ruthenia”)
кожний – every/everyone
Коли? – When?
колір – colour
колія – platform
кондиціонер – air-conditioning
коричневий, а, е – brown
король – king
костюм – suit
котрий, а, е – which, what
кохати (1) – to love
коштувати (1) – to cost
край – country
крамниця – shop
краса – beauty
красти (1)/вкрасти (1) – to steal/have stolen
Куди? – Where?
кудись – somewhere
купе – compartment
купівля – buying
купувати (1)/купити (2) – to buy/have bought
купюра – bill

Л

лазничка – bathroom
ламати (1)/зламати (1) – to break/have broken
ламатися (1)/поламатися (1) – to break/have broken down
легкий, а, е – light
лист – letter

листівка – postcard
лити – to pour
личити – to suit/look nice
лише – only
лівий, а, е – left
ліворуч – to the left
лікар – doctor
лікарня – hospital
літо – summer
ложа – box (in the theater)
Львів – Lviv
львів'янин/ка – inhabitants of Lviv (Gen.,pl.;)
львівський, а, е – Lviv (adj.)
любити (2) – to love/like
люди – people
лякати (1)/налякати (1) – to frighten/have frightened

M

мабуть – maybe
майже – almost
маленький – small/little
малий – small/little
малюватися (1)/намалюватися (1) – to put/have put make-up
мама – mother
мамин, а, е – Mother's (adj.)
манікюр – manicure
мати – to have
машина – car
мед – honey
 медсестра – nurse
меню – menu
мешти – shoes
ми – we
мити (1)/помити (1) – to wash/have washed
міряти (1) поміряти (1) – to measure/have measured
місто – town
місце – place
мобільний – mobile phone

могти (1)/змогти (1) – to be able/have been able
мода – fashion
може – maybe
можливий, а, е – possible
можливо – perhaps
можна – one can/it is possible
Можна? – Can I?
мокнути (1)/змокнути (1) – to get wet/have got wet
море – sea
морозити – to shiver
музей – museum
музика – music
мусити (2) – must

Н

на + час (З.в.) – for + time (Acc.)
на + місце (М.в.) – to + place (Loc.)
На добраніч! – Good night!
на жаль – sorry, unfortunately
на розі (М.в.) – at the corner of (Loc.)
набагато – much more
набирати (1)/набрати (1) – to dial/have dialled
навіть – even
надзвичайно – extremely
назад – back
називати (1)/назвати (1) – to name/have named
напевне – probably
направо – to the right
наприклад – for example
нарешті – at last
наставляти (1)/наставити (2) – to set/have set (of a clock)
наступний – next
не – not
небагато (Р.в.) – not much/many (Gen.)
недавно – recently
неділя – Sunday
незадоволений (О.в.) – unhappy (Abl.)
немає – there is/are no...

Немає за що! – not at all (as an answer to “a thank you”)

неприємність – problem/trouble

Нехай! – Let!

нижній, я, є – lower

Hi – No

ні...ні – neither ...nor

Німеччина – Germany

ніщо – nothing

новий, а, е – new

новини – news

номер – room (in a hotel)

Ну й..! – What..! (emphatic particle)

Ну що ж – so, well, then (concluding particle)

нудити (2)/знудити (2) – to be sick/to have got sick

О

о пів на (3.в.) – at half past (Acc.)

О! – Oh! (exclamation expressing joy, surprise)

о/об + час (М.в.) – at + time (Loc.)

обід – 1. noon 2. lunch time/break

обідати (1)/пообідати (1) – to have breakfast/have had breakfast

Ого! – Wow!

одномісний номер – single room

одяг – clothes

Ой! – Oh! (emphatic exclamation)

окраса – attraction

окремий, а, е – separate

окуляри – glasses

осінь – autumn

особливий, а, е – particular/special

особливість – particular feature

ось – here

ось цей/ось ця/ось це – this one (m./f./n.)

Отакої! – You see!

отже/отож – so

отруєння – (food) poisoning

отруїтися (О.в.) – to have had (food) poisoning

офіціант – waiter

оцей/оця/оце – this one (m./f./n.)

П

падати (1)/впасти (1) – to fall/have fallen

пакетик (“пакет”) – little packet (“packet”)

пакувати (1)/спакувати (1) – to pack/have packed

Пан – Mr.

Пані – Ms.

Пані (мн.; “пані”) – Ladies (form of address to women, sing. and pl. are the same)

Панове (мн. зб.; “пан”) – Gentlemen (form of address to men, pl.coll.)

панство – 1. aristocracy 2. form of address to men and women

парасоля – umbrella

партер – stalls (in the theater)

паспорт – passport

пахучий, а, е – aromatic

педикюр – pedicure

перед – before (Abl.)

передавати (1)/передати (1) – to report/ have reported

перекладати (1)/перекласти (1) – to translate/have transalted

перекладач – translator

перепитувати (1)/перепитати (1) про (3.в.) – to ask/ have asked again about (Acc.)

перепрошувати (1)/перепросити (2) – to beg one’s pardon

переходити (2)/перейти (2) – to cross/have crossed

перукарня – hairdresser’s

печиво – biscuit

писати (1)/написати (1) – to write/have written

пити (1)/випити (1) – to drink/have drunk

під’їзджати (1)/під’їхати (1) – to approach/have approached

підземний перехід – underground passage

підйматися (1)/підійнятися – to go up/have gone up

підкреслювати (1)/підкреслити (2) – to set off/have set off

підоозра на (3.в.) – suspicion of (Acc.)

підрівнювати(1)/підрівняти(1) – to trim/have trimmed

підходить (2)/підійти (1) – to suit/have suited

після (Р.в.) – after (Gen.)

пішки – on foot

план – plan

площа – square

по (М.в.) – on, along (Loc.)
 поблизу – nearby
 повертати (1)/повернути (1) на (З.в.) – to turn to/have turned to (Acc.)
 повертатися (1)/повернутися (1) – to return/ have returned
 поверх – floor
 поз (З.в.) – by (Acc.)
 повторюватися (1)/повторитися (2) – to happen again/have happened again
 поганий, а, е – bad
 погода – weather
 подавати (1)/подати (1) – to give/have given
 подарунок – present/gift
 подобатися (1)/сподобатися (1) – to like/have liked
 просто немає слів – I am wordless (literally: “there is no words”)
 поліця – 1. (here) berth 2. shelf
 половина – half
 половинка – half (diminutive)
 помагати (1)/помогти (1) – to help/have helped
 помічати (1)/помігти (2) – to notice/ have noticed
 понеділок – Monday
 попереджати (1)/попередити (1) – to let smb. know/have let smb. know
 пора – it is time
 порада – advice
 поруч – close by/at hand
 поспіх – (in) that hurry (Loc.)
 поспішати (1)/поспішити (2) – to be/have been in a hurry
 потім – after that
 потрібно – to need
 потяг – train
 похмурий, а, е – overcast
 початок – beginning
 починати (1)/почати (1) з (Р.в.) – to begin/have begun with (Gen.)
 правити – to rule
 правильно – that’s right
 працювати (1) – to work
 прекрасний, а, е – wonderful
 прибувати (1)/прибути (1) – to arrive/have arrived
 приятний, а, е – pleasant
 Привіт – Hello!

пригода – adventure
приїжджати (1)/приїхати (1) – to come/have come (of transport)
приходить (1)/прийти (2) – to come/have come
про (З.в.) – about (Acc.)
пробачати (1)/пробачити (2) – to excuse, forgive/have excused, forgiven
проблема – problem
прогноз – forecast
програми (Р.в., “програма”) – programme (Gen.)
прогулянка – walk
продавець – shop-assistant
продовжувати (1)/продовжити (2) – to continue/have continued
проїжджати (1)/проїхати (1) – to go/have gone (by transport)
прокидатися (1)/прокинутися (1) – to wake/have woken up
промивання – cleaning/washing
пропонувати (1)/запропонувати (1) – to suggest/have suggested
просити (2)/попросити (2) – to ask/have asked
проспати (2) – to have overslept
просто – just
проходити (2)/пройти (1) – to pass/have passed
прочищати (1)/прочистити (2) – to clean/have cleaned
Прошу. – Here it is/you are.
Прошу? – Pardon?
прямо – straight on

P

радий, а, е – happy
радість – joy
ранковий – morning (adj.)
рано – early
ранок – morning
Ратуша – Lviv Town Hall
рахунок – bill
реагувати (1)/зреагувати (1) на (З.в.) – to react/have reacted to (Acc.)
резервувати (1)/зарезервувати (1) – to book/have booked
решта – change
рік – year
річ – thing
робити (2)/зробити (2) – to do/have done

робота – work, job
родичі – parents
розмінювати (1)/розмінити (1) по (3.в.) – to change/have changed (money) into
розмір – size
розвомова – conversation
розвомляти (1)/порозмовляти (1) – to speak/have spoken
розвідати (1)/розвідісти (2) – to tell/have told
розвраховуватися (1)/розврахуватися (1) – to pay, settle/ have paid, settled
розвуміти (1)/зрозуміти (1) – to understand/have understood
рушати (1)/рушити (2) – to start moving/have started
ряд – row

C

сам, а, е – yourself (can be used with any person)
саме – just
свій/своя/своє – one's (can be used with any person)
світлий, а, е – clear/light
світлофор – traffic lights.
свічка – candle
себе – oneself (can refer to any person)
секретарка – secretary
село – village
середній, я, є – middle
серйозний, а, е – serious
сестра – sister
сильний, а, е – strong
символ – symbol
сидати (1)/сісти (1) – to sit on/have sat on
сік – juice
Скільки (Р.в.) – How much/many (Gen.)
службовець – employee
слухати (1)/послухати (1) – to listen/have listened
смачний, а, е – tasty
Смачного! – Bon appétit!
сміятися – to laugh
снідати (1)/поснідати (1) – to have breakfast/have had breakfast
солодкий, а, е – sweet
сон – dream

сонце – sun
сонячний, а, е – sunny
сорочка – shirt
спілкуватися (1)/постілкуватися (1) – to communicate/have communicated
сподіватися (1) – to hope
спокійний, а, е – (here) still
спочатку – first
справа від (Р.в.) – on your right (Gen.)
справді – really
справи (мн.; “справа”) – things/business (pl.)
ставати (1)/стати (1) – to stand/have stood into
старий, а, е – old
статися (2) – to have happened/occured
стаття – article
стіна – wall
столик (“стіл”) – little table (“table”)
століття – century
сторона – which side (Gen.)
стояти – to stand
субота – Saturday
сукня – dress
сумний, а, е – sad
східці – stairs
сходинка – step
сходити (2)/зійти (1) – to get off/have got off
сьогодні – today

Т

та – and
та й – besides it
таємничий, а, е – mysterious
так – yes
так + прислівник – so + adverb
такий, а, е – such
також – too
там – over there
тато – father
театр – theater

теж – too
телевізор – TV set
температура – temperature
тепер – now
теплий, а, е – warm
термометр – thermometer
тиждень – week
тихий, а, е – quiet
тістечко – cake
то – 1. that is 2. then
тобто – that is
тоді – then
той, та, те – that (m./f./n.)
тому – which is why
торбина – bag
трамвай – tram
траплятися (1)/трапитися (2) – to happen/have happened
тривати (1) – 1. to go on 2. to last
трохи – a little
туалет – toilet
туди – over there
турист – tourist
тут – here
тяжко – hard

Y

у (3.в.) – in (Acc.; “direction”)
у (М.в.) – in (Loc.; “place”)
у (Р.в.) – in someone’s possession (Gen.)/someone has
У чому справа? – What is the matter?
Україна – Ukraine
усі – all (pl.)
уявляти (1)/уявити (2) – to imagine/have imagined

Ф

фасон – style
фігура – figure
Франція – France

X

хата – house/home
хвилина – minute
хвилина у хвилину – sharp on time
хвилинка – little moment
хліб – bread
хлопець – 1. boyfriend 2. boy
ходити (1)/піти (1)– to go/have gone
холодний, а, е – cold
хотіти (1) – to want
хоч – at least
хоча – though
Хто? – Who?
хтось – someone

ІІ

це – this, this is
цей, ця, це – this (m./f./n.)
центр – center
цікавий, а, е – interesting
цикавитися/зацікавитися (О.в.) – to be interested/to have got interested in (Abl.)
цикаво – I wonder
цілий, а, е – whole
цілком – completely/wholly
цілувати (1)/поцілувати (1) – to kiss/have kissed
цокіт – clatter
цукор – sugar

Ч

чай – tea
час – time
часто – often
чекати (1)/зачекати (1) на (З.в.) – to wait/to have waited for (Acc.)
чекати – to wait
черга – line/queue

черговий, а, е – doctor on duty
через (З.в.) – across (Acc.)
чесатися (1)/зачесатися (1) – to comb/have combed
чи – or
чи – whether
Чи не могли б ви? – Could you?
Чи? – a general interrogative word used to introduce a question
чистий, а, е – clean
чоловік – man
Чому? – Why?
чорний, а, е – black
чути – to hear

III

шампунь – shampoo
шановний, а, е – dear, revered
швидкий, а, е – quick
шепотіти (1)/прошепотіти (1) – to whisper/have whispered
шкіряний, а, е – leather
шкода – it is a pity
шкодити (2)/зашкодити (2) – to harm/to have harmed
шлунок – stomach
шукати – to seek, look for
шум – noise

ІІІ

ще + час (З.в.) – for another +time (Acc.)
ще – some more
ще – still (with a verb)
ще більше – even more
ще десь – somewhere else
ще не – not yet
ще раз – one more time
щітка – brush
що – that (conjunction)

що – what

щоб – so that

шойно – just/not long ago

щось – something

Я

я – I

як – as

Як? – How?

як завжди – as always

Як справи? – How are you/things?

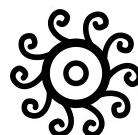
Як? – How?

якби – if (requires the use of past forms)

Який, а, е? – What?

якщо – if

ясний, а, е – clear

Glossary of Grammar terms

безособова форма на -но, -то – Adverbial Impersonal form in **-но, -то**
вид – aspect
відмінок – case
називний відмінок – the Nominative
родовий відмінок – the Genitive
давальний відмінок – the Dative
знахідний відмінок – the Accusative
орудний відмінок – the Ablative
місцевий відмінок – the Locative
кличний відмінок – the Vocative
відмінювання – declension
відмінювати – to decline
дієвідміна – conjugation
дієвідмінювання – conjugating
дієвідмінювати – to conjugate
дієприкметник доконаного виду – Perfect Adjectival Participle
дієприслівник – Adverbial Participle
дієприслівник доконаного виду – Perfect Adverbial Participle
дієприслівник недоконаного виду – Imperfect Adverbial Participle
дієслово – the verb
дієслово доконаного виду – perfect verb
дієслово першої дієвідміни – verb of the first conjugation
дієслово другої дієвідміни – verb of the second conjugation
дієслово недоконаного виду – imperfect verb
доконаний вид – perfect aspect
займенник – pronoun
вказівні займенники – Demonstrative pronouns
заперечні займенники – Negative pronouns
зворотній займенник – the reflexive pronoun
неозначені займенники – Indefinite pronouns
особові займенники – Personal pronouns
питальні займенники – Interrogative pronouns
майбутній час недоконаного виду – Future Imperfect
минулій час доконаного виду – Past Perfect
минулій час недоконаного виду – Past Imperfect

множина – plural
наказовий спосіб – Imperative mood
недоконаний вид – imperfect aspect
одніна – singular
підмет – subject
прийменник – preposition
прикметник – adjective
прислівник – adverb
прямий додаток – the direct object
рід – gender
спосіб – mood
теперішній час – the Present tense
умовний спосіб – the Conditional mood
час – tense
числівник – adverb
число – number

Навчальне видання

Марія Зенонівна Джура

ВИВЧАЙМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ!

Видавець *Василь Гутковський*

Головний редактор *Божена Іваницька*

Художній редактор *Марія Джура*

Технічний редактор *Сергій Нікітчук*

Художнє оформлення *Дмитра Конюхова*

Комп'ютерне верстання *Сергія Нікітчука*

Директор з виробництва *Андрій Василик*

Директор зі збуту *Божена Ковальська*

Літературна агенція „Піраміда”

Україна, 79006, а/с 10989.

м. Львів, вул. Промислова, 45.

тел./факс: 8(032)2423131

E-mail: piramida@utel.net.ua

www.piramidabook.com

Здано на складання 10.10.2007 р.

Підписано до друку 25.10.2007 р.

Формат 60×84/16. Гарнітура Times.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Умовн. друк. арк. 12,56. Обл.-вид. арк. 13,6.

Наклад 500 прим.

Видавничий центр Львівського національного університету ім. І. Франка
79000 Львів, вул. Дорошенка, 41.

Віддруковано з готових діапозитивів у друкарні ЛА „Піраміда”.
Свідоцтво державного реєстру: серія ДК № 356.

М. Джура. Вивчаймо українську мову! – Львів: ЛА „Піраміда”, 2007.– 212 с.

Д 46 Навчальний посібник “Вивчаймо українську мову!” – курс української мови як іноземної створено в Міжнародному інституті освіти, культури та зв’язків з діаспорою як навчальний посібник української мови для представників діаспори та всіх тих, хто вивчає українську мову як іноземну.

ISBN 978-966-441-044-8

ББК 81.2Укр.-96